

Exodo

¹ Dagitoy dagiti nagan dagiti annak ti Israel a kimmuyog kenni Jacob a napan idia y Egipto, kadua ti tunggal maysa ti sangkabalayanna: ² Ruben, Simeon, Levi ken Juda, ³ Isacar, Zabulon ken Benjamin, ⁴ Dan, Naftali, Gad ken Aser. ⁵ Pitopulo amin ti bilang dagiti kaputotan ni Jacob. Adda idin ni Jose idia y Egipto. ⁶ Ket natay ni Jose, dagiti amin a kakabsatna, ken amin dayta a henerasion. ⁷ Nabunga dagiti Israelita, immadu ken pimmgisada iti kasta unay; napunno ti daga kadakuada. ⁸ Ket nagturay ti maysa a baro nga ari iti entero nga Egipto, a saan a mangbigbigbig iti pakasaritaan ni Jose. ⁹ Kinunana kadagiti tattaona, “Kitaenyo dagiti Israelita; ad-adu ken napigpigsada ngem datayo. ¹⁰ Umaykayo, tra-toentayo ida a sisisirib. Ta no saan, ad-adda nga umaduda, ket no adda iti gubat, tumiponndanto kadagiti kabusortayo, a lumaban kadayo, ket pumanawda iti daga.” ¹¹ Isu a nangisaadda kadagiti kapatas a mangparigat kadakuada iti nadagsen a trabaho. Nangipatakder dagiti Israelita iti pagipenpenan a ciudad para kenni Faraon: ti Pitom ken Rameses. ¹² Ngem kas ad-adda a parparigaten dagiti Egiptio ida, ad-adda met nga umad-adu ken agwar-waras dagiti Israelita. Isu a nangrugi nga agbuteng dagiti Egiptio kadagiti Israelita. ¹³ Pinagtrabaho dagiti Egiptio dagiti Israelita iti nakaro. ¹⁴ Pinagbalinda a nasaem ti panagbiagda babaen iti nadagsen

a panagtrabaho iti alketran ken ladrilio, ken iti amin a kita ti trabaho iti talon. Amin a trabaho nga impaaramidda kadakuada ket narigat. ¹⁵ Ket nakisarita ti ari iti Egipto kadagiti partera a Hebreo; ti nagan ti maysa ket Zifra ken ti maysa ket Pua. ¹⁶ Kinunana, “No tulonganyo dagiti Hebreo a babbai iti paganakan, siputanyo no aganakda. No lalaki ti maladaga, masapul a patayenyo isuna; ngem no babai daytoy, bay-anyo nga agbiag.” ¹⁷ Ngem adda panagbuteng dagiti partera iti Dios ket saanda nga inaramid ti imbilin ti ari iti Egipto kadakuada; ngem ketdi, binay-anda nga agbiag dagiti lallaki a maladaga. ¹⁸ Pinaayaban ti ari ti Egipto dagiti partera ket kinunana kadakuada, “Apay a binay-anyo nga agbiag dagiti lallaki a maladaga?” ¹⁹ Simmungbat dagiti partera kenni Faraon, “Dagiti babbai a Hebreo ket saan a kasla kadagiti babbai nga Egipcio; napigsada ken nakaanakdan sakbay a sumangpet ti partera kadakuada.” ²⁰ Sinalakniban ti Dios dagitoy a partera. Immadu ti dagiti tattao ken pimigsada iti kasta unay. ²¹ Gapu ta managbuteng iti Dios dagiti partera, inikkanna ida iti familia. ²² Binilin ni Faraon dagiti amin a tattaona, “Masapul nga ibellengyo iti karayan ti tunggal lalaki a maiyanak, ngem mabalinyo a bay-an nga agbiag ti tunggal babai.”

2

¹ Ita, maysa a lalaki iti tribu ni Levi ti naganawawa iti maysa a babai a kaputotan ni Levi.

² Nagsikog ti babai ket naganak iti maysa a

lalaki. Idi nakitana a nasalun-at isuna nga ubing, inlemmengna isuna iti las-ud iti tallo a bulan. ³ Ngem idi saannan a mailemmeng isuna, nangala iti maysa a basket a naaramid iti runo ket sineraanna daytoy iti pitak ken betun. Kalpasanna, inkargana ti ubing iti daytoy ket inkabilna iti ayan dagiti runo iti danum iti igid ti karayan. ⁴ Nagtakder ti kabsatna a babai iti saan unay nga adayo tapno makitana no ania ti mapasamak kenkuana. ⁵ Simmalog ti anak a babai ni Faraon tapno agdigos iti karayan kabayatan nga agpagnapagna dagiti agserserbi kenkuana iti igid ti karayan. Nakitana ti basket iti karunoan ket imbaonna ti agserserbi kenkuana a mangala iti daytoy. ⁶ Idi linukatanna daytoy, nakitana ti ubing. Adtoy, agsangsangit ti maladaga. Naasian isuna kenkuana ket kinunana, “Awan duadua a maysa kadagiti annak dagiti Hebreo daytoy.” ⁷ Ket kinuna ti kabsat ti maladaga iti anak a babai ni Faraon, “Mapanak kadi ket ibirukanka ti Hebreo a babai a mangpasuso iti ubing para kenka?” ⁸ Kinuna ti anak a babai ni Faraon kenkuana, “Mapanka.” Isu a napan ti balasitang ket inayabanna ti ina ti ubing. ⁹ Kinuna ti anak a babai ni Faraon iti ina ti maladaga, “Alaem daytoy nga ubing ket pasusoem isuna para kaniak ket tangdanankanto.” Isu nga innala ti babai ti ubing ket pinasusona. ¹⁰ Idi dimmakkelen ti ubing, impanna daytoy iti anak ni Faraon, ket nagbalin isuna nga anakna a lalaki. Pinanagananna daytoy iti Moises ket kinunana, “Gapu ta innalak isuna manipud iti danum.” ¹¹ Idi dimmakkelen ni Moises, napan isuna kadagiti tattaona ket

pinaliiwna ti narigat a trabahoda. Nakitana ti maysa nga Egipcio a dangdangranna ti maysa a Hebreo, maysa kadagiti tattaona. ¹² Timmaliaw iti agsinnumbangir, ket idi nakitana nga awan ti tao sadiay, pinatayna ti Egipcio ket inlemmengna ti bagina iti kadaratan. ¹³ Rimmuar isuna iti simmaruno nga aldaw, ket, adtoy, dua a lallaki a Hebreo ti aglablaban. Kinunana iti maysa a nagbidut, “Apay a kabkabilem ti kaduam?” ¹⁴ Ngem kinuna ti lalaki, “Siasino ti nangaramid kenka a mangidaulo ken mangukom kadakami? Pangpanggepennak kadi a patayen a kas ti panangpataymo iti dayta nga Egipcio?” Nagbuteng ni Moises ket kinunana, “Awan duadua a naammuanen dagiti sabali ti inaramidko.” ¹⁵ Ita, idi nangngeg ni Faraon daytoy, pinadasna a patayen ni Moises. Ngem naglibas ni Moises manipud kenni Faraon ket nagnaed idiy daga ti Midian. Nagtugaw isuna sadiay iti igid ti maysa a bubon. ¹⁶ Ita, addaan ti pito nga annak a babbai ti padi ti Midian. Immayda nagsakdo iti danum, ket pinunnoda dagiti pagkargaan ti danum tapno painumenda ti arban ti amada. ¹⁷ Immay dagiti agpaspastor ket pinadasda a papanawen ida, ngem tinulongan ni Moises ida. Kalpasanna, pinainomna dagiti arbanda. ¹⁸ Idi nagawid dagiti babbai iti amada a ni Reuel kinunana, “Apay a nasapakayo a nagawid ita?” ¹⁹ Kinunada, “Maysa nga Egipcio ti nangispal kadakami manipud kadagiti agpaspastor. Insakduannakami pay iti danum ken pinainomna ti arban.” ²⁰ Kinunana kadagiti annakna, “Sadino ti ayanna? Apay a

pinanawanyo ti lalaki? Ayabanyo isuna tapno makipangan isuna kadatayo.” ²¹ Immannugot ni Moises a makipagnaed iti lalaki, a nangited pay kenkuana iti anakna a ni Sefora nga agbalin nga asawana. ²² Naganak isuna iti maysa a lalaki ket pinananaganan ni Moises ti Gersom; kinunana, “Nagnanaedak iti daga ti gangannaet.” ²³ Kalpasan ti nabayag a tiempo, natay ti ari iti Egipto. Nagasug dagiti Israelita gapu iti pannakaadipenda. Nagsangitda iti napigsa para iti tulong ket dimmanon iti Dios dagiti pakaasida gapu iti pannakabaludda. ²⁴ Idi nangngeg ti Dios dagiti as-asugda, nalagip ti Dios ti tulagna kenni Abraham, kenni Isaac ken kenni Jacob. ²⁵ Nakita ti Dios dagiti Israelita, ket naawatanna ti kasasaadda.

3

¹ Ita, agpaspastor pay laeng ni Moises kadagiti arban ni Jetro a katuganganna, ti padi ti Midian. Inturong ni Moises dagiti arban iti labes ti let-ang ket nakadanon idia y Horeb, ti bantay ti Dios. ² Nagparang kenkuana ti anghel ni Yahweh sadiay a iti maysa a gil-ayab ti apuy iti bassit a kayo. Kimmita ni Moises, ket adtoy, sumsumged, ngem saan a mapupuoran ti bassit a kayo. ³ Kinuna ni Moises, “Umasidegak ket kitaek daytoy nakaskasdaaw a banag, apay a saan a mapupuoran ti kayo.” ⁴ Idi nakita ni Yahweh nga umasideg isuna tapno kitaenna daytoy, inawagan ti Dios isuna manipud iti kayo ket kinunana, “Moises, Moises.” Kinuna ni Moises, “Adtoyak.” ⁵ Kinuna ti Dios, “Saankan nga umas-asideg!

Ikkatem ti sapatosmo, ta ti pagtaktakderam a lugar ket daga a naidaton kaniak.” ⁶ Innayonna, “Siak ti Dios ti amam, ti Dios ni Abraham, ti Dios ni Isaac ken ti Dios ni Jacob. Ket inabbongan ni Moises ti rupana, ta mabuteng isuna a kumita iti Dios. ⁷ Kinuna ni Yahweh, “Awan duadua a nakitak ti panagsagsagaba dagiti tattao nga adda idia Egipto. Nangngegko dagiti pukkawda gapu kadagiti kapatasda, ta ammok dagiti pannakaparigatda. ⁸ Bimmabaak tapno wayawayaak ida manipud iti pannakabalina dagiti Egipto ken ipanawko ida manipud iti dayta a daga ket ipanko ida iti nadam-eg ken nalawa a daga, iti maysa a daga nga agay-ayus ti gatas ken diro; iti rehion dagiti Cananeo, Heteo, Amorreo, Perezeo, Heveo ken Jebuseo. ⁹ Ket ita, nakadanon kaniak dagiti pukkaw dagiti tattao ti Israel. Maysa pay, nakitak ti pannakaparigatda nga inaramid dagiti Egipto. ¹⁰ Ita ngarud, ibaonka kenni Faraon tapno mairuarmo dagiti tattao, dagiti Israelita, manipud idia Egipto.” ¹¹ Ngem kinuna ni Moises iti Dios, “Siasinoak, a rumbeng a mapanak kenni Faraon ken iruar dagiti Israelita manipud idia Egipto?” ¹² Simmungbat ti Dios, “Awan duadua nga adakto kenka. Daytoyto ti pagilasinan nga ibaonka. Inton mairuarmo dagiti tattao manipud iti Egipto, dayawendakto iti daytoy a bantay.” ¹³ Kinuna ni Moises iti Dios, “No mapanak kadagiti Israelita ket ibagak kadakuada, 'Imbaonnak ti Dios dagiti kapuonanyo kadakayo,' ket no kunada kaniak, 'Ania ti naganna?' Ania ti rumbeng nga ibagak kadakuada?” ¹⁴ Kinuna ti

Dios kenni Moises, “SIAK TI SIAK.” Kinuna ti Dios. “Masapul nga ibagam kadagiti Israelita, 'Imbaonnak ni SIAK kadakayo.’” ¹⁵ Kinuna pay ti Dios kenni Moises, “Masapul nga ibagam kadagiti Israelita, 'Imbaonnak ni Yahweh, ti Dios dagiti kapuonanyo, ti Dios ni Abraham, ti Dios ni Isaac ken ti Dios ni Jacob kadakayo. Daytoy ti naganko iti agnanayon, ken kastoyto ti pananglagip kaniak dagiti amin a henerasion.’” ¹⁶ Mapanka ket ummongem dagiti panglakayen ti Israel. Ibagam kadakuada, 'Ni Yahweh, ti Dios dagiti kapuonanyo, ti Dios ni Abraham, ni Isaac kenni Jacob ket nagparang kaniak ket kinunana, “Pudno a napaliiwko ken nakitak ti napasamak kadakayo idia y Egipto. ¹⁷ Inkarik nga ipanawkayo manipud iti pannakaparigatyo idia y Egipto ket ipankayo iti daga dagiti Cananeo, Heteo, Amorreo, Perezee, Heveo ken Jebuseo, maysa a daga nga agay-ayus ti gatas ken diro.”’” ¹⁸ Dumngegdanto kenka. Masapul a mapankayo iti ari ti Egipto, Sika ken dagiti panglakayen ti Israel, ket masapul nga ibagam kenkuana, 'Ni Yahweh, ti Dios dagiti Hebreo, ket nakisinnarak kadakami. Isu nga ita, palubosannakami nga agdaliasat iti tallo nga aldaw a mapan idia y letang, tapno makaidatonkami kenni Yahweh, a Diosmi.’” ¹⁹ Ngem ammok a saannakayonto a palubosan ti ari ti Egipto, malaksid no mapilit a matignay ti imana. ²⁰ Iyunnatkonto dagiti imak ket dusaekto dagiti Egipcio babaen kadagiti amin a milagro nga aramidekto kadakuada. Kalpasan dayta, palubosannakayonto. ²¹ Ikkakto dagiti tattao iti pabor manipud kadagiti Egipcio, isu

nga inton pumanawkayo, saankayo a mapan nga ima-ima. ²² Dumawatto ti tunggal babai iti pirak ken balitok nga alahas ken pagan-anay kadagiti kaarrubana nga Egipcio ken iti siasinoman a babai nga agnanaed iti balay ti kaarrubana. Ikabilyonto dagitoy kadagiti annakyo a lallaki ken babbai. Iti daytoy a wagas, alaenyonto amin a kinabaknang dagiti Egipcio.”

4

¹ Simmungbat ni Moises, “Ngem kasano no saanda a mamati kaniak wenno dumngeg kaniak ngem ibagada ketdi, 'Saan a nagparang ni Yahweh kenka'?” ² Kinuna ni Yahweh kenkuana, “Ania dayta adda dita imam?” Kinuna ni Moises, “Maysa a baston.” ³ Kinuna ni Yahweh, “Ipuruakmo daytoy iti daga.” Impuruak daytoy ni Moises iti daga, ket nagbalin daytoy nga uleg. Nagsanud ni Moises manipud iti daytoy. ⁴ Kinuna ni Yahweh kenni Moises, “Pidutem ken alaem daytoy babaen iti ipusna.” Isu a pinidutna ken ineggamanna ti uleg. Nagbalin manen daytoy a baston iti imana. ⁵ “Daytoy ket tapno mamatida a ni Yahweh, ti Dios dagiti kapuonanda, ti Dios ni Abraham, ti Dios ni Isaac, ken ti Dios ni Jacob, ket nagparang kenka.” ⁶ Kinuna pay ni Yahweh kenkuana, “Ita iyunegmo ta imam iti pagan-anaymo.” Inyuneg ngarud ni Moises ti imana iti pagan-anayna. Idi inruarna daytoy, adtoy, adda ketong ti imana, a kas kapuraw ti niebe. ⁷ Kinuna ni Yahweh, “Iyunegmo manen ta imam iti pagan-anaymo.”

Isu nga inyuneg ni Moises ti imana iti pagan-anayna, ket idi inruarna daytoy, nakitana a nagsubli manen ti kinasalun-atna, a kas kadag-iti dadduma a lasagna. ⁸ Kinuna ni Yahweh, “No saandaka a pasien—no saanda nga ipang-gag ti umuna a pagilasinan ti pannakabalinko wenno mamati iti daytoy, ket mamatidanto iti maikadua a pagilasinan. ⁹ Ket no saanda a mamati uray kadagitoy a dua a pagilasinan ti pannakabalinko, wenno dumngeg kenka, ket mangalaka iti danum manipud ti karayan ket ibukbokmo daytoy iti namaga a daga. Ti alaem a danum ket agbalinto a dara iti namaga a daga.” ¹⁰ Kalpasanna, kinuna ni Moises kenni Yahweh, “Apo, saanak a pulos a nalaing nga agsao, uray pay iti napalabas wenno manipud idi nagsaoka iti adipenmo. Nabannayatak nga agsao ken natabbed ti dilak.” ¹¹ Kinuna ni Yahweh kenkuana, “Siasino ti nangaramid iti ngiwat iti tao? Siasino ti mangar-aramid nga umel wenno tuleng wenno makakita wenno bulsek ti maysa a tao? Saan kadi a Siak, ni Yahweh? ¹² Isu nga ita mapanka, ket addaakto iti ngiwatmo ken isurokto kenka ti ibagam.” ¹³ Ngem kinuna ni Moises,” Apo, pangngaasim mangibaonka laengen iti sabali, siasinoman a kayatmo nga ibaon.” ¹⁴ Ket nakaunget ni Yahweh kenni Moises. Kinunana, “Ni ngay Aaron, a kabsatmo, ti Levita? Ammok a nalaing isuna nga agsao. Maysa pay, um-umayen isuna a mangsabat kenka, ket no makitanaka, maragsakanto ti pu-sona. ¹⁵ Makisaritakanto kenkuana ket ibagam dagiti sawenna. Tulongankayonto nga agsao,

ket ipakitakto kadakayo a dua ti aramidenyo. ¹⁶ Agsaonto isuna kadagiti tattao para kenka. Isunanto ti pannakangiwatmo, ken addakanto kenkuana a kas kaniak, ti Dios. ¹⁷ Itugotmonto daytoy a baston. Babaen iti daytoy, agaramidkanto kadagiti pagilasinan.” ¹⁸ Isu a nagsubli ni Moises kenni Jetro a katuganganna ket kinunana kenkuana, “Palubosannak a mapan tapno makasubliak kadagiti kakabaggiak nga adda idia y Egipto ket kitaek no sibibiagda pay.” Kinuna ni Jetro kenni Moises, “Mapanka nga addaan iti kapia.” ¹⁹ Kinuna ni Yahweh kenni Moises diay Midian, “Mapanka, agsublika idia y Egipto, gapu ta natayen dagiti amin a tattao a mangpangpanggep a mangpatay kenka. ²⁰ Intugot ni Moises ti asawana ken dagiti annakna ket insakayna ida iti asno. Nagsubli isuna iti daga iti Egipto. Ket intugotna ti baston ti Dios. ²¹ Kinuna ni Yahweh kenni Moises, “Inton agsublika idia y Egipto, kitaem a maaramidmo iti sangoanan ni Faraon dagiti amin a nakakaskasdaaw nga inkabilko iti pannakabalinmo. Ngem patangkenekto ti pusona, ket saannanto a palubosan a mapan dagiti tattao. ²² Masapul nga ibagam kenni Faraon, 'Daytoy ti ibagbaga ni Yahweh: Anakko ni Israel, ti inauna nga anakko, ²³ ket ibagak kenka, “Palubosam a mapan ti anakko, tapno maidaydayawnak.” Ngem agsipud ta nagkedkedka a mangpalubos kenkuana, papatayekto ti anakmo, ti inauna nga anakmo.” ²⁴ Ita, iti dalan, idi nagsardengda iti rabii, sinabat ni Yahweh ni Moises ket dandanina pinatay

isuna. ²⁵ Kalpasanna, nangala ni Sefora iti natadem a bato ket kinugitna ti anakna, ken insagidna daytoy iti saka ni Moises. Ket kinunana, “Awan dua-dua a sika ti asawak babaen ti dara.” ²⁶ Isu a binaybay-anen ni Yahweh isuna nga agmaymaysa. Kinunana, “Asawaka iti dara” gapu iti pannakakugit. ²⁷ Kinuna ni Yahweh kenni Aaron, “Mapanka idiy letang a makisinnabat kenni Moises.” Napan ni Aaron, nakitana isuna idiy bantay ti Dios, ket inagkanna isuna. ²⁸ Imbaga ni Moises kenni Aaron dagiti amin a sasao nga imbaga ni Yahweh kenkuana nga ibagana ken maipanggep kadagiti amin a pagilasinan ti pannakabalin ni Yahweh nga imbilinna kenkuana nga aramiddenna. ²⁹ Kalpasanna, inummong ni Moises ken Aaron dagiti amin a panglakayen dagiti Israelita. ³⁰ Insao ni Aaron dagiti amin a sasao nga imbaga ni Yahweh kenni Moises. Impakitana pay dagiti pagilasinan ti pannakabalin ni Yahweh iti imatang dagiti tattao. ³¹ Namati dagiti tattao. Idi nangngegda a pinaliiw ni Yahweh dagiti Israelita ken nakitana dagiti pannakaparparigatda, ket nagdumogda ken nagrukbabda kenkuana.

5

¹ Kalpasan a napasamak dagitoy a banbanag, napan da Moisen ken Aaron kenni Faraon ket kinunada, “Daytoy ti imbaga ni Yahweh, ti Dios iti Israel: ‘Palubosam a pumanaw dagiti tattao, tapno agfiestada para kaniak idiy letang.’” ² Kinuna ni Faraon, “Siasino ni Yahweh? Apay koma a dumngegak iti timekna ken palubosak

a pumanaw ti Israel? Saanko nga am-ammo ni Yahweh; maysa pay, saankonto a palubosan a pumanaw ti Israel.”³ Kinunada, “Nakisinnarak kadakami ti Dios dagiti Hebreo. Palubosannakami nga agdaliasat iti tallo-nga aldaw a mapan idiyang let-ang ken agidaton kenni Yahweh a Diosmi tapno saan isuna a mangipatulod iti didigra wenno kampilan.”⁴ Ngem kinuna ti ari iti Egipto kadakuada, “Moises ken Aaron, apay nga al-alaenyo dagiti tattao manipud kadagiti trabahoda? Agsublikayo kadagiti trabahoyo.”⁵ Kinunana pay, “Adu itan dagiti Hebreo iti dagatayo, ket paspasardengenyo ida kadagiti trabahoda.”⁶ Iti dayta met laeng nga aldaw, nangted ni Faraon iti bilin kadagiti kapatasa ken mangiturturay kadagiti tattao. Kinunana,⁷ “Saan a kasla idi, masapul a saanyon a pulos nga ikkan dagiti tattao iti garami a pagaramidda kadagiti ladrilio. Bay-anyo ida a mapan ken agurnong iti garami para kadakuada.”⁸ Nupay kasta, sapulenyoy latta kadakuada iti isu met laeng a bilang dagiti ladrilio kas iti sigud nga inaramidda. Saanyo nga awaten ti basbassit, gapu ta nasadutda. Isu nga umaw-awag ken ibagbagada a, ‘Palubosannakami a mapan agidaton iti Diosmi.’⁹ Nayunanyo pay ti trabaho dagiti lallaki tapno ituloyda daytoy ken saanda a dumngeg kadagiti makaallilaw a sasao.”¹⁰ Ket rimmuar ngarud dagiti kapatasa ken mangiturturay kadagiti tattao ket pinakaamoanda dagiti tattao. Kinunada, “Daytoy ti imbaga ni Faraon: ‘Saanakon a pulos a mangted kadakayo iti garami.’¹¹ Masapul a dakayo ti mapan ken man-

gala iti garami iti sadinoman a pakabirukanyo iti daytoy, ngem saanto a makissayan ti trabahoyo.”
¹² Isu a nagwaras dagiti tattao iti entero a daga ti Egipto tapno agurnong iti garami. ¹³ Agtultuloy a dagdagdagen dagiti kapatasa ida ket kunkunada, “Leppasenyo dagiti trabahoyo, kas idi mait-ited kadakayo ti garami.” ¹⁴ Kinabil dagiti kapatasa ni Faraon dagiti mangiturturay nga Israelita, dagiti isu met laeng a tattao nga inkabilda a mangimatton kadagiti trabahador. Intultuloy dagiti kapatasa a nagsalsaludsod kadakuada, “Apay a saanyo pay a naaramid dagiti amin a ladrilio a naipaaramid kadakayo, uray idi kalman ken ita, kas ti ar-aramidenyo iti napalabas?” ¹⁵ Isu a napan dagiti kapatasa nga Israelita kenni Faraon ket nagpakaasida kenkuana, kinunada, “Apay a tratratoem iti kastoy a wagas dagiti adipenmo?” ¹⁶ Awanen a pulos ti garami a mait-ited kadagiti adipenmo, ngem ibagbagada latta kadakami nga, ‘Agaramid iti ladrilio!’ Dakami, dagiti adipenmo, ket makabkabil payen ita, ngem basol met laeng dagiti tattaom.” ¹⁷ Ngem kinuna ni Faraon, “Nasadutkayo! Nasadutkayo! Ibagayo, ‘Palubosannakami a mapan agidaton kenni Yahweh.’” ¹⁸ Isu nga ita agsublikayo kadagiti trabahoyo. Awanen ti maited kadakayo a garami, ngem masapul nga agaramidkayo latta iti isu met laeng a bilang dagiti ladrilio.” ¹⁹ Nakita dagiti kapatasa nga Israelita nga adda dakkal a parikutda idi naibaga kadakuada, “Masapul a saanyo a kissayan ti bilang dagiti ladrilio.” ²⁰ Nasabatda ni Moises ken Aaron, nga agtaktakder iti ruar

ti palasio, bayat ti ipapanawda manipud kenni Faraon. ²¹ Kinunada kenni Moises ken ni Aaron, “Makitanakayo koma ni Yahweh ket dusaenakayo, ta dakayo ti gapuna a kinaguranakami Faraon ken dagiti adipenna. Nangikabilkayo iti kampilan kadagiti imada tapno patayendakami” ²² Nagsubli ni Moises kenni Yahweh ket kinunana, “Apo, apay a parparigatem dagitoy a tattao? Apay nga imbaonnak?” ²³ Nanipud idi napanak nakisao kenni Faraon iti naganmo, pinarigatna dagitoy a tattao, ket saanmo pulos a winaya-wayaan dagiti tattaoom.”

6

¹ Kalpasanna, kinuna ni Yahweh kenni Moises, “Ita, makitamto ti aramidek kenni Faraon. Makitamto daytoy, ta palubosannanto ida a mapan gapu iti mannakabalin nga imak. Gapu iti mannakabalin nga imak, papanawennanto ida manipud iti dagana.” ² Nagsao ti Dios kenni Moises ket kinunana kenkuana, “Siak ni Yahweh. ³ Nagparangak kada Abraham, Isaac, ken Jacob a kas Dios a Mannakabalin-amin; ngem babaen iti naganko, a Yahweh, saandak nga am-ammo. ⁴ Nangaramidak met iti tulag kadakuada, tapno maited kadakuada ti daga ti Canaan, ti daga a nagnaedanda a kas saan nga umili, ti daga a nagalla-allaanda. ⁵ Maysa pay, nangngegko ti panagas-asug dagiti Israelita a tinagabu dagiti Egipcio, ket nalagipko ti tulagko. ⁶ Ngarud, ibagam kadagiti Israelita, 'Siak ni Yahweh. Iruarkayonto manipud iti pannakatagabu

kadagiti Egipcio, ken wayawayaankayto manipud kadagiti pannakabalinda. Ispalenkayonto babaen iti panangipakitak iti pannakabalinko, ken kadagiti nabileg nga aramid iti panangukom. ⁷ Pagbalinenkayto a tattaok, ken agbalinakto a Diosyo. Maammoanyonto a siak ni Yahweh, ti Diosyo, a nangiruar kadakayo manipud iti pannakatagabu kadagiti Egipcio ⁸ Ipankayonto iti daga nga insapatak nga ited kada Abraham, Isaac, ken Jacob. Itedkonto daytoy kadakayo kas maysa a sanikua. Siak ni Yahweh.” ⁹ Idi imbaga ni Moises daytoy kadagiti Israelita, saanda a dimngeg kenkuana gapu iti pannakaupayda maipanggep iti napalalo a pannakatagabuda. ¹⁰ Ket nagsao ni Yahweh kenni Moises ket kinunana, ¹¹ “Mapanmo ibaga kenni Faraon, ti ari ti Egipto, a palubosanna a pumanaw dagiti tattao iti Israel manipud iti dagana.” ¹² Kinuna ni Moises kenni Yahweh, “No saan a dimngeg kaniak dagiti Israelita, apay koma a dumngeg kaniak ni Faraon, idinto ta saanak a nalaing nga agsao?” ¹³ Nagsao ni Yahweh kenni Moises ken Aaron. Nangted isuna kadakuada iti bilin para kadagiti Israelita ken para kenni Faraon, ti ari ti Egipto, tapno mairuar dagiti Israelita manipud iti daga ti Egipto. ¹⁴ Dagitoy dagiti mangidadaulo kadagiti babbalay iti am-ammada: dagiti putot a lallaki ni Ruben, ti inauna nga anak ni Israel, ket da Hanoc, Pallu, Hezron, ken Carmi. Dagitoy dagiti kapuonan ti puli ni Ruben. ¹⁵ Dagiti putot a lallaki ni Simeon ket da Jemuel, Jamin, Ohad, Jakin, Zohar, ken Saul—ti anak a lalaki iti maysa

a Cananea. Dagitoy dagiti kapuonan ti puli ni Simeon. ¹⁶ Nailista ditoy dagiti nagan dagiti putot a lallaki ni Levi, agraman dagiti kaputotanda. Isuda ket da Gerson, Cohat, ken Merari. Nagbiag ni Levi iti 137 a tawen. ¹⁷ Dagiti putot a lallaki ni Gerson ket da Libni ken Simei. ¹⁸ Dagiti putot a lallaki ni Cohat ket da Amram, Isar, Hebron, ken Uzziel. Nagbiag ni Cohat iti 133 a tawen. ¹⁹ Dagiti putot a lallaki ni Merari ket da Mali ken Musi. Nagbalin dagitoy a kapuonan a puli dagiti Levita, agraman dagiti kaputotanda. ²⁰ Inasawa ni Amram ni Jocabed, ti babai a kabsat ti amana. Inyanakna da Aaron ken Moises. Nagbiag ni Amram iti 137 a tawen ken kalpasanna ket natay. ²¹ Dagiti putot a lallaki ni Isar ket da Kora, Nefeg, ken Zikri. ²² Dagiti putot a lallaki ni Uzziel ket da Misael, Elsafan, ken Sitri. ²³ Inasawa ni Aaron ni Eliseba, putot a babai ni Aminadab, ti kabsat a babai ni Naason. Inyanakna da Nadab ken Abihu, Eleazar ken Itamar. ²⁴ Dagiti putot a lallaki ni Kora ket da Asir, Elkana, ken Abiasaf. Dagitoy dagiti kapuonan dagiti Korahita. ²⁵ Ni Eleazar, ti putot a lalaki ni Aaron, ket inasawana ti maysa kadagiti putot a babbai ni Putiel. Inyanakna ni Fineas. Dagitoy dagiti mangidadaulo kadagiti babbalay ti amma dagiti Levita, agraman dagiti kaputotanda. ²⁶ Dagitoy dua a lallaki ket da Aaron ken ni Moises a nangibagaan ni Yahweh iti, “Iruaryo dagiti Israelita manipud iti daga ti Egipto, babaen kadagiti bung-goy dagiti mannakigubat a lallaki.” ²⁷ Nagsao da Aaron ken Moises iti Faraon, ari ti Egipto, tapno palubosanna ida nga ipanaw dagiti Israelita

manipud iti Egipto. Isu met laeng dagitoy a Moises ken Aaron. ²⁸ Idi nagsao ni Yahweh kenni Moises iti daga ti Egipto, ²⁹ kinunana kenkuana, “Siak ni Yahweh. Ibagam kenni Faraon, ari iti Egipto, dagiti amin a banbanag nga ibagak kenka.” ³⁰ Ngem kinuna ni Moises kenni Yahweh, “Saanak a nalaing nga agsao, isu nga apay a dumngeg kaniak ni Faraon?”

7

¹ Kinuna ni Yahweh kenni Moises, “Kitaem, pinagbalinka a kasla maysa a dios kenni Faraon. Ni Aaron a kabsatmo ti agbalin a profetam. ² Ibagamto amin nga ibilinko kenka nga ibagam. Ni Aaron a kabsatmo ti agsao kenni Faraon tapno palubosanna dagiti tattao iti Israel a pumanaw manipud iti dagana. ³ Ngem patangkenekto ti puso ni Faraon, ken ipakitakto dagiti adu a pagilasinan iti pannakabalinko, adu a nakaskasdaaw iti daga ti Egipto. ⁴ Ngem saanto a dumngeg kenka ni Faraon, isu nga iturongko ti imak iti Egipto ket iruarkonto dagiti bungoy ti mannakigubatko, dagiti tattao, dagiti kaputotan ni Israel manipud iti daga ti Egipto babaen iti panangiramid ti dakkal a pannakadusa. ⁵ Maammoanto dagiti Egipcio a siak ni Yahweh inton iyunnatko ti imak iti Egipto ken inton iruarko dagiti Israelita manipud kadakuada.” ⁶ Inaramid ngarud da Moises ken Aaron daytoy; inaramidda daytoy kas imbilin ni Yahweh kadakuada. ⁷ Walo pulo ti tawen ni Moises ken walo pulo ket tallo ti tawen ni Aaron idi nakisaoda kenni Faraon. ⁸ Kinuna

ni Yahweh kada Moises ken Aaron, ⁹ “No ibaga ni Faraon kadakayo, 'Agaramidkayo iti milagro,' ket ibagamto kenni Aaron, 'Alaem ti bastonmo ket ipuruakmo iti sangoanan ni Faraon, tapno agbalin daytoy nga uleg.’” ¹⁰ Ket napan da Moises ken Aaron kenni Faraon, ket inaramidda kas imbilin ni Yahweh. Impuruak ni Aaron ti bastonna iti sangoanan ni Faraon ken dagiti adipenna, ket nagbalin daytoy nga uleg. ¹¹ Kalpasanna, nangayab met ni Faraon kadagiti masirib a lallaki ken kadagiti manggagamud. Inaramidda ti isu met laeng a banag babaen iti panagsalamangkada. ¹² Impuruak ti tunggal lalaki ti bastonna, ket nagbalin nga uleg dagiti baston. Ngem inalun-on ti baston ni Aaron dagiti ulegda. ¹³ Napatangken ti puso ni Faraon, ket saan a dimngeg, kas imbaga ni Yahweh. ¹⁴ Kinuna ni Yahweh kenni Moises, “Natangken ti puso ni Faraon, ket agkedked isuna a mangpalubos kadagiti tattao a pumanaw. ¹⁵ Mapanka kenni Faraon iti agsapa inton rummuar isuna a mapan ti danum. Agtakderka iti igid ti karayan a mangsabat kenkuana, ket alaem ti baston a nagbalin nga uleg. ¹⁶ Ibagam kenkuana, 'Ni Yahweh, ti Dios dagiti Hebreo ket imbaonnak a mangibaga kenka, “Palubosam dagiti tattaok a pumanaw, tapno makapagdayawda kaniak idia let-ang. Agingga ita saanka a dimngeg.” ¹⁷ Imbaga ni Yahweh daytoy: “Babaen iti daytoy ket maamoam a siak ni Yahweh. Abblataкто ti danum iti Karayan Nilo babaen iti baston nga ig-iggamak, ket agbalinto a dara ti karayan. ¹⁸ Matayto dagiti lames nga adda iti karayan,

ket bumangsitto ti karayan. Saanto a mabalin nga inumen dagiti Egipcio ti danum manipud iti karayan.””¹⁹ Kalpasanna, kinuna ni Yahweh kenni Moises, “Ibagam kenni Aaron, 'Alaem ti bastonmo ket iyunnatmo ta imam kadagiti danum ti Egipto, ken kadagiti karayanda, waig, pagdigusan ken amin a lugnakda, tapno agbalin a dara dagiti danumda. Aramidem daytoy tapno addanto dara iti entero a daga ti Egipto, uray pay kadagiti pagkargaan a kayo ken bato.”²⁰ Inaramid da Moises ken Aaron ti imbilin ni Yahweh. Innggato ni Aaron ti baston ket inabla-tanna ti danum ti karayan, iti imatang ni Faraon ken dagiti adipenna. Nagbalin a dara ti amin a danum iti karayan. ²¹ Natay dagiti lames iti karayan, ken nangrugi a bimmangsit ti karayan. Saanen a makainum manipud iti karayan dagiti Egipcio, ken adda dara iti sadinnoman iti daga ti Egipto. ²² Ngem inaramid dagiti salamangkero ti Egipto ti isu met laeng a banag babaen iti panagsalamangkada. Isu a napatangken ti puso ni Faraon, ket nagkedked isuna a dumnggeg kada Moises ken Aaron, kas imbaga ni Yahweh a mapasamak. ²³ Kalpasanna, timmalikod ni Faraon ket napan iti balayna. Saanna pay nga impangag daytoy. ²⁴ Nagkali dagiti amin nga Egipcio iti aglawlaw ti karayan para iti danum a mainum, ngem saanda a mainum ti mismo a danum ti karayan. ²⁵ Pito nga aldaw ti naglabas kalpasan a dinidigra ni Yahweh ti karayan.

8

¹ Kalpasanna, nakisao ni Yahweh kenni Moises,

“Mapanka kenni Faraon ket ibagam kenkuana, 'Kinuna ni Yahweh daytoy: “Palubosam a pumanaw dagiti tattaok tapno makapagdayawda kaniak. ² No agkedkedka a mangpalubos kadakuada, parigatekto amin a pagiliam babaen kadagiti tukak. ³ Mapunnonto kadagiti tukak ti karayan. Sumrek ken umulidanto iti balaymo, iti silidmo, ken iti pagiddaam. Mapandanto kadagiti balay dagiti adipenmo. Mapandanto kadagiti tattaom, kadagiti paglutoam, ken kadagiti pagmasaam. ⁴ Darupennakanto dagiti tukak, dagiti tattaom ken dagiti amin nga adipenmo.””

⁵ Kinuna ni Yahweh kenni Moises, “Ibagam kenni Aaron, 'Iyunnatmo ta imam ken ta bastonmo kadagiti karayan, kadagiti waig, kadagiti lugnak, tapno sumang-at dagiti tukak nga agsaknap iti daga ti Egipto.” ⁶ Inyunnat ni Aaron ti imana kadagiti danum iti Egipto, ket simmang-at dagiti tukak a nangsaknap iti daga ti Egipto. ⁷ Ngem inaramid dagiti salamangkero iti isu met laeng a banag: nangparuarda kadagiti tukak iti daga ti Egipto. ⁸ Kalpasanna, pinaayaban ni Faraon da Moises ken Aaron ket kinunana, “Agkararagkayo kenni Yahweh nga ikkatenna dagiti tukak manipud kaniak ken kadagiti tattaok. Ket palubosakto dagiti tattao a mapan, tapno makaidatonda kenkuana.” ⁹ Kinuna ni Moises kenni Faraon, “Adda kenka ti gundaway a mangibaga kaniak no kaanoak a rumbeng nga agkararag para kenka, kadagiti adipenmo, ken kadagiti tattaom, tapno maikkat dagiti tukak kenka ken kadagiti balaymo ket agtali-naedda laeng iti karayan.” ¹⁰ Kinuna ni Faraon,

“Inton bigat.” Kinuna ni Moises, “Maaramid ngarud dayta kas kinunam, tapno maamoam nga awan ti siasinoman a kas kenni Yahweh, a Diosmi. ¹¹ Pumanawto dagiti tukak kenka, kadagiti balaymo, kadagiti adipenmo, ken kadagiti tattaom. Agtalinaeddanto laeng iti karayan.” ¹² Pinanawan da Moises ken Aaron ni Faraon. Kalpasanna, immawag ni Moises kenni Yahweh maipapan kadagiti tukak nga impanna kenni Faraon. ¹³ Inaramid ni Yahweh kas dinawat ni Moises: natay dagiti tukak kadagiti balay, paraangan ken katalalonan. ¹⁴ Inummong dagiti tattao dagitoy a sangsangkamaysa kadagiti gab-suon, ket bimmangsit ti daga. ¹⁵ Ngem idi makita ni Faraon a nasayaat manen ti kasasaadda, pinatangenna ti pusona ken saan a dimngeg kada Moises ken Aaron, kas kinuna ni Yahweh nga aramidenna. ¹⁶ Kinuna ni Yahweh kenni Moises, “Ibagam kenni Aaron, 'Iyunnatmo ta bastonmo ket ablatam ti tapok iti daga, tapno agbalin daytoy a timel iti entero a daga ti Egipto.” ¹⁷ Inaramidda ngarud daytoy: Inyunnat ni Aaron ti imana ken ti bastonna. Inablatanna ti tapok iti daga. Kimpet dagiti timel kadagiti tattao ken kadagiti nauyong nga ayup. Nagbalin a timel dagiti amin a tapok iti entero a daga ti Egipto. ¹⁸ Pinadas dagiti salamangkero babaen iti salamangkada a mangpataud kadagiti timel, ngem saanda nabaelan. Tinimel amin a tattao ken dagiti nauyong nga ayup. ¹⁹ Kalpasanna, kinuna dagiti salamangkero kenni Faraon, “Ramay ti Dios daytoy.” Ngem napatangken ti puso ni Faraon, isu a nagkedked isuna a dumngeg

kadakuada. Kas ti kinuna ni Yahweh nga aramiden ni Faraon. ²⁰ Kinuna ni Yahweh kenni Moises, “Bumangonka a masapa inton bigat ket agtakderka iti sangoanan ni Faraon kabayatan a sumalsalog isuna iti karayan. Ibagam kenkuana, 'Kinuna ni Yahweh daytoy: Palubosam a mapan dagiti tattaok tapno makapagdayawda kaniak. ²¹ Ngem no saanmo a palubosan dagiti tattaok, mangibaonnakto kadagiti pangen ti ngilaw kenka, kadagiti adipenmo, ken kadagiti tattaom, ken kadagiti balaymo. Mapunnonto kadagiti pangen ti ngilaw dagiti balay dagiti Egipcio, ken mapunnonto iti ngilaw uray ti daga a pagtaktakderanda. ²² Ngem iti dayta nga aldaw tratoek iti naidumduma ti daga iti Gosen, ti daga a pagnanaedan dagiti tattaok, tapno awanto ti pangen ti ngilaw sadiay. Mapasamakto daytoy tapno maammoam a Siak ni Yahweh nga adda iti tengnga iti daytoy a daga. ²³ Mangaramidakto ti naggidiatan iti nagbaetan dagiti tattaok ken dagiti tattaom. Daytoy a pagilasinan ti pannakabalinko ket mapasamak inton bigat.”” ²⁴ Inaramid ngarud ni Yahweh, ket napuskol a pangen ti ngilaw ti napan iti balay ni Faraon ken kadagiti balay dagiti adipenna. Iti entero a daga ti Egipto, nadadael ti daga gapu kadagiti pangen dagiti ngilaw. ²⁵ Pinaayaban ni Faraon da Moises ken Aaron ket kinuna, “Mapankayo, agidatonkayo iti Diosyo iti bukodmi a daga.” ²⁶ Kinuna ni Moises, “Saan a rumbeng nga aramidenmi dayta, ta dagiti daton nga aramidenmi para kenni Yahweh ket makarimon kadagiti Egipcio. No agida-

tonkami iti sangoananda iti makarimon kadagiti Egipcio, saandakami kadi a batoen? ²⁷ Saan, tallo nga aldaw a panagdaliasat iti let-ang ti masapul nga aramidenmi tapno agidaton kenni Yahweh a Diosmi, kas imbilinna kadakami.” ²⁸ Kinuna ni Faraon, “Palubosankayo a mapan ken agidaton kenni Yahweh a Diosyo idiaiy let-ang. Saankayo laeng nga umadayo unay. Ken ikararagandak.” ²⁹ Kinuna ni Moises, “Apaman a rumuarak ditoy, Agkararagakto kenni Yahweh a panawannaka dagiti pangen dagiti ngilaw, sika Faraon, ken dagiti adipenmo ken tattaom inton bigat. Ngem masapul a saannakami manen nga allilawen babaen iti saanmo a panangpalubos kadagiti tattaomi a mapan agidaton kenni Yahweh.” ³⁰ Rimmuar ni Moises iti ayan ni Faraon ket nagkararag kenni Yahweh. ³¹ Inaramid ni Yahweh daytoy kas dinawat ni Moises: inikkatna dagiti pangen dagiti ngilaw manipud kenni Faraon, kadagiti adipenna, ken kadagiti tattaona. Awan ti uray maysa a nabati. ³² Ngem iti daytoy a tiempo pinatangken manen ni Faraon ti pusona, ket saanna a pinalubosan dagiti tattao a mapan.

9

¹ Kalpasanna, kinuna ni Yahweh kenni Moises, “Mapanka kenni Faraon ket ibagam kenkuana, ‘Ibagbaga daytoy ni Yahweh, ti Dios dagiti Hebreo: “Palubosam dagiti tattaok a mapan tapno dayawendak.” ² Ngem no saanmo ida a palubosan, no pagtalinaedem latta ida, ³ ket iyunnatto ni Yahweh ti imana kadagiti tarak-enmo nga ayup idiaiy katalalonan, kas kadagiti

kabalio, kadagiti asno, kadagiti kamelio, kadagiti pangen ken arbanmo ket mangiyeg daytoy iti nakaro a sakit. ⁴ Agdumanto ti panangtrato ni Yahweh kadagiti taraken nga ayup dagiti Israelita ken taraken nga ayup dagiti Egipcio: awanto ti matay nga ayup a kukua dagiti Israelita. ⁵ Nangituding ni Yahweh iti tiempo; kinunana, “Aramidekto daytoy a banag iti daga inton bigat.”” ⁶ Inaramid ni Yahweh daytoy iti sumaruno nga aldaw: natay amin a taraken nga ayup iti Egipto. Ngem awan ti uray maysa a natay kadagiti ayup dagiti Israelita. ⁷ Nagdamag-damag ni Faraon no ania ti napasamak, ket adtoy, awan ti natay nga uray maysa nga ayup dagiti Israelita. Ngem natangken ti pusona, isu a saanna a pinalubosan dagiti tattao a mapan. ⁸ Kalpasanna, kinuna ni Yahweh kada Moises ken Aaron, “Mangrakemkayo iti dapu manipud iti orno. Sika, Moises, masapul nga ipuruakmo ti dapu iti angin kabayatan nga agbuybuya ni Faraon. ⁹ Agbalindanto a napino a tapuk iti entero a daga ti Egipto. Mangpataudto dagitoy kadagiti kapuyo ken sugat a mangdidigra kadagiti tattao ken kadagiti ayup iti entero a daga ti Egipto.” ¹⁰ Isu a nangala da Moises ken Aaron iti dapu manipud iti orno ket nagtakderda iti sangoanan ni Faraon. Kalpasanna, impuruak ni Moises ti dapu iti angin. Nangpataud dagiti dapu kadagiti a kapuyo ken sugat kadagiti tattao ken ayup. ¹¹ Saan a nabaelan a supringen dagiti salamangkero ni Moises gapu kadagiti kapuyo; gapu ta nagkappuyoda ken dagiti amin a dadduma pay nga Egipcio. ¹² Pinatangken ni

Yahweh ti puso ni Faraon, isu a saan a dimngeg isuna kada Moises ken Aaron. Daytoy ket kas ti imbaga ni Yahweh kenni Moises nga aramiden ni Faraon. ¹³ Kalpasanna, kinuna ni Yahweh kenni Moises, “Bumangonka a masapa inton bigat, agtakderka iti sangoanan ni Faraon, ket ibagam kenkuana, ‘Kinuna daytoy ni Yahweh, ti Dios dagiti Hebreo: “Palubosam a mapan dagiti tattaok tapno makapagdayawda kaniak. ¹⁴ Ta iti daytoy a tiempo ibaonko amin a didigrak kenka, kadagiti adipenmo ken kadagiti tattaom. Aramidek daytoy tapno maamoanyo nga awan ti siasinoman a kas kaniak iti entero a lubong. ¹⁵ Ita, inyunnatko koman ti imak ket dinusaka ken dagiti tattaom iti sakit, ket napukawkayo koman manipud iti daga. ¹⁶ Ngem daytoy iti makagapu a pinalubosankayo nga agbiag: tapno maipakitak ti pannakabalinko kadakayo, tapno maiwaragawag ti naganko iti entero a lubong. ¹⁷ Ipanpannakkermo latta ti bagim maibusor kadagiti tattaok babaen iti saanmo a panangpalubos kadakuada. ¹⁸ Dumngegka! Inton bigat iti kastoy nga oras mangiyegak iti nakapigpigma a bagyo ti uraro, a saan pay a nakita iti Egipto manipud iti aldaw a nangrugi daytoy agingga ita. ¹⁹ Ita ngarud, mangibaonka kadagiti lallaki ket alaenda dagiti tarakenyo nga ayup ken amin a banbanag nga adda iti katalalonan ket ipanyo iti natalged a lugar. Agtupakto ti uraro kadagiti tattaok ken ayup nga adda iti taltalon a saan a naiyawid, ket mataydanto.”” ²⁰ Ket nagdardaras dagiti adipen ni Faraon a namati iti mensahe ni Yahweh a nangiyawid kadagiti tagabu ken

tarakenda nga ayup kadagiti balayda. ²¹ Ngem binaybayaan dagiti saan a nangipangag iti mensahe ni Yahweh dagiti tagabu ken dagiti tarakenda nga ayup iti katalalonan. ²² Kalpasanna, kinuna ni Yahweh kenni Moises, “Iyunnatmo ta imam nga agturong iti tangatang tapno agtudo iti uraro iti amin a daga ti Egipto, kadagiti tattao, kadagiti ayup, ken kadagiti amin a mulmula iti katalalonan iti entero a daga ti Egipto.” ²³ Inyunnat ni Moises ti bastonna nga agturong iti tangatang, ket nangibaon ni Yahweh iti gurruod, uraro, ken kimat iti daga. Pinagtudona pay iti uraro iti daga ti Egipto. ²⁴ Isu a nagtudo ti uraro ken napakuyogan iti kimat, nakaro unay, a saan pay a napadpadasan iti entero a daga ti Egipto manipud idi nagbalin a nasion daytoy. ²⁵ Iti entero a daga ti Egipto, tinupakan ti uraro dagiti amin nga adda iti katalalonan, dagiti tattao ken dagiti ayup. Dinadael daytoy ti tunggal mula iti katalalonan ken tinukkol daytoy ti tunggal kayo. ²⁶ Iti laeng daga ti Gosen, a pagnanaedan dagiti Israelita, ti awan urarona. ²⁷ Ket nangibaon ni Faraon kadagiti lallaki a mangayab kada Moises ken Aaron. Kinunana kadakuada, “Nagbasolak ita. Nalinteg ni Yahweh, ket managdakdakesak ken dagiti tattaok. ²⁸ Agkararagkayo kenni Yahweh, gapu ta napigsa unay ti gurruod ken adu-unay ti uraro. Palubosankayon, ken saankayonton nga agnaed ditoy.” ²⁹ Kinuna ni Moises kenkuana, “Apaman a panawak ti ciudad, iyunnatkonto dagiti imak kenni Yahweh. Agsardengto ti gurruod, ken awanton ti uraro. Iti daytoy a wagas

maammoanyonto a kukua ni Yahweh ti lubong. ³⁰ Ngem kenka ken kadagiti adipenmo, ammok a saanyo pay laeng a pudpudno a daydayawen ni Yahweh a Dios. ³¹ Ita, nadadael dagiti lino ken dagiti sebada, ta natangkenen dagiti dawa ti sebada, ken nakabuselen dagiti lino. ³² Ngem saan a nadadael dagiti trigo ken senteno gapu ta maud-udi ti panagdawada. ³³ Idi pinanawan ni Moises ni Faraon ken ti siudad, inyunnatna dagiti imana kenni Yahweh; nagsardeng ti gurruod ken dagiti uraro, ken nagsardengen ti tudo. ³⁴ Idi nakita ni Faraon a nagsardengen ti tudo, uraro, ken gurruod, nagbasol manen isuna ken pinatangkena ti pusona, ken uray pay dagiti adipenna. ³⁵ Napatangken ti puso ni Faraon, isu a saanna a pinalubosan a mapan dagiti tattao ti Israel. Kastoy ti wagas nga imbaga ni Yahweh kenni Moises nga aramiden ni Faraon.

10

¹ Kinuna ni Yahweh kenni Moises, “Mapanka kenni Faraon, gapu ta pinatangkenko ti pusona ken dagiti puso dagiti adipenna. Inaramidko daytoy tapno ipakitak dagitoy a pagilasinan ti pannakabalinko kadakuada. ² Inaramidko pay daytoy tapno maibagam kadagiti annak ken appokom dagiti banbanag nga inaramidko, no kasano kagubsang ti panangtratok iti Egipto, ken no kasano ti panangitedko kadagiti nadumaduma a pagilasinan ti pannakabalinko kadakuada. Iti daytoy a wagas, maammoanyonto a Siak ni Yahweh.” ³ Isu a napan da Moises ken Aaron kenni Faraon ket kinunada kenkuana,

“Ni Yahweh, ti Dios dagiti Hebreo, imbagana daytoy: ‘Kasano pay kabayag iti panagkedkedmo nga agpakumbaba iti sangoanak? Palubosam a mapan dagiti tattaok tapno makapagdayawda kaniak. ⁴ Ngem no agkedkedka a mangpalubos kadagiti tattaok, dumngegka, inton bigat, mangiyegakto kadagiti dudon iti dagam. ⁵ Abbongandanto ti rabaw ti daga tapno awanto ti siasinoman a makakita iti daga. Kanendanto dagiti aniaman a nabati a nakalasad manipud ti uraro. Kanendanto pay iti tunggal kayo a dimmakel para kadakayo kadagiti talon. ⁶ Punoendanto dagiti balayyo, dagiti balay dagiti amin nga adipenyo, ken dagiti amin nga Egipcio —maysa a banag a saan pay a pulos a nakita ti amayo wenno apongyo, nga awan pay a pulos ti nakakita sipud pay ti aldaw nga addada iti rabaw ti daga agingga iti agdama nga aldaw.” Ket pinanawan ni Moises ni Faraon. ⁷ Kinuna ti adipen ni Faraon kenkuana, “Kasano pay kabayag nga agbalin a peggad daytoy a tao kadatayo? Palubosam dagiti Israelita a mapan tapno makapagdayawda kenni Yahweh a Diosda. Saanmo pay kadi a maamiris a nadadaelen ti Egipto?” ⁸ Naayaban manen da Moises ken Aaron kenni Faraon, a nagkuna kadakuada,” Inkayo dayawen ni Yahweh a Diosyo. Ngem siasinonto dagiti tattao a mapan?” ⁹ Kinuna ni Moises, “Mapankaminto a kaduami dagiti ubbingmi ken agraman dagiti nataenganmi, dagiti annakmi a lallaki ken babbai. Mapankaminto agraman dagiti arbanmi, ken dagiti tarakenmi ta masapul a mangaramidkami iti fiesta para

kenni Yahweh.” ¹⁰ Kinuna ni Faraon kadakuada, “Pudno koma nga adda ni Yahweh kadakayo, no palubosankayo ken dagiti annakyo. Kitaenyo, adda sumagmamano a kinadakes iti panunoty. ¹¹ Saan! Dakayo laeng a lallaki ti mapan, ken agdayaw kenni Yahweh, ta dayta ti kayaty.” Ket napapanaw da Moises ken Aaron iti imatang ni Faraon. ¹² Kalpasanna, kinuna ni Yahweh kenni Moises, “Iyunnatmo ta imam nga agturong ti daga iti Egipto kadagiti dudon, tapno mapanda iti daga ti Egipto ket kanenda ti tunggal mula iti daytoy, amin a banag nga imbati ti uraro.” ¹³ Inyunnat ni Moises ti sarukodna nga agturong iti daga ti Egipto, ket nangiyeg ni Yahweh iti angin ti daya nga agturong iti entero a daga iti agmalem ken agpatnag. Kabigatanna, inyeg ti angin ti daya dagiti dudon. ¹⁴ Napan dagiti dudon iti entero a daga ti Egipto ket dinadaelda amin a paset daytoy. Adu unay a dudon a saan pay a pulos a dimteng iti daga ken saanton a pulos a makita manen. ¹⁵ Inabbonganda ti rabaw iti entero a daga isu a simmipngget. Kinnanda ti tunggal mula iti daga ken amin a bunga dagiti kayo nga imbati ti uraro. Iti entero a daga iti Egipto, awan ti nabati a nalangto a mula, wenno aniaman a kayo wenno mula kadagiti talon. ¹⁶ Kalpasanna, dagus a pinaayaban ni Faraon da Moises ken ni Aaron ket kinunana, “Nagbasolak kenni Yahweh a Diosyo ken kadakayo. ¹⁷ Ita ngarud, pakawanenyo ti basolko iti daytoy a tiempo, ken agkararagkayo kenni Yahweh a Diosyo tapno iyadayona daytoy nga ipapatay kaniak.” ¹⁸ Pinanawan ngarud ni

Moises ni Faraon ken nagkararag kenni Yahweh. ¹⁹ Nangiyeg ni Yahweh ti nakapigpigsa nga angin ti laud a nangikkat kadagiti dudon ken inturongna ida iti Baybay dagiti Runo; awan ti uray maysa a dudon ti nabati iti amin a masakupan iti Egipto. ²⁰ Ngem pinatangken ni Yahweh ti puso ni Faraon, ket saan a pinalubosan ni Faraon a mapan dagiti Israelita. ²¹ Kalpasanna, kinuna ni Yahweh kenni Moises, “Iyunnatmo ta imam nga agturong iti tangatang, tapno maaddaan iti kinasipnget ti entero a daga iti Egipto, kinasipnget a mariknada.” ²² Inyunnat ni Moises ti imana nga agturong iti tangatang, ket nagsipnget ti entero a daga ti Egipto iti tallo nga aldaw. ²³ Saanda a makapagkikinnita; awan ti pimmanaw iti balayna iti tallo nga aldaw. Nu pay kasta, adda lawag iti lugar a pagnanaedan dagiti Israelita. ²⁴ Pinaayaban ni Faraon ni Moises ket kinunana, “Inkayo dayawen ni Yahweh. Mabalín a kumuyog kadakayo a mapan uray dagiti pamiliayo, ngem masapul a mabati dagiti arban ken tarakenyo.” ²⁵ Ngem kinuna ni Moises, “Masapul nga ikkanakami met kadagiti ayup para kadagiti daton ken daton a mapuoran tapno makaidatonkami kenni Yahweh a Diosmi. ²⁶ Masapul nga ikuyogmi met dagiti tarakenmi nga ay-ayup; awan ti uray maysa a mabati kadakuada, ta masapul nga alañmi dagitoy nga agdayaw kenni Yahweh a Diosmi. Ta saanmi pay nga ammo ti masapul a pangdayawmi kenni Yahweh agingga a makasangpetkami sadiay.” ²⁷ Ngem pinatangken ni Yahweh ti puso ni

Faraon, ken saanna ida a palubosan a mapan.
²⁸ Kinuna ni Faraon kenni Moises, “Adaywannak!
Agannadka maipanggep iti maysa a banag, a
saanka nga agpakita manen kaniak, ta ti aldaw
a makitam ti rupak, mataykanto.” ²⁹ Kinuna ni
Moises, “Sika a mismo ti nagsao. Saankonto a
makita manen ti rupam.”

11

¹ Kalpasanna, kinuna ni Yahweh kenni Moises,
“Adda pay ti maysa a didigra nga iyegko kenni
Faraon ken iti Egipto. Kalpasan dayta, palu-
bosannakayonto a pumanaw manipud ditoy.
Inton palubosannakayo, papanawennakayonton
a naan-anay. ² Bilinem dagiti tattao a dumawat
ti tunggal lalaki ken babai iti alahas a pirak ken
balitok iti kaarrubada. ³ Ita, inaramid ti Dios
a nagagar dagiti Egiptio a mangay-ayo kadagiti
Israelita. Maysa pay, nakaay-ayo unay ti lalaki a
ni Moises iti imatang dagiti adipen ni Faraon ken
kadagiti tattao iti Egipto. ⁴ Kinuna ni Moises, “Ki-
nuna ni Yahweh daytoy: “Inton tengnga ti rabii,
mapanakto iti entero nga Egipto. ⁵ Matayto amin
nga inauna nga annak iti daga ti Egipto, manipud
iti inauna nga anak ni Faraon, nga agtugtugaw iti
tronona, agingga iti inauna nga anak ti tagabu
a babai nga adda iti likudan ti paggilingan nga
aggilgiling, ken dagiti amin nga inauna nga
annak dagiti taraken nga ayup. ⁶ Ket addanto
ti napigsa a panagdung-aw iti entero a daga ti
Egipto, a saan pay a napamasak wenno saanto
a pulos a mapasamak manen. ⁷ Ngem awanto
ti uray aso nga agtaul iti aniaman kadagiti

tattoo ti Israel, iti tao man wenno narungsot nga ayup. Iti daytoy a wagas, maammoanyonto nga agduma ti panangtratok kadakayo nga Egipcio ken kadakayo nga Israelita.' ⁸ Amin dagitoy nga adipenmo, Faraon, umaydanto ket agrukbabda kaniak. Ibagadanto, "Inkayo, sika ken amin a tattoo a sumursurot kenka!" Kalpasan dayta pumanawakto." Ket pinanawanna ni Faraon a kasta unay ti pungtotna. ⁹ Kinuna ni Yahweh kenni Moises, "Saanto a dumngeg kenka ni Faraon. Mapasamak daytoy tapno agaramidakto kadagiti adu a nakakaskasdaaw a banbanag iti daga ti Egipto." ¹⁰ Inaramid amin da Moises ken Aaron dagitoy a nakakaskasdaaw a banbanag iti sangoanan ni Faraon. Ngem pinatangken ni Yahweh ti puso ni Faraon, ket saan a pinalubosan ni Faraon a rummuar iti dagana dagiti tattoo ti Israel.

12

¹ Nagsao ni Yahweh kada Moises ken Aaron idia y daga ti Egipto. Kinunana, ² "Daytoy a bulan ket ti rugi dagiti bulan para kadakayo, ti umuna a bulan ti tawen kadakayo." ³ Ibagayo iti taripnong ti Israel, 'Iti maika-sangapulo nga aldaw iti daytoy a bulan, masapul a mangala ti tunggal maysa kadakuada iti karnero wenno urbon a kalding para kadakuada, aramiden daytoy iti tunggal pamilya, maysa a karnero para iti tunggal sangkabalayan. ⁴ No ti bumalay ket bassit unay para iti karnero, mangala ti lalaki ken ti kaarrubana iti karne ti karneno wenno urbon a kalding nga umdas para iti bilang dagiti

tattaa. Masapul nga umanay daytoy a kanen ti tunggal maysa, isu a nasken nga alaenda ti karne nga umanay a kanenda amin. ⁵ Masapul nga awan ti tulaw ti karnero wenno ubing a kaldingyo, maysa ti tawenna a kalakian. Mabalinkayo a mangala iti maysa kadagiti karnero wenno kalding. ⁶ Masapul nga aywananyo daytoy agingga iti maika-sangapulo ket uppat nga aldaw iti dayta a bulan. Kalpasanna, masapul a patayen ti sibubukel a taripnong ti Israel dagitoy nga ayup iti sumipnget. ⁷ Masapul a mangalakayo iti dara ket ikabilyo daytoy kadagiti dua a poste ti ridaw ken iti ngatoen ti hamba ti ridaw dagiti babbalay a pangananyonto iti karne. ⁸ Masapul a kanenyo ti karne iti dayta a rabii, kalpasan a maitunoyo nga umuna daytoy iti apuy. Ikaanyo daytoy iti tinapay nga awan lebadurana, ken ikaanyo daytoy iti napait a mulmula. ⁹ Saanyo a kanen daytoy a saan a naluto wenno naipaburek iti danum. Ngem ketdi, itunoyo daytoy iti apuy nga adda ti ulo, saksaka ken dagiti nagunegna. ¹⁰ Masapul nga awan ti aniaman nga itiddayo agingga iti bigat. Masapul a puoranyo ti aniaman a natiddayo iti bigat. ¹¹ Kastoy ti masapul a pannanganyo: nakabarikeskayo, nakasapatos ken iggemyo ti sarrukodyo. Masapul a darasenyo daytoy a kanen. Ilalabas daytoy ni Yahweh. ¹² Ibagbaga ni Yahweh daytoy: Mapanakto iti entero a daga ti Egipto iti dayta a rabii ket rautek amin nga inauna nga anak ti tao ken ayup iti daga ti Egipto. Iyegkonto ti pannakadusa kadagiti amin

a dios ti Egipto. Siak ni Yahweh. ¹³ Agbalinto a pagilasinan kadagiti babbalayyo ti dara para iti iyuumayko kadakayo. Inton makitak ti dara, labsankayonto inton rautek ti daga ti Egipto. Saanto nga umay kadakayo daytoy a didigra ket saannakayonto a madadael. ¹⁴ Agbalinto daytoy nga aldaw a pakalaglagipan para kadakayo, a masapul a ngilinenyo a kas fiesta para kenni Yahweh. Paglinteganto daytoy a kankanayon kadakayo, kadagiti amin a henerasion dagiti tattaoyo, a masapul a ngilinenyo daytoy nga aldaw. ¹⁵ Mangankayonto iti tinapay nga awan lebadurana bayat iti pito nga aldaw. Iti umuna nga aldaw, ikkatenyonto ti lebadura manipud kadagiti babbalayyo. Ti siasinoman a mangan iti tinapay nga adda lebadurana manipud iti umuna nga aldaw agingga iti maika-pito nga aldaw, dayta a tao ket masapul a maikkat manipud iti Israel. ¹⁶ Addanto iti gimong a maipaay kaniak iti umuna nga aldaw ken addanto manen iti kasta met laeng a panagtitipon iti maika-pito nga aldaw. Awanto ti trabaho a maaramid kadagitoy nga al-aldaw malaksid iti panagluto para iti kanen ti tunggal maysa. Masapul a dayta laeng ti trabaho nga aramidenyo. ¹⁷ Masapul a ngilinenyo daytoy a Fiesta ti Tinapay nga Awan Lebadurana gapu ta daytoy ti aldaw nga impanawko dagiti tattaoyo, dagiti buybuyot, manipud iti daga ti Egipto. Isu a masapul a ngilinenyo daytoy nga aldaw iti entero a henerasion dagiti tattaoyo. Paglinteganto daytoy a kankanayon para kadakayo. ¹⁸ Masapul a mangankayo iti tinapay nga awan lebadurana ma-

nipud iti sumipnget iti maika-sangapulo ket uppat nga aldaw iti umuna a bulan ti tawen agingga iti sumipnget iti maika-duapulo ket maysa nga aldaw iti dayta a bulan. ¹⁹ Kabayatan dagitoy a pito nga aldaw, masapul nga awan ti masarakan a lebadura kadagiti babbalayyo. Ti siasinoman a mangan iti tinapay nga adda lebadurana ket masapul a maikkat manipud kadagiti tattao ti Israel, gan-gannaet man dayta a tao wenno maysa a tao a naiyanak iti dagayo. ²⁰ Masapul nga awan ti kanenyo nga adda lebadurana. Sadinoman ti pagnaedanyo, masapul a mangankayo iti tinapay nga awan lebadurana.” ²¹ Inayaban ngarud ni Moises dagiti amin a panglakayen ti Israel ket kinunana kadakuada, “Mapankayo ket mangpilikayo kadagiti karnero wenno urbon a kalding nga umanay a kanen dagiti familyayo ket patayenyo ti karnero a maipaay iti Ilalabas. ²² Kalpasanna mangalakayo iti sangareppet a hisopo ket isawsawyo daytoy iti dara nga adda iti palanggana. Ipunasyo ti dara nga adda iti palanggana iti ngatoen ti hamba ti ridaw ken kadagiti dua a postena. Masapul nga awan ti rumuar kadakayo iti ridaw agingga iti bigat. ²³ Ta lumabasto ni Yahweh a mangraut kadagiti Egipcio. Inton makitana ti dara iti ngatoen ti hamba ti ridaw ken kadagiti dua a poste ti ridaw, labsannanto ti ridawyo ket saanna a palubusan ti mangdaddadael a sumrek kadagiti babbalayyo a mangraut kadakayo. ²⁴ Masapul a ngilinenyo daytoy a pasamak. Paglinteganto daytoy a kankanayon kadakayo ken kadagiti kaputotanyo. ²⁵ Inton sumrekkayo iti daga nga itedto ni

Yahweh kadakayo, kas inkarina nga aramiden, masapul a ngilinenyo daytoy nga aramid iti panagdayaw. ²⁶ Inton saludsudendakayo dagiti annakyo, 'Ania ti kayat a sawen daytoy nga aramid iti panagdayaw?' ²⁷ ket masapul nga ibagayo, 'Daytoy ti daton ti Ilalabas ni Yahweh, gapu ta linabsan ni Yahweh dagiti babbalay dagiti Israelita idia y Egipto idi rinautna dagiti Egipcio. Winayawayaanna dagiti bumalaymi.'" Kalpasanna, nagdumog dagiti tattao ket dinay-dayawda ni Yahweh. ²⁸ Napan dagiti Israelita ket inaramidda nga apag-isu kas imbilin ni Yahweh kada Moises ken Aaron. ²⁹ Napasamak iti tengnga ti rabii a rinaut ni Yahweh dagiti amin nga inauna idia y daga ti Egipto, manipud iti inauna nga anak ni Faraon, a nagtugaw iti tronona, aginggana iti inauna nga anak ti tao nga adda iti pagbaludan ken amin nga inauna nga anak dagiti dingwen. ³⁰ Bimmangon ni Faraon iti rabii - isuna, dagiti adipenna, ken amin nga Egipcio. Adda iti napigsa a panagan-anug-og idia y Egipto gapu ta awan ti balay idia y nga awan natayna. ³¹ Inayaban ni Faraon ni Moises ken ni Aaron iti rabii ket kinunana, "Inkayo, pumanawkayon manipud kadagiti tattao, dakayo ken dagiti Israelita. Mapankayo ket dayawenyo ni Yahweh, a kas imbagayo a kayatyo nga aramiden. ³² Alaenyo dagiti arban ken pangenyoy, a kas kunayo, ket mapankayo, ken bendisionandak met." ³³ Agdardaras unay dagiti Egipcio a mangpapanaw kadakuada manipud iti dagada, ta kinunada, "Mataykami aminen."
³⁴ Innala ngarud dagiti tattao dagiti masada

nga awan laukna a lebadura. Nakagaluten dagiti pagmasaan a mallukong kadagiti kawesda ken kadagiti abagada. ³⁵ Ita, inaramid dagiti tattao ti Israel ti imbaga ni Moises kadakuada. Dinawatanda dagiti Egipcio kadagiti pirak, balitok ken kawkawes. ³⁶ Pinagagar ni Yahweh dagiti Egipcio a mangay-ayo kadagiti Israelita. Isu nga inted dagiti Egipcio ti aniaman a dinawatda. Iti daytoy a wagas, sinamsam dagiti Israelita dagiti aniaman nga adda kadagiti Egipcio. ³⁷ Nagdaliasat dagiti Israelita manipud Rameses agingga iti Sucot. Agarup 600, 000 a lallaki ti bilangda, a mainayon pay dagiti babbai ken ubbing. ³⁸ Kimmuyog pay kadakuada ti nadumaduma a saan nga Israelita, a tugotda dagiti arban ken pangen, adu unay a bilang dagiti dingwen. ³⁹ Naglutoda iti tinapay nga awan lebadurana iti masa nga intugotda manipud Egipto. Awan lebadurana gapu ta napapanawda manipud Egipto ket saanda a mabalin nga itantan tapno mangisagana iti taraon. ⁴⁰ Nagnaed dagiti Israelita idia Egipto iti 430 a tawen. ⁴¹ Iti ileleppas iti 430 a tawen, iti dayta a mismo nga aldaw, rimuar amin dagiti buyot ni Yahweh manipud iti daga ti Egipto. ⁴² Daytoy ti rabii a masapul nga agtalinaed a siririing, para kenni panangipanaw ni Yahweh kadakuada iti daga ti Egipto. Daytoy ket rabii ni Yahweh a masapul a ngilinen ti amin nga Israelita iti entero a henerasion dagiti tattaoda. ⁴³ Kinuna ni Yahweh kada Moises ken Aaron, “Adtoy ti annuruten para iti ilalabas: awan ti gan-gannaet a mabalin

a makibingay a mangan iti daytoy. ⁴⁴ Nupay kasta, tunggal tagabo dagiti Israelita, a nagatang, mabalinna a mangan iti daytoy kalpasan a makugityo isuna.” ⁴⁵ Masapul a saan a mangan dagiti gan-gannaet ken dagiti matangtangdanan nga adipen iti uray ania iti taraon. ⁴⁶ Masapul a kanen ti taraon iti maymaysa a balay. Masapul a saanyo nga iruar iti balay ti aniaman kadagiti karne, ken masapul a saanyo a tuktukkulen ti aniaman a tulangna daytoy. ⁴⁷ Masapul a ngilinen dagiti amin a tattao ti Israel ti fiesta. ⁴⁸ No adda ti makipagnanaed kadakayo a gan-gannaet ket kayatna a ngilinen ti ilalabas para kenni Yahweh, masapul a makugit dagiti amin a lallaki a kabagianna. Ket mabalinto isunan nga umay ket ngilinenna daytoy. Agbalinto isuna a kasla kadagiti tattao a naiyanak iti daga. Nupay kasta, saan a mabalin a mangan ti saan a nakugit a tao iti aniaman iti taraon. ⁴⁹ Daytoy a linteg ket maipakat met laeng para kadagiti naipasngay iti dayta a daga ken kadagiti gan-gannaet a makipagnanaed kadakayo.” ⁵⁰ Inaramid ngarud dagiti amin nga Israelita ti imbilin ni Yahweh kada Moises ken Aaron. ⁵¹ Napasamak iti dayta nga aldaw nga impanaw ni Yahweh dagiti buyot ti Israel manipud iti daga ti Egipto.

13

¹ Nagsao ni Yahweh kenni Moises ket kin-unana, ² “Idatonmo kaniak dagiti amin nga inauna nga anak, tunggal inauna nga anak a lalaki kadagiti Israelita, tattao ken ayup. Kukuak dagiti inauna.” ³ Kinuna ni Moises kadagiti

tattao, “Imulayo daytoy nga aldaw kadagiti panunoty, ti aldaw a pimmanawakayo manipud Egipto, manipud iti balay ti pannakatagabu, ta impanawnakayo ni Yahweh manipud iti daytoy a lugar babaen iti napigsa nga imana. Awan ti tinapay nga adda lebadurana ti mabalin a kanen. ⁴ Rumuarkayo manipud Egipto iti daytoy nga aldaw, iti bulan ti Abib. ⁵ Inton ipannakayo ni Yahweh iti daga dagiti Cananeo, Heteo, Amorreo, Hebeo, ken dagiti Jebuseo, ti daga nga inkarina kadagiti kapuonanyo nga itedna kadakayo, daga a kasla agay-ayus ti gatas ken diro - ket masapul a ngilinenyo daytoy nga aramid a panagdayaw iti daytoy a bulan. ⁶ Iti pito nga aldaw, masapul a mangankayo iti tinapay nga awan lebadurana; iti maika-pito nga aldaw, addanto iti padaya a pammadayaw kenni Yahweh. ⁷ Ti tinapay nga awan lebadurana ti masapul a kanen bayat iti pito nga aldaw; masapul nga awan ti makita a tinapay nga adda lebadurana kadakayo. Masapul nga awan ti makita a lebadura kadakayo iti uray sadinoman iti uneg dagiti beddengyo. ⁸ Iti dayta nga aldaw, ibagayonto kadagiti annakyo, ‘Daytoy ket gapu iti inaramid ni Yahweh kaniak idi pimmanawak manipud Egipto.’ ⁹ Agbalinto daytoy a palagip kadakayo dita imayo, ken palagip kadakayo dita musingyo. Daytoy ket tapno ti linteg ni Yahweh ket adda koma dita ngiwaty, ta impanawnakayo ni Yahweh manipud Egipto babaen iti napigsa nga imana. ¹⁰ Ngarud, masapul a tinawenyo nga aramiden daytoy a paglintegan iti naituding a tiempona. ¹¹ Inton iyegnakayo ni Yahweh iti daga dagiti

Cananeo, kas insapatana kadakayo ken kadagiti kapuonanyo, ken inton itedna ti daga kadakayo, ¹² masapul nga ilasinyo para kenkuana ti tunggal inauna nga anak ken ti umuna nga anak dagiti ayupyo. Kukuanto ni Yahweh dagiti lallaki. ¹³ Tunggal inauna nga asno ket masapul a masukatan iti karnero. Ngem no saanyo a kayat daytoy a sukatan, masapul ngarud a tukkolenyo ti tenggedna. Ngem iti tunggal inauna nga anak a lalaki kadagiti annakyo a lalaki - masapul a subbotenyo ida. ¹⁴ Inton saludsudennakayo ti anakyo a lalaki, 'Ania ti kayatna a sawen daytoy?' ket masapul nga ibagayo kenkuana, 'Babaen iti napigsa nga ima nga impanawnakami ni Yahweh iti Egipto, manipud iti balay ti pannakatagabu. ¹⁵ Idi sipapatangken a nagkedked ni Faraon a mangpalubos kadakami, pinatay ni Yahweh amin nga inauna nga annak idia daga ti Egipto, dagiti inauna nga anak dagiti tattao ken dagiti ayup. Dayta ti gapuna nga idatonko kenni Yahweh amin nga inauna nga anak a lalaki dagiti ayup, ken no apay a subbotek dagiti inauna kadagiti annako a lalaki.' ¹⁶ Agbalinto daytoy a palagip dita imayo, ken palagip dita musingyo, ta impanawnakayo ni Yahweh iti Egipto babaen iti napigsa nga imana." ¹⁷ Idi pinalubosan ni Faraon dagiti tattao, saan ida nga inturong ti Dios iti dalan a mapan iti daga dagiti Filisteo, uray no asideg dayta a daga. Ta kinuna ti Dios, "Amangan no agbaliw ti panunot dagiti tattao inton mapadasanda ti makigubat ket agsublida idia Egipto." ¹⁸ Inlikaw ngarud nga inturong ti Dios dagiti tattao idia let-ang a mapan idia

Baybay dagiti Runo. Simmang-at dagiti Israelita manipud Egipto a nakasagana a makigubat. ¹⁹ Intugot ni Moises dagiti tulang ni Jose, ta siiinget a pinagsapata ni Jose dagiti Israelita ket kinunana, “Awan duadua nga ispalennakayo ti Dios, ket masapul nga itugotyog dagiti tulangko.” ²⁰ Nagdaliasat dagiti Israelita manipud Succot ket nagkampoda idia Etam idia pungto ti let-ang. ²¹ Adda ni Yahweh iti sangoananda iti aldaw babaen iti kasla adigi nga ulep a mangiturong kadakuada iti dalan. Iti rabii, adda isuna babaen iti kasla adigi nga apuy a manglawag kadakuada. Iti daytoy a wagas, makapagdaliasatda iti aldaw ken iti rabii. ²² Saan nga inikkat ni Yahweh kadagiti tattao ti kasla adigi nga ulep iti aldaw ken kasla adigi nga apuy iti rabii.

14

¹ Nakisarita ni Yahweh kenni Moises: ² “Ibagam kadagiti Israelita a masapul nga agsublida ken agkampoda sakbay iti Pi Hahiro, ti nagbaetan ti Migdol ken iti baybay, sakbay iti Baal Zefon. Masapul nga agkampokayo iti abay ti baybay iti bangir iti Pi Hahiro. ³ Ibaganto ni Faraon maipanggep kadagiti Israelita, 'Agalla-allada iti daga. Linappedan ida ti let-ang.' ⁴ Patangkenekto ti puso ni Faraon, ket kamatennanto ida. Maidaydayawakto gapu kenni Faraon ken kadagiti amin nga armadana. Maammoanto dagiti Egiptio a siak ni Yahweh.” Isu a nagkampo dagiti Israelita a kas naibilin kadakuada. ⁵ Idi naibaga iti ari ti Egipto a nakapanawen dagiti Israelita, nagbaliw

ti panunot ni Faraon ken dagiti adipenna maibusor kadagiti tattao. Kinunada, “Ania ti inaramidtayo a pinalubosantayo dagiti Israelita a mawayawayaan iti panagtrabahoda para kadatayo?” ⁶ Ket impaisagana ni Faraon dagiti karwahena ket inkuyogna dagiti armadana. ⁷ Inkuyogna dagiti innem a gasut a napili a karwahe ken dagiti dadduma a karwahe ti Egipto, nga addaan amin kadagiti opisial. ⁸ Pinatangken ni Yahweh ti puso ni Faraon, ti ari ti Egipto, ket kinamatna dagiti Israelita. Ita, nagballigi a nakapanaw dagiti Israelita. ⁹ Ngem kinamat ida dagiti Egipcio a kaduada dagiti amin a kabalyo ken karwahena, dagiti kumakabalyo ken dagiti armadana. Naabutanda dagiti Israelita a nagkampo iti igid ti baybay iti asideg ti Pi Hahiro, sakbay iti Baal Zefon. ¹⁰ Idi umas-asidegen ni Faraon, kimmita dagiti Israelita ket nakigtotda. Magmagna dagiti Egipcio a sumarsaruno kadakuada, ket nagbutengda. Immawag dagiti Israelita kenni Yahweh. ¹¹ Imbagada kenni Moises, “Gapu kadi ta awan iti pangitaneman idiy Egipto, isu nga inkuyognakami nga umadayo tapno matay iti let-ang? Apay a kastoy ti panangtratom kadakami, nga impanawdakami idiy Egipto? ¹² Saan aya a daytoy ti imbagami idiy Egipto? Imbagami kenka, 'Panawandakami, tapno makapagtrabahokami para kadagiti Egipcio. Nasaysyaat pay koma para kadakami nga agtrabaho kadakuada ngem ti matay iti let-ang.’” ¹³ Kinuna ni Moises kadagiti tattao, “Saankayo nga agbuteng. Agtakderkayo laeng ket kitaenyo

ti panangispal ni Yahweh kadakayo iti daytoy nga aldaw. Ta saanyonton pulos a makita pay dagiti Egipcio a makitkitayo iti daytoy nga aldaw. ¹⁴ Ni Yahweh ti makiranget para kadakayo, ket agtakderkayo laeng.” ¹⁵ Ket kinuna ni Yahweh kenni Moises, “Apay a sika, Moises kanayonka nga umaw-awag kaniak? Ibagam kadagiti Israelita nga ituloyda iti magna. ¹⁶ Ingatom ti sarrukodmo, iyunnatmo dayta imam iti baybay ken guduaem daytoy iti dua, tapno makapagna dagiti tattao iti Israel a mapan iti baybay babaen iti namaga a daga. ¹⁷ Agsiputkayo ta patangkenekto ti puso dagiti Egipcio tapno sumarunoda kadakayo. Maidaydayawakto gapu kenni Faraon ken kadagiti amin nga armadana, kadagiti karwahena, ken kadagiti kumakabalyo a tattao. ¹⁸ Ket maamoanto dagiti Egipcio a siak ni Yahweh inton magun-odko ti dayaw gapu kenni Faraon, kadagiti karwahena, ken kadagiti kumakabalyona.” ¹⁹ Ti anghel ti Dios, nga agdaldaliasat iti sangoanan dagiti Israelita, ket immakar ken napan iti likudanda. Ti adigi nga ulep ket immakar manipud kadakuada ket napan nagtakder iti likudanda. ²⁰ Napan ti ulep iti nagbaetan iti kampo ti Egipto ken ti kampo iti Israel. Daytoy ket nasipnget nga ulep kadagiti Egipcio, ngem nanglawag kadagiti Israelita iti rabii, isu a saan a makainnasideg iti agsinnumbangir iti nagpatnag. ²¹ Inyunnat ni Moises ti imana iti baybay. Induron ni Yahweh ti baybay babaen iti napigsa nga angin nga aggapu iti daya iti agpatnag ket nagbalin ti baybay a namaga a daga. Iti daytoy a wagas naggudua ti

danum. ²² Napan dagiti Israelita iti tengnga iti baybay iti namaga a daga. Nagporma a pader ti danum para kadakuada iti makannawan nga imada ken makannigid nga imada. ²³ Kinamat ida dagiti Egipcio. Simmarunoda kadakuada iti tengnga ti baybay—amin a kabalyo ni Faraon, karawahe ken kumakabalyo. ²⁴ Ngem iti agsapa, kimmita ni Yahweh kadagiti armada ti Egipcio babaen iti adigi nga apuy ken ulep. Pinagkakaribusona dagiti Egipcio. ²⁵ Naikkat dagiti dalig ti karwahe, ken dagiti kumakabalyo ket narigatanda a nangiturong. Isu a kinuna dagiti Egipcio, “Masapul nga umadayotayo manipud iti Israel, ta makirangranget ni Yahweh para kadakuada maibusor kadayo.” ²⁶ Kinuna ni Yahweh kenni Moises, “Iyunnatmo dayta imam iti baybay tapno agsubli ti danum kadagiti Egipcio, kadagiti karwaheda, ken kadagiti kumakabalyo.” ²⁷ Ngarud, inyunnat ni Moises ti imana iti baybay, ket nagsubli iti kasisigud a langana idi nagparang iti agsapa. Naglibas dagiti Egipcio iti baybay, ket inturong ni Yahweh dagiti Egipcio iti tengngana daytoy. ²⁸ Nagsubli ti danum ket nalapunos dagiti karwahe ni Faraon, kumakabalyo, ken ti entero nga armada a simmaruno iti karwahe iti baybay. Awan ti siasinoman a nakalasad. ²⁹ Nupay kasta, nagna dagiti Israelita iti namaga a daga iti tengnga ti baybay. Ti danum ti nagbalin a paderda iti makannawan ken iti makannigid nga imada. ³⁰ Isu nga insalakan ni Yahweh ti Israel iti dayta nga aldaw manipud iti ima dagiti Egipcio, ken nakita ti Israel dagiti natay nga Egipcio iti igid

ti baybay. ³¹ Idi nakita ti Israel ti naindaklan a pannakabalin nga inaramat ni Yahweh maibusor kadagiti Egipcio, pinadayawan dagiti tattao ni Yahweh, ken nagtalebda kenni Yahweh ken iti adipenna a ni Moises.

15

¹ Kalpasanna, kinanta ni Moises ken dagiti tattao ti Israel daytoy para kenni Yahweh. Kinantada, “Agkantaak para kenni Yahweh, ta nagballigi isuna a sidadayag: ti kabalyo ken ti nakasakay ket impuruakna iti baybay. ² Ni Yahweh ti pigsak ken kantik, ket isuna ti nagbalin a manangisalakanko. Daytoy ti Diosko, ket dayawek isuna, ti Dios ti amak, ket itag-ayko isuna. ³ Ni Yahweh ket mannakigubat; Yahweh ti naganna. ⁴ Intappuakna dagiti karwahe ken ti armada ni Faraon idia baybay. Nalmes idia baybay ti Runruno dagiti napili nga opisial ni Faraon. ⁵ Linipus ida ti danum; limnedda a kasla bato. ⁶ Ti makannawan nga imam, Yahweh, ket nadayag ti pannakabalinna; ti makannawan nga imam, Yahweh, ket dinadaelna dagiti kabusor. ⁷ Iti naindaklan a kinatan-okmo, impurruakmo dagiti bimmusor kenka. Imbaonmo ti pungtotmo; inibusna ida a kas iti pananguram ti apuy iti garami. ⁸ Babaen ti bang-es iti agongmo, naipangato ti danum; ti agay-ayus a danum ket nagtakder a nalinteg a kasla bunton; ti nauneg a danum ket nagbalay iti katengnga ti baybay. ⁹ Kinuna ti kabusor, 'Kamatekto, kamakamekto, bingayekto ti nasamsam; mapnekto kadakuada ti tarigagayko; asutekto ti kampilak; dadaelento

ti imak ida.' ¹⁰ Ngem impuyupuymo ti anginmo, ket linapunos ida ti baybay; limnedda a kasla buli kadagiti napipigsa a danum. ¹¹ Siasino ti kas kenka, Yahweh, kadagiti didiosen? Siasino ti kas kenka, nakaskasdaaw iti kinasantom, mai-daydayaw kadagiti pammadayaw, agar-aramid kadagiti milagro? ¹² Inyunnatmo ti makanawan nga imam ket inalun-on ida ti daga. ¹³ Iti kinapudnom iti katulagan, indalanmo dagiti tattao nga inispalmo. Iti pigsam, indalanmo isuda iti nasantoan a disso a pagnanaedam. ¹⁴ Mangegto dagiti tattao, ket agpigergerdanto; panagbutengto ti mangtengngel kadagiti agnanaed iti Filistia. ¹⁵ Ket agbutengto dagiti panguloen ti Edom; agpigergererto dagiti soldado iti Moab; marunawto dagiti amin nga agnanaed iti Canaan. ¹⁶ Kintayeg ken alliawto ti agdissuor kadakuada. Gapu iti pannakabalin ti takkiagmo, tumangkendanto a kasla bato agingga a makalabas dagiti tattao, Yahweh—agingga a makalabas dagiti tattao nga inispalmo. ¹⁷ Ipanmunto ida ket imulamto ida iti bantay iti tawidmo, ti lugar, Yahweh, nga inaramidmo a pagnaedam, ti santuario, Apomi, nga impatakder dagiti imam. ¹⁸ Agturay ni Yahweh iti agnanayon ken awan patinggana.” ¹⁹ Ta napan dagiti kabalyo ni Faraon ken dagiti karwahena ken kumakabalyo idia baybay. Insubli ni Yahweh kadakuada ti danum ti baybay. Ngem nagna dagiti Israelita iti namaga a daga iti tengnga ti baybay. ²⁰ Ni Miriam, ti propeta a kabsat ni Aaron, ket nangala iti pandareta, ket rimmuar dagiti amin a babbai nga addaan iti pandareta, a kaduana a nagsal-

sala. ²¹ Kinantaan ni Miriam isuda: “Agkanta para kenni Yahweh, ta sidadayag isuna a nagbaligi. Ti kabalyo ken ti nakasakay iti daytoy ket intappuakna idiy baybay.” ²² Ket indauloan ni Moises ti Israel manipud iti baybay dagiti Runo. Napanda iti let-ang ti Sur. Nagdalliasatda iti tallo nga aldaw iti let-ang ket awan nasarakanda a danum. ²³ Ket nakadanunda idiy Mara, ngem saanda a makainum iti danum sadiay gapu ta napait daytoy. Isu nga inawaganda dayta a lugar a Mara. ²⁴ Isu a nagreklamo dagiti tattao kenni Moises ket kinunada, “Ania ti inumenmi?” ²⁵ Isu nga immawag ni Moises kenni Yahweh, ket nangipakita ni Yahweh iti kayo kenkuana. Impurruak ni Moises ti kayo iti danum, ket nagbalin ti danum a nasam-it nga inumen. Sadiay a nangted ni Yahweh kadakuada iti nainget a linteg, ken sadiay ti nangsuoatanna kadakuada. ²⁶ Kinunana, “No dumngegkayo a naimbag iti timekko, Siak, ni Yahweh a Diosyo, ken aramidenyo no ania ti umno iti imatangko—ken no indenganyo dagiti bilinko ken agtuloangkayo kadagiti amin a lintegko, saankayonto nga ikkan iti sakit a kas iti intedko kadagiti Egipcio; ta siak ni Yahweh, ti mangpapaimbag kadakayo.” ²⁷ Kalpasanna, napan dagiti tattao idiy Elim, a sadiay ket adda sangapulo ket dua nga ubbog ken pitupulo a kayo ti palma. Nagkampoda sadiay iti abay ti danum.

16

¹ Nagtuloy a nagdaliasat dagiti amin a tattao manipud idiy Elim, ket napan dagiti amin nga

Israelita iti let-ang ti Sin, nga adda iti nagbaetan ti Elim ken Sinai, idi maikasangapulo ket lima nga aldaw iti maikadua a bulan kalpasan ti ipapanawda manipud iti Egipto. ² Nagreklamo dagiti amin nga Israelita maibusor kenni Moises ken Aaron idiay let-ang. ³ Kinuna dagiti Israelita kadakuada, “No laeng koma pinataynakami ti ima ni Yahweh idiay daga ti Egipto idi agtugtugawkami iti abay dagiti banga ti karne ken mangmangankami iti tinapay agingga a mapnekkami. Ta inyegdakami iti daytoy a let-ang tapno patayenyo iti bisin dagiti amin nga Israelita.” ⁴ Ket kinuna ni Yahweh kenni Moises, “Agpatudoakto iti tinapay manipud iti langit a maipaay kadakayo. Rummuarto dagiti tattao ket mangurnongda iti umdas a kanenda iti tunggal aldaw tapno masuotko ida tapno makitak no magnada iti lintegko wenno saan. ⁵ Mapasamak iti maikainnem nga aldaw, agurnongdanto iti mamindua ti kaaduna ti inurnongda iti naglabas nga aldaw, ket lutuendanto ti naalada.” ⁶ Ket kinuna da Moises ken Aaron kadagiti amin a tattao ti Israel, “Inton rabii, maammoanyonto a ni Yahweh ti nangiruar kadakayo manipud iti daga ti Egipto. ⁷ Iti agsapa, makitayonto ti dayag ni Yahweh, ta mangmangnegna ti panagrekreklamoyo maibusor kenkuana. Siasinokami kadakayo nga agreklamokayo maibusor kadakami?” ⁸ Kinuna pay ni Moises, “Maammoanyonto daytoy inton ikkannakayo ni Yahweh iti karne iti rabii ken tinapay iti bigat a pakapnekanyo—ta nangegna dagiti reklamoyo maibusor kenkuana. Siosinokami koma kenni Aaron?

Ti reklamoyo ket saan a maibusor kadakami; maibusor dagitoy kenni Yahweh.”⁹ Kinuna ni Moises kenni Aaron, “Ibagam kadagiti amin a tattao ti Israel, 'Umasidegkayo iti sangoanan ni Yahweh, ta nangngegna dagiti reklamoyo,”¹⁰ Napasamak nga idi agsasao ni Aaron kadagiti amin a tattao ti Israel, a napatalliwda iti let-ang, ket pagammoan, nagparang ti dayag ni Yahweh iti ulep.¹¹ Ket nagsao ni Yahweh kenni Moises ket kinunana,¹² “Nangngegko dagiti reklamo dagiti tattao ti Israel. Agsaoka kadakuada ket ibagam, 'Iti rabii mangankayonto iti karne, ken ti agsapa mapnekkayonto iti tinapay. Ket maamoanyonto a siak ni Yahweh, a Diosyo.”¹³ Napasamak nga iti rabii ket immay dagiti pugo ket pinunnoda ti kampo. Iti agsapa, linikmut ti linnaaw ti kampo.¹⁴ Idi awanen ti linnaaw, adtoy, iti daga ti let-ang ket adda bassit a banag a nagbukel a kas kaingpis iti nagbalay a linnaaw iti daga.¹⁵ Idi nakita dagiti tattao ti Israel daytoy, kinunada iti tunggal maysa, “Ania daytoy?” Saanda nga ammo no ania daydiay. Kinuna ni Moises kadakuada, “Dayta ti tinapay nga inted ni Yahweh kadakayo a kanenyo.¹⁶ Daytoy ti bilin nga inted ni Yahweh: 'Masapul nga agurnong ti tunggal maysa kadakayo, ti kaadu iti kasapulanyo a kanen, maysa nga omer para iti tunggal tao a maitutop iti bilang dagiti tattaoyo. Kastoy ti panagurnongyo iti daytoy: Urnungenyo ti umdas a kanen ti tunggal tao nga agnanaed iti toldayo.”¹⁷ Inaramid ngarud dagiti tattao ti Israel daytoy. Nagurnong dagiti dadduma iti adu, nagurnong

dagiti dadduma iti bassit. ¹⁸ Idi sinukatda daytoy iti omer, dagiti nangurnong iti adu ket awan natiddada, ken dagiti nangurnong iti bassit ket saan a naibusan. Nangurnong ti tunggal maysa iti umdas a mangsabet iti kasapulanda. ¹⁹ Ket kinuna ni Moises kadakuada, “Awan ti rumbeng nga agibati iti aniaman kadagitoy agingga iti bigat.” ²⁰ Nupay kasta, saanda a dimngeg kenni Moises. Nangibati dagiti dadduma kadakuada iti sumagmamano agingga iti bigat ngem naigges ken nabangles dagitoy. Ket nakaunget ni Moises kadakuada. ²¹ Inurnongda dagitoy iti tunggal agsapa. Nangurnong ti tunggal maysa iti umdas a kanenna iti dayta nga aldaw. No dumarangen ti init, narunaw dagitoy. ²² Napasamak nga iti maikainnem nga aldaw, nangurnongda iti namin-
dua ti kaaduna a tinapay, dua nga omer para iti tunggal tao. Napan amin dagiti mangidadaulo ti Israel ket imbagada daytoy kenni Moises. ²³ Kinunana kadakuada, “Daytoy ti kinuna ni Yahweh; 'Inton bigat ket napasnek a panaginana, maysa a nasantoan a Panaginana para iti pakaidayawan ni Yahweh. Ilutoyo ti kayatyo nga iluto, ipaburekyo ti kayatyo nga ipaburek. Amin a mabati, ilasinyo para kadakayo para inton bigat. '” ²⁴ Indulinda ngarud dagitoy agingga iti kabigatanna, a kas imbilin ni Moises. Saan a nabangles dagitoy, wenna inigges. ²⁵ Kinuna ni Moises, “Kanenyo dayta a taraon ita nga aldaw, ta ita nga aldaw ket aldaw a maipaay kas Panaginana tapno padayawan ni Yahweh. Ita nga aldaw, saanyo a masarakan dagitoy kadagiti taltalon. ²⁶ Urnungenyo dagitoy iti innem nga

aldaw, ngem ti maikapito nga aldaw ket Aldaw ti Panaginana. Awanto ti mana iti Aldaw ti Panaginana.” ²⁷ Napasamak nga iti maikapito nga aldaw, adda sumagmamano kadagiti tattao ti napan agurnong iti mana ngem awan nasarakanda. ²⁸ Ket kinuna ni Yahweh kenni Moises, “Kasano kabayag ti panangkedkedyo a mangsalimetmet kadagiti bilin ken lintegko? ²⁹ Kitaenyo, Siak, ni Yahweh ket intedko kadakayo iti Aldaw a Panaginana. Isu nga iti maikainnem nga aldaw ipapaayankayo iti tinapay para iti dua nga aldaw. Masapul nga agtalinaed ti tunggal maysa kadakayo iti bukodna a lugar; masapul nga awan ti rummuar manipud iti lugarna iti maikapito nga aldaw.” ³⁰ Isu a naginana dagiti tattao iti maikapito nga aldaw. ³¹ Inawagan dagiti tattao ti Israel dayta a makan a “mana.” Puraw daytoy a kas iti bukel ti kulantro, ken ti ramanna ket kasla tinapay a naingpis a naaramid manipud iti diro. ³² Kinuna ni Moises, “Daytoy ti imbilin ni Yahweh: 'Masapul nga adda maysa omer a mana a maidulin para iti amin a henerasion dagiti tattao tapno makitanto dagiti kaputotanyo ti tinapay nga inpakanko kadakayo iti let-ang, kalpasan nga impanawkayo iti daga ti Egipto.’” ³³ Kinuna ni Moises kenni Aaron, “Mangalaka iti banga ket mangikabilka ditoy iti maysa nga omer a mana. Idulinyo daytoy iti sangoanan ni Yahweh tapno masalimetmetan iti amin a henerasion dagiti tattao.” ³⁴ Kas iti imbilin ni Yahweh kenni Moises, inkabil ni Aaron daytoy iti abay ti Lakasa ti Tulag. ³⁵ Nangan dagiti tattao ti Israel iti mana iti uppat a pulo a tawen agingga a

nakadanunda iti daga nga adda agnanaed. Kinanda daytoy agingga a nakadanonda kadagiti beddeng iti daga ti Canaan. ³⁶ Ita ti maysa nga omer ket apagkapullo ti maysa nga efa.

17

¹ Nagdaliasat ti sibubukel a bunggoy ti Israel manipud iti let-ang ti Sin, kas panangsurot iti bilin ni Yahweh. Nagkampoda idia y Refidim, ngem awan danum nga inumen dagiti tattao. ² Isu a pinabasol dagiti tattao ni Moises para iti kasasaadda ket kinunada, “Ikkannakami iti danum nga inumenmi. “ Kinuna ni Moises, “Apay a makiapakayo kaniak? Apay a susuotenyoy ni Yahweh?” ³ Mawaw unay dagiti tattao, ket nagreklamoda maibusor kenni Moises. Kinunada, “Apay nga impanawnakami idia y Egipto? Tapno kadi patayennakami ken dagiti annakmi ken dagiti dingwenmi babaen iti pannakawaw?” ⁴ Ket immawag ni Moises kenni Yahweh, “Ania ti rumbeng nga aramidek kadagitoy a tattao? Nakasaganadan a mangbato kaniak.” ⁵ Kinuna ni Yahweh kenni Moises, “Iyun-unam ti mapan ngem dagiti tattao, ken mangikuyogka iti sumagmamano a panglakayen ti Israel. Itugotmo ti sarukod a pinangbautmo iti karayan ket mapanka. ⁶ Agtakderakto iti sangoanam sadiay, iti bato idia y Horeb, ket bautemto ti bato. Addanto danum a rummuar manipud iti daytoy nga inumen dagiti tattao.” Ket isu ngarud ti inaramid ni Moises iti imatang dagiti panglakayen ti Israel. ⁷ Pinanagananna dayta a lugar a Massa ken Meriba gapu iti

panagreklamo dagiti Israelita, ken gapu ta sinuotda ti Apo babaen iti panangibagada nga, “Adda kadi kadatayo ni Yahweh wenno awan?”⁸ Kalpasana, adda immay nga armada dagiti Amalekita ket rinautda ti Israel idiay Refidim.⁹ Isu a kinuna ni Moises kenni Josue, “Mangpilika iti sumagmamano a lallaki ket rummuarkayo. Makirangetkayo kadagiti Amalekita. Inton bigat, agtakderakto iti tapaw ti turod nga iggemko ti sarukod ti Dios.”¹⁰ Isu a nakiranget ni Josue kadagiti Amalekita a kas imbilin ni Moises, kabayatan a da Moises, Aaron, ken Hur ket napan iti tapaw ti turod.¹¹ Kabayatan a nakangato dagiti ima ni Moises, mangab-abak ti Israel; no bay-anna a nakababa dagiti imana, mangrugi met a mangabak ti Amalek.¹² Idi naktangan dagiti ima ni Moises, nangala da Aaron ken Hur iti bato ket inkabilda iti babaenna tapno pagtugawanna. Iti dayta met laeng a kanito, ingngato da Hur ken Aaron dagiti imana, ni Hur iti maysa nga imana, ken ni Aaron iti bangir nga imana. Isu a nagtalinaed a nakangato dagiti ima ni Moises agingga a limnek ti init.¹³ Isu a babaen iti kampilan, inabak ni Josue dagiti tattao ti Amalek.¹⁴ Kinuna ni Yahweh kenni Moises, “Isuratmo daytoy iti maysa a libro ken ibasam daytoy kenni Josue, gapu ta punasekto a naan-anay ti pakalaglagipan ti Amalek iti babaen ti tangatang.”¹⁵ Ket nangbangon ni Moises iti altar ken inawaganna daytoy a “Ni Yahweh ti banderak.”¹⁶ Inaramidna daytoy gapu ta kinunana, “Inkari ni Yahweh a makigubat isuna iti Amalek iti amin a henerasion.”

18

¹ Ni Jetro a padi dagiti Midian, a katugangan a lalaki ni Moises ket nangngegna amin nga inaramid ti Dios para kenni Moises ken para iti Israel a tattaona. Nangngegna nga inruar ni Yahweh ti Israel manipud iti Egipto. ² Inkuyog ni Jetro, a katugangan ni Moises, ni Sipora nga asawa ni Moises, kalpasan nga imbaonna isuna idiaiy balayda, ³ ken dagiti dua nga annakna a lallaki; ti nagan ti maysa ket Gersom, ta kinuna ni Moises, “Nagbalinak a ganggannaet iti sabali a daga.” ⁴ Ti nagan ti maysa ket Eliezer, ta kinuna ni Moises, “Ti Dios dagiti kapuonak ti katulongak. Inispalnak manipud iti kampilan ni Faraon.” ⁵ Napan kenni Moises ni Jetro a katuganganna, kaduana dagiti putot a lallaki ni Moises ken ti asawana idiaiy let-ang a nagkampana idiaiy bantay ti Dios. ⁶ Kinunana kenni Moises, “Siak, ti katugangam a ni Jetro, ket umayak kenka a kaduak ti asawam ken dagiti dua a putotmo a lallaki.” ⁷ Rimmuar ni Moises a nangsabat iti katuganganna, nagdumog ken ingkanna isuna. Nagkinnomustada maipanggep iti kasasaad ti tunggal maysa ket sada simrek iti tolda. ⁸ Imbaga ni Moises iti katuganganna ti amin nga inaramid ni Yahweh kenni Faraon ken kadagiti Egipcio para iti pagimbagan ti Israel, maipanggep kadagiti amin a rigrigat a napatengda kabayatan ti kaaddada iti dalan, ken no kasano nga inispal ida ni Yahweh. ⁹ Nagrago ni Jetro iti amin a nasayaat nga inaramid ni Yahweh iti Israel, iti panangispalna kadakuada manipud iti ima dagiti Egipcio. ¹⁰ Kinuna ni

Jetro, “Maidaydayaw koma ni Yahweh, ta inis-palnakayo manipud iti ima dagiti Egipcio ken iti ima ni Faraon, ken winayawayaanna dagiti tattao manipud iti panangtengngelda. ¹¹ Ita, ammok a nain-indaklan ni Yahweh ngem dagiti amin a didiosen, gapu ta idi trinato dagiti Egipcio dagiti Israelita a sitatangsit, inispal ti Dios dagiti tattaona.” ¹² Nangiyeg ni Jetro, a katugangan ni Moises iti daton a maipuor amin ken datdaton a maipaay iti Dios. Immay ni Aaron ken dagiti amin a panglakayen ti Israel a mangan iti sangoanan ni Yahweh a kaduada ti katugangan ni Moises. ¹³ Iti simmaruno nga aldaw, nagtugaw ni Moises tapno mangukom kadagiti tattao. Nagtakder dagiti tattao iti aglawlawna manipud bigat agingga iti rabii. ¹⁴ Idi nakita ti katugangan ni Moises amin nga inaramidna para kadagiti tattao, kinunana, “Ania daytoy nga ar-aramidem kadagiti tattao? Apay nga agtugtugawka nga agmaymaysa ket agtaktakder iti aglawlawmo dagiti amin a tattao manipud iti bigat agingga iti rabii?” ¹⁵ Kinuna ni Moises iti katuganganna, “Umay kaniak dagiti tattao a dumawat iti panangiwanwan ti Dios. ¹⁶ No addaanda iti saan a pagkikinnaawatan, umayda kaniak. Mangngeddengak iti nagbaetan dagiti tattao, ken isursurok kadakuada ti maipanggep kadagiti alagaden ken linteg ti Dios.” ¹⁷ Kinuna ti katugangan ni Moises kenkuana, “Saan a nasayaat ti ar-aramidem. ¹⁸ Awan dua-dua a maibusto ti pigsam ken dagiti tattao nga umay kenka, gapu ta nadagsen unay a trabaho daytoy para kenka. Saanmo a maaramid daytoy

a siksika. ¹⁹ Dinggennak. Balakadanka ket makikaaddanto ti Dios kenka gapu ta sika ti mangibagbagi kadagiti tattao ti Dios, ken sika ti mangiyum-uman kenkuana kadagiti saanda a pagkikinnaawatan. ²⁰ Masapul nga isurom kadakuada dagiti alagaden ken lintegna. Masapul nga ipakitam kadakuada ti dalan a surotenda iti panagbiagda ken ti trabaho nga aramidenda. ²¹ Maysa pay, nasken a mangpilika kadagiti makabael a lallaki manipud kadagiti amin a tattao, lallaki a mangraraem iti Dios, lallaki a napudno ken manggurgura iti saan a nalinteg a panangtagikua. Masapul a pagturayem ida kadagiti tattao, nga agbalin a mangidaulo a mangimaton kadagiti sagsasangaribu, sagsasangagasut, saglilimapulo ken sagsasangapulo. ²² Isuda ti mangukom kadagiti tattao iti amin a kadawyan a parikut, ngem iyegda kenka dagiti naririgat a parikut. No maipapan kadagiti amin a babassit a parikut, mabalinda nga ukomen dagidiay nga is-isuda. Iti dayta a wagas, nalaklakanto para kenka, ken makipag-baklaydanto kenka iti dadagsen. ²³ No aramidem daytoy, ken no isu't bilin ti Dios nga aramidem, ket maibturamto, ken makaawidto dagiti amin a tattao a nappanek.” ²⁴ Dimngeg ngarud ni Moises kadagiti sao ti katuganganna a lalaki ken inaramidna ti amin nga imbaga daytoy. ²⁵ Nangpili ni Moises kadagiti makabael a lallaki manipud iti amin nga Israel ket pinagbalinna ida a mangidaulo kadagiti amin a tattao, mangidaulo kadagiti sagsasangaribu, sagsasangagasut, saglilimapulo, ken sagsasangapulo. ²⁶ Inukomda dagiti tattao

kadagiti gagangay a pasamak. Inyegda kenni Moises dagiti naririgat a parikut, ngem rinisutda nga is-isuda dagiti amin a babassit a parikut. ²⁷ Kalpasanna, pinalubosan ni Moises a pumanaw ti katuganganna a lalaki, ket nagsubli ni Jetro iti bukodna a daga.

19

¹ Iti maikatlo a bulan kalpasan a pimmanaw dagiti tattao ti Israel iti daga ti Egipto, iti isu met laeng nga aldaw, dimmanonda iti let-ang ti Sinai. ² Kalpasan a pimmanawda idia Refidim ken dimmanonda iti let-ang ti Sinai, nagkampoda iti let-ang iti sangoanan ti bantay. ³ Simmang-at ni Moises iti ayan ti Dios. Immawag ni Yahweh kenkuana manipud iti bantay ket kinunana, “Masapul nga ibagam iti balay ni Jacob, kadagiti tattao ti Israel: ⁴ Nakitayo ti inaramidko kadagiti Egiptio, no kasano ti panangawitko kadakayo babaen kadagiti payyak ti agila ket inyegkayo iti ayanko. ⁵ Ita ngarud, no situtulnogkayo a dumngeg iti timekko ken salimetmetanyo ti katulagak, ket agbalinkayonto a naisangangayan a sanikuak manipud kadagiti amin a tattao, ta kukuak ti entero a daga. ⁶ Agbalinkayonto a pagarian dagiti papadi ken nasantoan a nasion a maipaay kaniak. Dagitoy dagiti sasao a masapul nga ibagam kadagiti tattao ti Israel.” ⁷ Napan ngarud ni Moises ket pinaayabanna dagiti panglakayen dagiti tattao. Indatagna kadakuada dagitoy amin a sasao nga imbilin ni Yahweh kenkuana. ⁸ Sangsangkamaysa a simmungbat dagiti tattao ket kinunada, “Aramidenmi amin

nga imbaga ni Yahweh.” Kalpasanna, napan ni Moises a mangipadamag kenni Yahweh iti imbaga dagiti tattao. ⁹ Kinuna ni Yahweh kenni Moises, “Umayakto kenka babaen iti napuskol nga ulep tapno mangngeg dagiti tattao inton makisaritaak kenka ket mamatida met kenka iti agnanayon.” Ket imbaga ni Moises kenni Yahweh dagiti sasao dagiti tattao. ¹⁰ Kinuna ni Yahweh kenni Moises, “Mapanka iti ayan dagiti tattao. Masapul nga ilasinmo ida para kaniak ita ken inton bigat, ken ipalabam kadakuada dagiti lupotda. ¹¹ Agsaganakayo para iti maikatlo nga aldaw, ta iti maikatlo nga aldaw, Siak, ni Yahweh, ket bumabanto iti Bantay Sinai. ¹² Masapul a mangikabilka iti beddeng iti aglawlaw ti bantay para kadagiti tattao. Ibagam kadakuada, ‘Alu-adanyo a saankayo a sumangsang-at iti bantay wenno sagiden ti beddengna. Siasinoman a mangsagid iti bantay ket sigurado a mapapatay.’ ¹³ Masapul nga awan ti aniaman nga ima a mangsagid iti dayta a tao. Ngem ketdi, masapul a batoen wenno panaen isuna. Tao man dayta wenno ayup, masapul isuna a mapapatay. Inton aguni ti trumpeta iti nabayag ken napigsa, mabalindan nga umay iti sakaan ti bantay.” ¹⁴ Ket simmalog ni Moises iti ayan dagiti tattao manipud iti bantay. Inlasinna dagiti tattao para kenni Yahweh, ken linabaanda dagiti lupotda. ¹⁵ Kinunana kadagiti tattao, “Agsaganakayo iti maikatlo nga aldaw; saankayo a dumenna kadagiti assawayo a babbai.” ¹⁶ Iti bigat iti maikatlo nga aldaw, adda gurruod ken kimat ken adda napuskol nga ulep iti bantay, ken adda

napigsa unay nga uni ti trumpeta. Nagpigirger dagiti amin a tattao iti kampo. ¹⁷ Pinaruar ni Moises dagiti tattao manipud iti kampo tapno sabtenda ti Dios, ket nagtakderda iti sakaanan ti bantay. ¹⁸ Naabbongan ti entero a Bantay Sinai iti asuk gapu ta bimmaba ni Yahweh iti daytoy babaen iti apuy ken asuk. Nagpangato ti asuk a kasla asuk ti orno, ken naggun-gon iti napalalo ti entero a bantay. ¹⁹ Idi pumigpigs a ti uni ti trumpeta, nagsao ni Moises ket sinungbatan isuna ti Dios babaen iti timek. ²⁰ Bimmaba ni Yahweh iti Bantay Sinai, iti tapaw ti bantay, ket pinasang-atna ni Moises iti tapaw. Simmang-at ngarud ni Moises. ²¹ Kinuna ni Yahweh kenni Moises, “Sumalogka ket ballaagam dagiti tattao a saanda a lumabes kadagiti beddeng nga umay mangkita kaniak, ta no saan adu ti matay kadakuada. ²² Ibagam met kadagiti papadi nga umasideg kaniak a dalusanda dagiti bagbagida-isaganada dagiti bagbagida iti iyuumayko tapno saanko ida a dangran.” ²³ Kinuna ni Moises kenni Yahweh, “Saan a mabalin a sumang-at dagiti tattao iti bantay, ta imbilinmo kadakami, 'Mangikabilka iti beddeng iti aglawlaw ti bantay ket ilasinmo a para kenni Yahweh.” ²⁴ Kinuna ni Yahweh kenkuana, “Mapanka, bumabaka iti bantay, ket ikuyogmo ditoy ni Aaron, ngem saanmo nga ipalubos a lumabes iti beddeng dagiti papadi ken dagiti tattao nga umay kaniak, ta no saan dangrak ida.” ²⁵ Simmalog ngarud ni Moises iti ayan dagiti tattao ket kinasaritana ida.

20

¹ Imbaga ti Dios amin dagitoy a sasao: ² “Siak ni Yahweh a Diosyo, a nangiruar kadakayo manipud iti daga ti Egipto, manipud iti balay ti pannakatagabu. ³ Masapul nga awanen iti sabali a diosyo malaksid kaniak. ⁴ Dika agaramid iti kinitikitan a ladawan wenno kapada ti aniaman a banag nga adda iti langit, wenno adda iti uneg ti daga, wenno adda iti uneg ti danum. ⁵ Dika agrukbab kadagitoy wenno agdayaw kadagitoy, ta siak, ni Yahweh a Diosmo ket managimonak a Dios. Dusaek dagiti kinadakes dagiti kapuonan babaen iti panangiyegko iti dusa kadagiti kaputotan, inggana iti maikatlo ken iti maikauppat a henerasion dagiti manggur-gura kaniak. ⁶ Ngem ipakitak ti kinapudnok iti katulagan kadagiti rinibu a manggay-ayat kaniak ken mangsalsalimetmet kadagiti bilinko. ⁷ Dimo aramaten ti naganko, ni Yahweh a Diosmo, iti awan kapaypay-anna ta saankonto a palab-sen ti siasinoman a mangaramat iti naganko iti awan kapaypay-anna. ⁸ Lagipem ti Aldaw a Panaginana, nga idatonmo daytoy kaniak. ⁹ Masapul a trabahoem ken aramidem dagiti amin a trabahom iti innem nga aldaw. ¹⁰ Ngem ti maikapito nga aldaw ket Aldaw a Panaginana a maipaay kaniak, ni Yahweh a Diosmo. Dika agrabaho iti uray ania a trabaho iti dayta nga aldaw, sika, wenno ti anakmo a lalaki, wenno ti anakmo a babai, wenno ti adipenmo a lalaki, wenno ti adipenmo a babai, wenno dagiti bakam, wenno ti ganggannaet nga adda iti ruanganmo. ¹¹ Ta iti las-ud ti innem nga

aldaw, siak, ni Yahweh, ket inaramidko ti langit, daga, ken baybay, ken amin a linaonda, ken kalpasanna, naginana iti maikapito nga aldaw. Ngarud, siak a ni Yahweh, ket binendisionak ti Aldaw a Panaginana ken insagotko daytoy iti bagik. ¹² Dayawem ti amam ken ti inam tapno agbiagka iti nabayag iti daga a siak, ni Yahweh a Diosmo, ket itedko kenka. ¹³ Dika mamapatay iti siasinoman. ¹⁴ Dika makikamalala. ¹⁵ Dimo takawan ti siasinoman. ¹⁶ Dika mangted iti parbo a pammaneknek maibusor iti kaarrubam. ¹⁷ Dimo aguman ti balay ti kaarrubam; dimo aguman ti asawa a babai ti kaarrubam, ti lalaki a tagabuna, ti babai a tagabuna, ti bakana, dagiti asnona, wenno aniaman a banag a kukua ti kaarrubam.” ¹⁸ Nakita dagiti amin a tattao ti panaggurruod ken ti panagkimat, ken nangngегда ti uni ti trumpeta, ken nakitada ti umas-asuk a bantay. Idi nakita dagiti tattao daytoy, nagpigergerda ket nagtakderda iti adayo. ¹⁹ Kinunada kenni Moises, “Agsaoka kadakami ket dumnggekami; ngem saanmo nga ipalubos a ti Dios ti agsao kadakami, ta amangan no mataykami.” ²⁰ Kinuna ni Moises kadagiti tattao, “Saankayo nga agbuteng, ta immay ti Dios tapno suotennakayo tapno ti panagdayaw kenkuana ket maadda koma kadakayo, ken tapno saankayo nga agbasol.” ²¹ Isu a nagtakder latta dagiti tattao iti adayo, ket immasideg ni Moises iti napuskol a kinasipngget nga ayan ti Dios. ²² Kinuna ni Yahweh kenni Moises, “Daytoy ti rumbeng nga ibagam kadagiti Israelita: 'Nakitayo a mismo a nagsaoak kadakayo manipud

iti langit. ²³ Saankayo nga agaramid ti sabali a didiosen malaksid kaniak, didiosen a pirak wenna didiosen a balitok. ²⁴ Masapul nga iyaramidannak iti altar a daga, ken rumbeng nga idatonmo sadiay dagiti datonmo a mapuoran, daton ti pannakilangen-langen, karnero, ken baka. Iti tunggal lugar a pangipadayawak iti naganko, umayakto kenka ket bendisionankanto. ²⁵ No iyaramidandak iti altar a bato, rumbeng a diyo ipatakder daytoy kadagiti nagudua a batbato, ta no usarenyo dagiti alikamenyo iti daytoy, matulawanyonto daytoy. ²⁶ Masapul a dikay umuli babaen iti agdan iti altarko; daytoy ket tapno masaluadan ti pannakaipakita ti nakalemmeng a paset ti bagiyo.

21

¹ “Ita, dagitoy dagiti bilin a rumbeng nga ipaulogmo para kadakuada: ² 'No gumatangayo iti adipen a Hebreo, agserbi isuna iti innem a tawen, ken iti maikapito a tawen ket maway-awayaanto isuna nga awan iti uray ania a bayadanna. ³ No immay nga is-isuna, rumbeng isuna a mawaya-wayaan nga is-isuna; no naa-sawaan isuna, ket masapul a mawayawayaan isuna a kaduana ti asawana. ⁴ No inikkan isuna ti amongna iti asawa a babai ket naganak ti asawana iti annak a lallaki ken annak a babbai, kukuanto ti amongna ti asawa ken annakna, ket rumbeng isuna a mawaya-wayaan nga is-isuna. ⁵ Ngem no silalawag a kunaen ti adipen nga, “Ay-ayatek ti amongko, ti asawak ken dagiti annakko; saanak a pumanaw a siwaya-wayay,”

⁶ ket masapul nga ipan isuna ti amongna iti Dios. Masapul nga ipan isuna ti amongna iti ruangan weno iti poste ti ridaw, ken masapul nga abutan ti amongna ti lapayagna babaen iti kulukul. Ket pagserbianto ti adipen isuna iti amin a panagbiagna. ⁷ No ilako ti maysa a tao ti anakna a babai a kas adipen, masapul a saan isuna a pumanaa a nawayawayaan a kas iti ar-aramiden dagiti adipen a lallaki. ⁸ No saanna a maay-ayo ti amongna, a nangisaad kenkuana para iti bagina, rumbeng ngarud a palubosanna isuna a masaka. Awan karbenganna a mangilako kenkuana kadagiti gangganaet a tattao. Awan karbenganna, agsipud ta inallilawna ti babai. ⁹ No isaad isuna ti amongna a kas asawa ti anakna a lalaki, masapul a tratoenna isuna a kasla anakna isuna a babai. ¹⁰ No mangala isuna iti sabali nga asawaenna, masapul a saanna a kissayan ti taraonna, badbadu, weno dagiti kalintegan ti babai a kas asawa. ¹¹ Ngem no saanna nga ipaay dagitoy a tallo a banbanag kenkuana, mabalinna ngarud a mawayawayaan nga awan ti bayadanna nga aniaman a kuarta. ¹² Siasinoman a mangdangran iti maysa a tao nga isu ti pakatayanna, awan duadua a masapul a mapapatay dayta a tao. ¹³ No saan a pinanggep ti tao ti inaramidna, no di ket nairana laeng, ket mangitudingak iti lugar a mabalinna a papanan. ¹⁴ No pagayatan ti maysa a tao ti mangraut iti kaarrubana tapno patayenna isuna a siaallilaw, ket masapul nga alaenyo isuna, uray no adda isuna iti altar ti Dios, tapno matay

isuna. ¹⁵ Siasinoman a mangdangran iti ama wenno inana ket awan dua-dua a masapul a mapapatay. ¹⁶ Siasinoman a mangala iti maysa a tao sana ilako, wenno masarakan ti tao iti poderna, dayta a nangtakaw iti tao ket masapul a mapapatay. ¹⁷ Siasinoman a mangilunod iti ama wenno inana ket awan duadua a masapul a mapapatay. ¹⁸ No agapa dagiti lallaki ket dinangran ti maysa ti sabali babaen iti bato wenno gemgemna, ken saan a natay dayta a tao, ngem naidalit iti pagiddaanna; ¹⁹ ket no umimbag isuna ken makapagnan babaen iti panagusarna ti sarukodna, masapul a bayadan ti tao a nangdangran kenkuana ti nasayang a panawenna; masapul pay nga agbayad isuna para iti naan-anay a pannakaimbagna. Ngem dayta a tao ket saan a nakabasol iti panangpapapatay. ²⁰ No dinangran ti maysa a tao ti adipenna a lalaki wenno adipenna a babai babaen iti sarukod, ket no matay ti adipen a kas ti banag ti pannakadangranna, dayta a tao ket awan duadua a masapul a madusa. ²¹ Nu pay kasta, no agbiag ti adipen iti maysa wenno dua nga aldaw, saan a rumbeng a madusa ti amo, ta masagabana ti pannakapukaw ti adipen. ²² No agaapa dagiti lalaki ket madangranda ti maysa a masakug a pakaigapuan a maalisan isuna, ngem awanen ti sabali a dunorna, ket awan duadua a rumbeng nga agmulta ti nakabasol a lalaki, no dawaten ti asawa ti babai dayta kenkuana, ken masapul nga agbayad isuna kas maiyannurot iti ikeddeng dagiti ukom. ²³ Ngem no adda ti nakaro a dunor, ket masapul nga itedmo ti biag para iti biag,

mata para iti mata, ngipen para iti ngipen, ²⁴ ima para iti ima, saka para iti saka, ²⁵ puor para iti puor, sugat para iti sugat, wenno dunor para iti dunor. ²⁶ No kabilen ti tao ti mata ti adipenna a lalaki wenno ti adipenna a babai ket nabulsek daytoy, ket rebbengna a waya-wayaan ti adipen kas bayad ti matana. ²⁷ No natuppolanna ti ngipen ti adipenna a lalaki wenno adipenna a babai, ket rebbengna a waya-wayaan ti adipenna a kas bayad ti ngipenna. ²⁸ No sangdoen ti maysa a baka ti maysa a lalaki wenno ti maysa a babai ket matay, awan duadua a rumbeng a maubor ti baka, ken saan a rumbeng a kanen ti lasagna; ngem saan a mapabasol ti akinbaka. ²⁹ Ngem no siguden nga adda aramid ti baka a panagdangran, ken naballaagan ti akinkukua ngem di na inaywanan daytoy, ket nangpatay ti baka iti lalaki wenno babai, masapul a maubor dayta a baka, ken rumbeng met a mapapatay ti akinkukua. ³⁰ No kasapulan ti bayad para iti biagna, rumbeng nga agbayad isuna ti aniaman a masapul a bayadanna. ³¹ No sinangdo ti baka ti anak a lalaki wenno ti anak a babai ti maysa a tao, rumbeng nga aramiden ti akinbaka ti ibagbaga ti linteg nga aramidenna. ³² No sangdoen ti baka ti adipen a lalaki wenno adipen a babai, rumbeng nga agbayad ti akinbaka ti tallo pulo a siklo ti pirak, ken rumbeng a maubor ti baka. ³³ No lukatan ti maysa a tao ti abot, wenno agkali ti maysa a tao iti abot ken saanna a kinaluban daytoy, ket adda natnag a baka wenno asno iti daytoy, ³⁴ rumbeng a bayadan ti akinkukua iti abot ti napukaw. Rumbeng a

mangted isuna iti kuarta iti akinkukua iti natay nga ayup, ket baginanto ti natay nga ayup. ³⁵ No madangran ti baka ti maysa a tao ti baka ti sabali a tao a pakaigapuan ti pannakatay ti baka, ket masapul nga ilakoda ti nabiaq a baka ket paggudduaanda ti bayadna, ken masapul a paggudduaanda pay ti natay a baka. ³⁶ Ngem no nalataken nga ugali ti baka ti mangsangdo iti napalabas a panawen, ken saan nga impupok ti akinkukua daytoy, rumbeng a bayadanna ti baka iti baka, ken kukuananto ti natay nga ayup.

22

¹ No agtakaw ti maysa a tao ti maysa a baka wenno karnero ket patayenna wenno ilakona daytoy, ket masapul nga agbayad isuna iti lima a baka para iti maysa a baka, ken uppat a karnero para iti maysa a karnero. ² No adda mannanakaw a natiliw nga umun-uneg iti maysa a balay, ken no nadangran isuna ket matay, awan ti siasinoman a mapabasol iti pammapatay gapu kenkuana iti dayta a pasamak. ³ Ngem no simmingisingen ti init sakbay nga agtakaw isuna, mapabasolto iti pammapatay ti tao a mangpatay kenkuana. Masapul a bayadan ti mannanakaw ti tinakawna. No awanan isuna, rumbeng ngarud a mailako isuna gapu iti panagtakawna. ⁴ No ti natakaw nga ayup ket nasarakan a sibibiag iti aywanna, daytoy man ket baka, asno, wenno karnero, masapul nga agbayad isuna iti doble. ⁵ No paaraben ti maysa a tao dagiti dingwenna iti maysa a taltalon wenno kaubasan ket pabulosanna ti ayupna, ket nagarabda iti taltalon

ti sabali a tao, rumbeng nga agbayad isuna manipud kadagiti kasasayaatan iti bukodna a taltalon ken manipud kadagiti kasasayaatan iti bukodna a kaubasan. ⁶ No adda puor ket agkayamkam kadagiti sisiit ket mauram dagiti penpen a dawa, wenno dagiti saan pay a naapit a trigo, wenno ti taltalon, rumbeng nga agbayad ti nangirugi iti puor. ⁷ No ipadulin ti maysa a tao iti kaarrubana dagiti kuartana wenno dagiti banbanag a kukuana, ket no matakaw daytoy manipud iti balay ti dayta a kaarrubana, no natiliw ti mannanakaw, rumbeng a doble ti ibayad dayta a mannanakaw. ⁸ Ngem no saan a natiliw ti mannanakaw, rumbeng a mapan ti akinbalay kadagiti ukom tapno makita no kinamkamna ti sanikua ti kaarrubana. ⁹ Ta iti tunggal riri maipanggep iti maysa a banag, daytoy man ket baka, asno, karnero, badbadu, wenno uray ania a banag a mapukpukaw nga ibaga ti maysa a, “Kukuak daytoy,” masapul a dumanon kadagiti ukom ti ibagbaga dagiti maseknan a kukuada. Masapul a doble ti ibayad ti tao a maduktalan dagiti ukom a nakabasol iti kaarrubana. ¹⁰ No ipaaywan ti maysa a tao iti kaarrubana ti asnona, bakana, karnerona, wenno aniaman nga ayup, ket no daytoy ket matay wenno madangran wenno natakaw nga awan ti nakakita, ¹¹ rumbeng nga agsapatada a dua kenni Yahweh, no adda wenno awan ti nangkamkam iti sanikua ti kaarrubana. Masapul nga awaten ti akinkukua daytoy, ket saanto nga agbayad ti nangipaaywananna. ¹² Ngem no natakaw daytoy manipud kenkuana, masapul

nga agbayad isuna iti akinkukua para iti daytoy. ¹³ No narangrangkay ti ayup, masapul nga iyeg dayta a tao ti ayup a kas pammaneknek. Saan-nanto a masapul a bayadan ti narangrangkay nga ayup. ¹⁴ No bumulod ti maysa a tao ti aniaman nga ayup manipud iti kaarrubana ket madangran ti ayup wenna matay nga awan idiaiy ti akinkukua, ti tao a nangbulod ket masapul nga agbayad. ¹⁵ Ngem no adda idiaiy ti akinkukua, saan a masapul nga agbayad ti nangbulod; no naabangan ti ayup, mabayadanto daytoy babaen iti bayad ti abangna. ¹⁶ No sulisogen ti maysa a lalaki ti maysa a birhen a saan pay a naituding a maiyasawa, ken no nakikaidda isuna kenkuana, awan duadua a masapul nga asawaenna ti babai babaen iti panangbayadna iti sab-ong para iti nobia. ¹⁷ Ngem no naan-anay a nagkedked ti ama a mangited iti anakna kenkuana, rumbeng nga agbayad isuna iti sab-ong a naituding a gatad kadagiti birhen a nobia. ¹⁸ Rumbeng a saanyo a palubosan nga agbiag dagiti mang-gagamud. ¹⁹ Siasinoman a makikaidda kadagiti ayup ket awan duadua a masapul a mapapatay. ²⁰ Rumbeng a naan-anay a madadael ti siasinoman nga agidaton kadagiti aniaman a didiosen malaksid kenni Yahweh. ²¹ Rumbeng a diyo ranggasan ti ganggannaet wenna irurumen isuna, ta nagbalinkayo met a ganggannaet idiaiy daga ti Egipto. ²² Masapul a diyo idadanes ti siasinoman a balo wenna awanan-ama nga ubing. ²³ No parigatenyo ida iti aniaman a wagas, ket no immawagda kaniak, a ni Yah-

weh, awan duadua a denggek dagiti awagda. ²⁴ Sumgedto ti pungtotko, ket papatayenkayonto babaen iti kampilan; agbalinto a balo dagiti assawayo a babbai ken agbalinto nga awanan-ama dagiti annakyo. ²⁵ No agpabulodkayo iti kuarta iti siasinoman kadagiti tattaok kadakayo a nakurapay, rumbeng a saankayo nga agbalin a kas ti agpapautang kenkuana wenno saanyo a paanakan ti impautangyo. ²⁶ No alaenyo ti kawes iti kaarrubayo a kas pammatalgedyo, masapul nga isubliyo daytoy kenkuana sakbay a lumnek ti init, ²⁷ ta dayta laeng ti pangkalubna; daytoy ket kawesna para iti bagina. Ania pay ngarud ti mabalinna a pagturogan? Inton umawag isuna kaniak, denggekto isuna, agsipud ta manangngaasiak. ²⁸ Didak tabtabbaawan, a Dios, wenno ilunod ti mangiturturay kadagiti tattaoyo. ²⁹ Masapul a saanyo nga ipaidam dagiti datonyo manipud kadagiti apityo wenno ti pagpespesan ti ubasyo. Masapul nga idatonyo kaniak ti inauna nga anakyo a lalaki. ³⁰ Masapul nga aramidenyo met laeng daytoy kadagiti baka wenno karneroyo. Iti pito nga aldaw ket agtalinaedda kadagiti inada, ngem iti maikawalo nga aldaw, masapul nga idatonyo ida kaniak. ³¹ Agbalinkayonto a tattao a nailasin para kaniak. Isu a masapul a saankayo a mangan iti aniaman a karne a rinangrangkay dagiti ayup idiy taltalon. Ngem ketdi, masapul nga ipuruakyo dagitoy kadagiti aso.

23

¹ Masapul a saankayo nga agipadamag iti palso maipanggep iti siasinoman. Saankayo

a makikaddua iti nadangkes a tao tapno ag-balinkayo nga ulbod a saksi. ² Masapul a saankayo a sumurot iti kaadduan nga agaramid iti dakes wenno agsaksi kabayatan nga ay-ayunanyo ti kaaduan tapno mangballikug iti hustisia. ³ Masapul a saanyo nga ayunan ti nakurapay a tao iti kasona. ⁴ No masabatyo ti baka wenno asno ti kabusoryo a maiyaw-aw-awan, masapul nga isubliyo daytoy kenkuana. ⁵ No makitayo a nakusbo iti daga ti asno ti tao a gumurgura kadakayo iti kinadagsen ti awitna, masapul a saanyo a panawan dayta a tao. Masapul a tulunganyo isuna ken ti asnona. ⁶ Masapul a saanyo a ballikugen ti hustisia no daytoy ket umayon kadagiti napanglaw a tattao iti kaso iti napanglaw a tao. ⁷ Saankayo a makikaddua kadagiti dadduma iti panagaramid iti palso a pammabasol, ken saanyo a patayen dagiti awan basolna wenno nalinteg, ta saankonto a palabsen dagiti nadangkes. ⁸ Saankayo a pulos nga umawat iti pasuksok, ta bulseken ti pasuksok dagiti makakita ken ballikugenna dagiti sao dagiti napudno a tattao. ⁹ Masapul a saankayo a mangidadanes iti ganggannaet, agsipud ta ammoyo ti biag ti maysa a ganggannaet, ta ganggannaetkayo met idi iti daga ti Egipto. ¹⁰ Iti las-ud iti innem a tawen, agmulakayo ti bukel kadagiti dagayo ken apitenyo dagiti ipaayna a bunga. ¹¹ Ngem iti maikapito a tawen, bay-anyo a saan a naarado ken paginanaenyo daytoy, tapno makapangan dagiti nakurapay a tattao kadakayo. Ti ibatida, kanento dagiti atap nga ayup. Kasta

met ti aramidenyo kadagiti kaubusanyo ken kadagiti kaoliboanyo. ¹² Agtrabahokayo bayat iti innem nga aldaw, ngem iti maikapito nga aldaw masapul nga aginanakayo. Aramidenyo daytoy tapno makainana dagiti baka ken asnoyo, ken tapno makainana ken mabang-aran dagiti annak a lallaki dagiti tagabuyo a babbai ken ti siasinoman a gangannaet. ¹³ Endenganyo ti amin nga imbagak kadakayo. Saanyo a dakdakamaten ti nagan dagiti sabali a dios, wenna saanyo nga ipalubos a mangngeg dagiti naganda manipud iti ngiwatyo. ¹⁴ Masapul nga agdaliasatkayo tapno makaangaykayo iti fiesta a maipaay kaniak iti mamintallo a daras iti makatawen. ¹⁵ Masapul a ngilinenyo ti Fiesta ti Tinapay nga Awan Lebadurana. Kas imbilinko kadakayo, mangankayo iti tinapay nga awan lebadurana iti las-ud ti pito nga aldaw. Iti dayta a tiempo, sumangokayonto kaniak iti bulan ti Abib, a naituding para iti daytoy a panggep. Iti daytoy a bulan a rimuarkayo idi manipud idiy Egipto. Ngem masapul a saankayo nga agpakita iti sangoanak nga ima-ima. ¹⁶ Masapul a ngilinenyo ti Fiesta ti Panagapit, ti umuna a bunga dagiti nagbannoganyo idi immulayo dagiti bukbukel kadagiti taltalonyo. Kasta met a masapul a ngilinenyo ti Fiesta ti Panagummong iti ileleppas ti tawen, inton agapitkayo manipud kadagiti taltalonyo. ¹⁷ Masapul nga agparang iti sangoanak, a ni Yahweh, dagiti amin a lallaki iti mamintallo a daras iti tunggal tawen. ¹⁸ Masapul a saanyo nga idaton ti dara dagiti naidaton para kaniak a kaddua ti tinapay nga adda lebadurana.

Dagiti taba manipud kadagiti naidaton iti fiestak ket masapul a saan nga agtalinaed iti agpatnag agingga iti bigat. ¹⁹ Masapul nga iyegyo iti uneg ti balayko, ti balay ni Yahweh a Diosyo ti umuna a kasayaatan a bunga manipud kadagiti dagayo. Masapul a saanyo a paburekan ti urbon a kalding iti gatas ti inana. ²⁰ Mangibaonakto iti anghel nga umun-una kadakayo a mangsalaknib kadakayo iti dalan, ken mangiyeg kadakayo iti lugar nga insaganak. ²¹ Dumngeg ken agtunogkayo kenkuana. Saanyo a pagpungtoten isuna, ta saannanto a pakawanen dagiti pagkuranganyo. Adda kenkuana ti naganko. ²² No pudno nga agtunogkayo iti timekna ken aramidenyo amin dagiti ibagak kadakayo, ket agbalinakto a kabusor kadagiti kabusoryo ken sumuppiat kadagiti sumupsuppiat kadakayo. ²³ Umun-unanto kadakayo ti anghelko ket iyegnakayo kadagiti Amorreo, Heteo, Perezeo, Cananeo, Heveo ken kadagiti Jebuseo. Dadaelekto ida. ²⁴ Masapul a saankayo nga agrukbab kadagiti diosda, dayawen dagitoy, wenna tuladen dagiti ar-aramidenda. Ngem ketdi, masapul a naan-anay a dadaelenyo ida ken burakburakenyo dagiti nasagradoan a bato nga adigida. ²⁵ Masapul a dayawendak, ni Yahweh a Diosyo. No aramidenyo, bendisionak dagiti tinapay ken danumyo. Ikkatekto dagiti saksakit kadakayo. ²⁶ Awanto ti babai nga agbalin a lupes wenna maalisan iti dagayo. Ikkankayonto iti napaut a panagbiag. ²⁷ Pagbutngekto kaniak dagiti agnanaed iti daga a papananyo. Papatayekto dagiti amin a tattao

a masabatyo. Pagtallikodekto dagiti amin a kabusoryo gapu iti buteng. ²⁸ Mangibaonakto kadagiti ayukan iti sangoananyo a mangpapanaw kadagiti Heveo, Cananeo, ken Heteo inton sumungadkayo. ²⁹ Saanko ida a papanawen iti sangoananyo iti las-ud iti maysa a tawen, wenno saan, agbalin a nagtalawan ti daga, ket umado iti kasta unay dagiti atap nga ayup. ³⁰ Ngem ketdi, in-inutekto a papanawen ida iti sangoananyo agingga nga umadukayo ket tagikuaenyo ti daga. ³¹ Irugikto ti beddengyo manipud iti baybay dagiti Runo agingga iti baybay dagiti Filisteo, ken manipud iti let-ang agingga iti karayan ti Eufrates. Pagballigienkayo kadagiti agnanaed iti entero a daga. Papanawenyonto ida iti sangoananyo. ³² Masapul a saankayo a makitulag kadakuada wenno kadagiti diosda. ³³ Masapul a saanda nga agnaed iti dagayo, ta no saan pagaramidendakayo iti basol a maibusor kaniak. No agdayawkayo kadagiti diosda, sigurado nga agbalinto daytoy a palab-og kadakayo.””

24

¹ Ket kinuna ni Yahweh kenni Moises, “Sumang-atka kaniak—sika, ni Aaron, ni Nadab, ni Abiu, ken ti pitopulo kadagiti panglakayen dagiti Israel, ket agdayawkayo kaniak iti adayo. ² Ni Moises laeng ti mabalin nga umasideg kaniak. Masapul a saan nga umasideg dagiti dadduma, ken masapul a sumang-at dagiti tattao iti ayanko a kaduada isuna.” ³ Napan imbaga ni Moises kadagiti tattao dagiti amin a sasao ken dagiti bilbilin ni Yahweh. Simmungbat

dagiti amin a tattao iti maymaysa a timek ket kinunada, “Aramidenmi dagiti amin nga imbaga ni Yahweh.” ⁴ Kalpasanna, insurat ni Moises dagiti amin a sasao ni Yahweh. Iti agsapa, nangipatakder ni Moises iti altar iti sakaan ti bantay ken nangurnos iti sangapulo ket dua nga adigi a bato, tapno dagiti bato ti mangibagi kadagiti sangapulo ket dua a tribu iti Israel. ⁵ Imbaonna dagiti sumagmamano nga agtutubo a lallaki nga Israelita nga agidatag kadagiti daton a maipuur ken mangidatag iti bakan a kas daton a pannakilangen-langen kenni Yahweh. ⁶ Innala ni Moises ti kagudua iti dara ket inkabilna daytoy kadagiti palanggana; insuyatna ti kagudua iti rabaw ti altar. ⁷ Innalana ti Libro ti Tulag ket imbasana daytoy iti napigsa kadagiti tattao. Kinunada, “Aramidenmi amin dayta nga imbaga ni Yahweh. Agtulnogkami.” ⁸ Kalpasanna, innala ni Moises ti dara ket insuyatna daytoy kadagiti tattao. Kinunana, “Daytoy ti dara ti tulag nga inaramid ni Yahweh kadakayo babaen iti panangitedna iti daytoy a kari kadakayo babaen kadagitoy amin a sasao.” ⁹ Kalpasanna, simmang-at da Moises, Aaron, Nadab, Abiu ken dagiti pitopulo a panglakayen ti Israel iti bantay. ¹⁰ Nakitada ti Dios iti Israel. Iti babaen ti sakana ket adda iti pagnaan a naaramid iti bato a safiro, a kas kalawag ti tangatang. ¹¹ Saan a dinangran ti Dios iti pungtotna dagiti mangidadaulo nga Israelita. Nakitada ti Dios, ket nangan ken imminomda. ¹² Kinuna ni Yahweh kenni Moises, “Sumang-atka kaniak

idiay bantay ket agtalinaedka sadiay. Itedkonto kenka dagiti tapi ti bato ken ti linteg ken dagiti bilbilin nga insuratko, tapno isurom kadakuada.” ¹³ Nagsagana ngarud ni Moises ken ti katulonganna a ni Josue ket simmang-atda iti bantay ti Dios. ¹⁴ Kinuna ni Moises kadagiti panglakayen, “Agtalinaedkayo ditoy ken urayendakami agingga nga agsublikami kadakayo. Adda ni Aaron ken Hur a kaduayo. No adda riri ti siasinoman, mapan koma isuna kadakuada.” ¹⁵ Simmang-at ngarud ni Moises iti bantay, ket linengdan daytoy iti ulep. ¹⁶ Bimmaba ti dayag ni Yahweh iti tapaw ti Bantay Sinai, ket kinalluban daytoy iti ulep iti las-ud ti innem nga aldaw. Iti maikapito nga aldaw, inawagan ni Yahweh ni Moises manipud iti ulep. ¹⁷ Ti panagparang ti dayag ni Yahweh ket kasla iti makauram nga apuy iti tapaw ti bantay iti imatang dagiti Israelita. ¹⁸ Simrek ni Moises iti ulep ket simmang-at iti bantay. Adda isuna idiay ngato iti bantay iti las-ud iti uppat a pulo nga aldaw ken rabii.

25

¹ Kinuna ni Yahweh kenni Moises, ² “Ibagam kadagiti Israelita a mangalada iti daton para kaniak manipud iti tunggal tao a matignay nga agited babaen iti situtulok a puso. Masapul nga awatenyo dagitoy a daton para kaniak. ³ Dagitoy dagiti daton a masapul nga awatem manipud kadakuada. balitok, pirak, bronse, ⁴ maris asul, maris ube, ken tumayengteng ti labbagana a buok ti karnero ken ti napino a lino; buok ti

kalding; ⁵ dagiti napalabbaga a lalat ti kalakian a karnero ken dagiti lalat ti dugong; kayo ti akasia, ⁶ lana para iti pagsilawan iti santuario, rekrekado a mailaok iti lana a pangpulot ken ti nabanglo nga insenso, ⁷ dagiti bato nga onyx ken dagiti dadduma a napapateg a batbato a maikabil iti efod ken iti pektoral. ⁸ Pagaramidem ida iti santuario a para kaniak tapno makapagnaedak kaduada. ⁹ Masapul nga aramidenyo daytoy nga apag-isu kas iti ipakitak kenka iti plano para iti tabernakulo ken para iti amin nga alikamenna. ¹⁰ Masapul a mangaramidda iti lakasa manipud iti kayo ti akasia. Masapul a dua ket kagudua a cubico ti kaatiddugna; ti kaakabana ket maysa ket kagudua a cubico; ken ti kangatona ket maysa ket kagudua a cubico. ¹¹ Masapul a kalupkopanyo ti uneg ken ruarna daytoy iti puro a balitok, ken masapul a paikingam iti balitok ti aglikmot iti rabawna daytoy. ¹² Masapul a mangpandaykayo iti uppat a pangiyusokan a balitok para iti daytoy ket ikabilyo dagitoy iti uppat a saka ti lakasa, dua a pangiyusokan iti maysa a sikiganna ken dua a pangiyusokan iti bangir a sikigan. ¹³ Masapul a mangaramidkayo iti assiw manipud iti kayo ti akasia ket kalupkopanyo dagitoy iti balitok. ¹⁴ Masapul nga iyusokyo ti assiw kadagiti pangiyusokan nga adda iti sikigan ti lakasa, tapno maawit ti lakasa. ¹⁵ Masapul nga agtalinaed dagiti assiw iti pangiyusokan ti lakasa ti tulag; masapul a saanda a maik-ikkat manipud iti daytoy. ¹⁶ Masapul nga ikabilmo iti uneg iti lakasa ti dagiti bilin ti katulagan nga itedkonto

kenka. ¹⁷ Masapul a mangaramidkayo iti kalub a pakapakawanan manipud iti puro a balitok. Masapul a ti kaatiddogna ket maysa ket kagudua a cubico, ken masapul a ti kalapadna ket maysa ket kagudua a cubico. ¹⁸ Masapul a mangaramidkayo iti dua a sinan kerubim manipud iti pinitpit a balitok para iti agsinnumbangir a murdong ti kalub a mangipakita iti pannakakalub iti basol. ¹⁹ Mangaramidkayo iti maysa a sinan kerubim para iti maysa a murdong ti kalub a pakapakawanan, ken ti maysa a sinan kerubim para iti bangir a murdong. Masapul maaramidda a kas maymaysa iti kalub a pakapakawanan. ²⁰ Masapul a nakaukrad a pangato ti payyak dagiti sinan kerubim ket malingedan ti kalub a pakapakawanan babaen kadagitoy. Masapul nga agsinnango dagiti sinan kerubim ken kumitada iti tengnga ti kalub a pakapakawanan. ²¹ Masapul nga ikabil mo ti kalub a pakapakawanan iti rabaw ti lakasa, ken masapul nga ikabilyo iti uneg ti lakasa dagiti bilin ti katulagan nga itedko kenka. ²² Iti ayanto ti lakasa ti pakisinnarakak kenka. Agsaoakto kenka manipud iti ayanko iti ngatoen ti kalub a pakapakawanan. Makisaritaakto kenka maipanggep kadagiti amin a bilin nga itedko kenka para kadagiti Israelita idia nagbaetan dagiti dua a sinan kerubim nga adda iti ngatoen ti lakasa ti bilin ti katulagan. ²³ Masapul a mangaramidkayo iti lamisaan manipud iti kayo ti akasia. Masapul a ti kaatiddogna ket dua a cubico; masapul a maysa a cubico ti kalapadna ken maysa ket kagudua a cubico ti kangatona. ²⁴ Masapul a kalupkopanyo

daytoy iti puro a balitok ken paikinganyo iti balitok ti aglikmot ti rabawna. ²⁵ Masapul a mangaramidkayo iti paigidna daytoy a maysa a dakulap ti kalapadna, nga addaan iti paigid a napaikingan iti balitok. ²⁶ Masapul nga iyaramidanyo daytoy iti uppap a pangiyusokan a balitok ken ikapetyo dagiti pangiyusokan kadagiti uppap a suli, nga ayan dagiti uppap a sakana. ²⁷ Masapul a naikapet dagiti pangiyusokan iti paigidna tapno adda pangisuluopan kadagiti assiw, tapno mabalin a maawit ti lamisaan. ²⁸ Masapul nga aramidenyo ti assiw manipud iti kayo ti akasia ken kalupkopanyo dagitoy iti balitok tapno maawit ti lamisaan babaen kadagitoy. ²⁹ Masapul nga agaramidkayo kadagiti pinggan, kutsara, burnay ken mallukong a mausar a pangibukbukan kadagiti daton a mainom. Masapul nga aramidenyo dagitoy manipud iti puro a balitok. ³⁰ Masapul a kanayonyo nga ikabil ti tinapay ti presensiak iti rabaw ti lamisaan iti sangoanak. ³¹ Masapul a mangaramidka iti kandelero manipud iti napitpit a puro a balitok. Ti kandelero ket maaramid nga addaan iti puonna ken ungrayna. Dagiti kopana, dagiti nakortean iti sinan bulong a puonna, ken dagiti sabongna ket masapul a maaramid a maymaysa iti daytoy. ³² Masapul nga innem a sanga ti aguyauy manipud iti sikiganna—tallo a sanga ti masapul nga aguyauy iti maysa a sikigan, ken tallo a sanga ti kandelero iti bangir a sikigan. ³³ Ti umuna a sanga ket masapul nga addaan iti tallo a kopa a naaramid a kasla sabong ti

almendras, nga addaan iti sinanbulong a puon ken sabong, ken tallo a kopa a naaramid a kasla sabong ti almendras iti bangir a sanga, nga addaan iti sinanbulong a puon ken sabong. Masapul nga agpapada dagiti innem a sanga nga aguy-uyauy iti kandelero. ³⁴ Iti mismo a kandelero, ti makintengnga nga ungkay, masapul nga addaan daytoy iti uppatt a kopa a naaramid a kasla sabong ti almendras, nga addaan kadagiti sinanbulong a puon ken sabong. ³⁵ Masapul nga adda sinanbulong a puon iti sirok ti umuna a pares dagiti sanga— a naikamang iti daytoy, ken maysa a sinanbulong a puon iti sirok ti maikadua a pares dagiti sanga—a naikamang met laeng iti daytoy. Iti isu met laeng a wagas, masapul nga adda sinanbulong a puon iti sirok ti maikatlo a pares dagiti sanga, a naikamang met laeng iti kandelero. Masapul nga agpapada dagiti innem a sangsanga nga agdawadaw iti kandelero. ³⁶ Dagiti sinanbulong a puonna ken dagiti sangana ket masapul a maaramid a sangsangkamaysa iti kandelero, maysa a napan-day a puro a balitok. ³⁷ Masapul nga aramidenyo ti kandelero ken ti pito a pagsilawanna, ken simpaem ti tunggal pagsilawan tapno makaipaayda iti lawag. ³⁸ Dagiti pagipit ken pagarsangan ket masapul a maaramid iti puro a balitok. ³⁹ Mangaramatka iti maysa a talento ti puro a balitok a mangaramid iti kandelero ken kadagiti aruatenna. ⁴⁰ Siguradoem nga aramidem dagitoy segun iti pagtuladan a naipakita kenka idiy bantay.

26

¹ Masapul nga aramidenyo ti tabernakulo manipud iti sangapulo a kurtina a naaramid iti kasasayaatan a lino, ken asul, maris ube, ken nalabaga a de lana nga addaan kadagiti burda a kerubim. Aramidento daytoy iti nalaing a bumuburda. ² Ti kaatiddog iti tunggal kurtina ket masapul a duapulo ket walo a cubico, ti kaakabana ket uppat a cubico. Masapul nga agpapada ti rukod dagiti kurtina. ³ Masapul a mapagsasaep dagiti lima a kurtina, ken dagiti sabali a lima a kurtina ket masapul nga mapagsasaep met laeng iti tunggal maysa. ⁴ Masapul a mangaramidkayo kadagiti asul a pangyusokan para iti akinruar a pingir ti akin-udi a kurtina iti maysa a beddeng. Iti isu met laeng a wagas, masapul a kasta met laeng ti aramidenyo iti akinruar a pingir ti maudi a kurtina iti maikaddua a beddeng. ⁵ Masapul a mangaramidkayo iti limapulo a pagiyusokan iti umuna a kurtina, ken masapul a mangaramidkayo iti lima pulo a pagiyusokan iti maudi a kurtina iti maikaddua a beddeng. Aramidenyo daytoy tapno dagiti pagiyusokan ket agbabatogdanto iti tunggal maysa. ⁶ Masapul a mangaramidkayo iti limapulo a kawit a balitok ken pagkakamangenyo dagiti kurtina kadagitoy tapno agbalin a maymaysa ti tabernakulo. ⁷ Masapul a mangaramidkayo kadagiti kurtina manipud iti buok ti kalding a pangabbong iti ngato ti tabernakulo a kasla tolda. Masapul a mangaramidkayo iti sangapulo ket maysa kadagitoy a kurtina. ⁸ Ti kaatiddog iti tunggal kurtina ket masapul a tallopulo a cubico, ken ti kaakaba

iti tunggal kurtina ket masapul nga uppata a cubico. Tunggal maysa kadagiti sangapulo ket maysa a kurtina ket masapul nga agpapada iti rukodda. ⁹ Masapul a pagsasaepenyoy dagiti lima a kurtina ken kasta met dagiti innem a kurtina. Masapul a kulpienyoy ti maikanem a kurtina iti sangoanan ti tolda. ¹⁰ Masapul a mangaramidkayo iti limapulo a pagiyusokan iti pingir ti maudi a kurtina iti umuna a beddeng, ken limapulo a pagiyusokan iti pingir ti maudi a kurtina a nagsaepan ti maikadua a beddeng. ¹¹ Masapul a mangaramidka iti limapulo a bronse a kaw-it ket ikabilmo dagitoy kadagiti pagiyusokan. Kalpasanna, masapul a pagsasaepenyoy ti pangabbong a kasla tolda tapno agbalin daytoy a maymaysa. ¹² Ti nabati a kagudua ti kurtina, ti nakadawadaw a paset manipud kadagiti kurtina ti tolda ket masapul a nakabitin iti likudan ti tabernakulo. ¹³ Masapul nga adda maysa a cubico a kurtina iti maysa a sikigan, ken maysa a cubico ti kurtina iti maysa pay a sikigan—dayta a nabati iti atiddog a kurtina ti tolda ket masapul a nakabitin iti maysa a sikigan ti tabernakulo ken iti sabali pay a sikiganna, tapno maabbonganna daytoy. ¹⁴ Masapul a mangaramidkayo iti pangabbong para iti tabernakulo a lalat iti kalakian a karnero a namarisan iti nalabaga ken maysa pay a pangabbong a naaramid manipud iti kasayaatan a lalat tapno maikabil iti ngatoenna dayta. ¹⁵ Masapul a mangaramidkayo kadagiti tabla manipud iti kayo ti akasia a maipatakder para iti tabernakulo. ¹⁶ Ti kaatiddog iti tunggal tabla ket

masapul a sangapulo a cubico, ken iti kaakabana ket maysa ket kagudua a cubico. ¹⁷ Masapul nga adda dua a nakadawadaw iti tunggal tabla para iti panangisilpo kadagiti tabla iti tunggal maysa. Masapul nga aramidenyo amin dagiti tabla ti tabernakulo iti kastoy a wagas. ¹⁸ Inton aramidenyo dagiti tabla para iti tabernakulo, masapul a mangaramidkayo iti duapulo a tabla para iti abagatan a paset. ¹⁹ Masapul a mangaramidkayo iti uppat a pulo a pirak a pagbatayan a maipasiruk kadagiti duapulo a tabla. Masapul nga adda ti dua a pagbatayan iti sirok ti umuna a tabla nga isu iti dua a pagbatayanna, ken kasta met a dua a pagbatayan iti sirok ti dagiti amin a tabla para iti dua a pakaipabatayanda. ²⁰ Para iti maikaddua a paset ti tabernakulo, iti amianan a paset, masapul a mangaramidkayo iti duapulo a tabla, ²¹ ken dagiti uppat a pulo a pirak a pagbatayanda. Masapul nga adda dua a pagbatayan iti sirok ti umuna a tabla, dua a pagbatayan iti sirok ti sumaruno a tabla, ken kasta met kadagiti dadduma a tabla. ²² Para iti likudan ti tabernakulo iti laud a paset, masapul a mangaramidkayo iti innem a tabla. ²³ Masapul a mangaramidkayo iti dua a tabla para iti akin likud a suli ti tabernakulo. ²⁴ Dagitoy a tabla ket masapul nga agsina iti baba, ngem agtiponda iti ngato iti agpada a singsing. Masapul a kastoy a wagas para kadagiti amin a suli iti likudan. ²⁵ Masapul nga adda iti walo a tabla agraman dagiti pagbatayanda a pirak. Masapul nga adda ti sangapulo ket innem a pagbatayan, dua a

pagbatayan iti sirok ti umuna a tabla, dua a pagbatayan iti sirok ti sumaruno a tabla, ken kasta met kadagiti dadduma pay. ²⁶ Masapul a mangaramidkayo kadagiti balunet a kayo iti acasia—lima para kadagiti tabla iti maysa a paset ti tabernakulo, ²⁷ lima a balunet para kadagiti tabla iti sabali a paset ti tabernakulo, ken lima a balunet para kadagiti tabla iti likudan a paset ti tabernakulo agingga iti laud. ²⁸ Ti balunet iti tenga dagiti tabla, dayta ket, maingato a kagudua, ket masapul a dumanun manipud iti murdong agingga iti bangir a murdong. ²⁹ Masapul a kalupkopanyo iti balitok dagiti tabla. Masapul a balitok ti aramidem a singsingda, ta agserbi dagitoy a kas mangtengel kadagiti balunet ken masapul a kalupkopanyo iti balitok dagiti balunet. ³⁰ Masapul a bangonem ti tabernakulo babaen ti panangsuotmo iti plano a naipakita kenka idiyay bantay. ³¹ Masapul a mangaramidkayo iti kurtina nga asul, maris ube, ken nalabaga a de lana, ken napino a lino, nga addaan kadagiti disenio a kerubim, aramiden daytoy iti nalaing a trabahador. ³² Masapul nga ibitinyo dagitoy kadagiti uppat nga adigi a kayo iti acasia a nakalupkohan iti balitok. Dagitoy nga adigi ket masapul nga addaan kadagiti kaw-it a balitok a naisaad kadagiti uppat a pirak a pagbatayan. ³³ Masapul nga ibitinmo ti kurtina iti babaen ti pagsab-itan, ket masapul nga iyunegmo ti lakasa ti tulag. Ti kurtina ket isu ti mangisina iti nasantoan a disso manipud iti kasasantoan a disso. ³⁴ Masapul nga ikabilmo

ti kalub a pakapakawanan iti rabaw iti lakasa ti tulag, nga adda idiay kasasantoan a lugar. ³⁵ Masapul nga ikabilmo ti lamisaan iti ruar iti kurtina. Masapul nga ikabilmo ti kandelero a kasango ti lamisaan idiay abagatan a paset ti tabernakulo. Ti lamisaan ket masapul nga addanto iti abagatan a paset. ³⁶ Masapul a mangaramidkayo iti maibitin a para iti pagserkan ti tolda. Masapul nga aramidenyo daytoy manipud iti asul, maris ube, ken nalabaga a de lana, usarem ti tinali a kasasayaatan a lino, aramiden daytoy ti bumuburda. ³⁷ Para iti kurtina, masapul a mangaramidkayo iti lima nga adigi nga acasia ken kalupkupanyo dagitoy iti balitok. Dagiti kaw-itanda ket masapul a naaramid iti balitok, ken masapul a mangaramidkayo iti lima a bronse a pagbatayan para kadagitoy.

27

¹ Masapul nga aramidenyo iti altar a manipud iti kayo ti akasia, lima a cubico ti kaatiddogna ken lima a cubico iti kaakabana. Ti altar ket masapul a kuadrado ken tallo a cubico iti kangatona. ² Masapul a mangaramidka iti dawadaw a nasukog a kasla kadagiti sara ti kalakian a baka a maipadawadaw kadagiti uppat a sulina. Maaramidto dagiti sara a kas maymaysa iti altar, ken masapul a kalupkopanyo dagitoy iti bronse. ³ Masapul a mangaramidkayo kadagiti alikamen a para iti altar: dagiti banga a pagikabilan iti dapo, ken uray pay dagiti pala, dagiti palanggana, dagiti salungkay a pagadaw iti karne, ken

dagiti banga a pagekkan iti beggang. Masapul nga aramideyo amin dagitoy nga alikamen babaen iti bronse. ⁴ Masapul a mangaramidkayo iti barandilias a nalaga iti bronse a para iti altar. Mangaramidkayo iti singsing a bronse para iti uppat a suli dagiti tunggal barandilias. ⁵ Masapul nga ikabilyo ti barandilias iti sirok ti ngarab ti altar, a maipababa iti kagudua. ⁶ Masapul a mangaramidkayo kadagiti assiwa a para iti altar, assiwa a naaramid iti kayo nga akasia, ken masapul a kalupkopanyo dagitoy iti bronse. ⁷ Masapul a maikabilto dagiti assiwa kadagiti singsing a pagiyusokan, ken dagiti assiwa ket masapul nga addanto iti dua a sikigan ti altar tapno maawit daytoy. ⁸ Masapul nga aramidenyo ti altar nga awan naggianna, a naaramid iti napuskol a tabla. Masapul nga aramidenyo daytoy iti wagas a naipakita kenka idia bantay. ⁹ Masapul a mangaramidkayo iti paraangan para iti tabernakulo. Masapul nga adda iti nakabitin a kurtina iti abagatan a paset ti paraangan, maibitin a kurtina a tinali a napino a lino a sangagasut a cubico iti kaatiddogna. ¹⁰ Dagiti maibitin a kurtina ket masapul nga addaan iti duapulo a poste, nga addaan kadagiti duapulo a bronse a pagbatayan. Masapul nga adda pay iti kawit a naikapet kadagiti poste, kasta met kadagiti pangubon a pirak. ¹¹ Kasta met, iti abagatan a paset, masapul nga addanto maibitin a sangagasut a cubico iti kaatiddogna nga addaan iti duapulo a poste, duapulo a batay a bronse, ken dagiti kawit a naikapet kadagiti poste, ken kadagiti pangubon a pirak. ¹² Iti paraangan iti

laud a paset ket masapul nga addanto iti kurtina a lima pulo a cubico iti kaatiddogna. Masapul nga addanto iti sangapulo a poste ken sangapulo a batay. ¹³ Ti paraangan ket masapul met a lima pulo a cubico iti kaatiddogna iti daya a pasetna. ¹⁴ Dagiti maibitin iti maysa a paset iti pagserkan ket masapul a sangapulo ket lima a cubico iti kaatiddogna. Masapul nga addaan dagitoy iti tallo a poste ken tallo a pagbatayan. ¹⁵ Ti bangir a paset ket masapul nga addaanto met kadagiti maibitin a sangapulo ket lima a cubico iti kaatiddogna. Masapul nga addaan dagitoy iti tallo a poste ken tallo a pagbatayan. ¹⁶ Ti ruangan ti paraangan ket masapul a maysa a kurtina a duapulo a cubico iti kaatiddogna. Masapul a maaramidto ti kurtina iti asul, maris ube, ken nalabaga a lino, tinali a napino a lino, aramiden daytoy iti bumurburda. Masapul nga addaan dagitoy iti uppat a poste ken uppat a pagbatayan. ¹⁷ Dagiti amin a poste iti paraangan ket masapul nga addaan kadagiti pagubon a pirak, kawit a pirak, ken pagbatayan a bronse. ¹⁸ Ti kaatiddog ti paraangan ket masapul a sanga-gasut a cubico, lima pulo a cubico iti kaakabana, ken lima a cubico iti kangatona nga addaan iti nakabitin a tinali a napino a lino iti amin nga aglawlawna, ken pagbatayan a bronse. ¹⁹ Amin nga alikamen a mausar iti tabernakulo, ken amin dagiti pasok ti tolda a para iti tabernakulo ken ti paraangan ket masapul a maaramid manipud iti bronse. ²⁰ Masapul a bilinem dagiti Israelita a mangiyegda iti napespes a puro a lana ti olibo para kadagiti pagsilawan tapno

agtultuloy dagitoy a sumsumged. ²¹ Idiay tolda a paguommongan, iti ruar ti kurtina nga adda iti sango ti lakasa ti tulag, masapul nga aywanan ni Aaron ken dagiti annakna a lallaki dagiti pagsilawan manipud iti rabii agingga iti bigat iti sangoanan ni Yahweh. Daytoy ket paglinteganto iti agnanayon kadagiti amin a kaputotan iti nasion nga Israel.

28

¹ Ayabam ni Aaron a kabsatmo ken dagiti annakna a lallaki— da Nadab, Abiu, Eleasar, ken Itamar, — manipud kadagiti Israelita tapno makapagserbida kaniak a kas papadi. ² Masapul nga iyaramidanyo ni Aaron a kabsatmo kadagiti pagan-anay a naidaton kaniak. Dagitoy a pagan-anay ket para iti dayaw ken rangrana. ³ Masapul a kasaom dagiti amin tattao a naisangsangayan ti kinalaingda, kadagiti pinunnok iti espiritu iti kinasisrib, tapno maaramidda dagiti pagan-anay ni Aaron tapno mailasin isuna nga agserbi kaniak a kas padi. ⁴ Dagiti pagan-anay a masapul nga aramidenda ket ti pektoral, ti efod, ti kagay, ti naabel a pagan-anay, ti turbante, ken ti barekes. Masapul nga aramidenda dagitoy a pagan-anay a naidaton kaniak. Maipaayto dagitoy iti kabsatmo a ni Aaron ken kadagiti annakna a lallaki tapno makapagserbida kaniak a kas papadi. ⁵ Masapul a mangusar dagiti dumidesenio iti napino a lino a balitok, asul, maris ube, ken nalabaga. ⁶ Masapul nga aramidenda ti efod iti balitok, iti asul, maris ube, ken nalabaga a de lana

ken iti napino a tinali a lino. Masapul nga aramidento daytoy iti nalaing a dumidesenio. ⁷ Masapul nga adda dua a terante a maikapet iti dua nga akin ngato a sulina. ⁸ Ti nasayaat iti pannakaabelna a barikes ket masapul a kasla iti efod. Masapul a maaramidto daytoy a maysa a pidaso a kapaset iti epod, a maaramid manipud iti tinali a napino a lino a balitok, asul, maris ube, ken nalabaga. ⁹ Masapul a mangalaka iti dua a bato nga onyx ket ikitikitmo kadagitoy ti nagnagan dagiti sangapulo ket dua nga annak a lallaki ni Israel. ¹⁰ Innem kadagiti nagnaganda ti masapul a maikabil iti maysa a bato, ken innem a nagnagan ti masapul nga adda iti maysa pay a bato, a segun iti urnos ti pannakaiyanak dagiti annak a lallaki. ¹¹ Babaen ti panangaramid iti kumikitikit iti bato, a kasla iti pannakaikitikit ti pangtimbre, masapul nga ikitikitmo kadagiti dua a bato ti nagan dagiti sangapulo ket dua nga annak a lallaki ni Israel. Masapul nga isaadmo dagiti bato kadagiti pagsaadan a balitok. ¹² Masapul nga ikabilmo dagiti dua a bato kadagiti dua a terante ti epod, tapno agbalin a batbato a mangipalagip kenni Yahweh kadagiti annak a lallaki ni Israel. Awitento ni Aaron dagiti naganda kadagiti dua nga abagana iti sangoanan ni Yahweh a kas mangipalagip kenkuana. ¹³ Masapul a mangaramidka kadagiti pagsaadan a balitok, ¹⁴ ken dua a nasallapid a kawar a puro a balitok a kasla tali, ken masapul nga ikapetmo dagiti kawar kadagiti pagsaadan. ¹⁵ Masapul a mangaramidka iti pectoral a para

iti pangeddeng, nga aramiden iti nalaing a tra-
bahador, a maipada iti epod. Maaramid daytoy
iti balitok, iti asul, maris ube, ken nalabaga
a de lana, ken napino a lino. ¹⁶ Daytoy ket
masapul a kuadrado. Masapul nga ikulpem
iti mamindua ti pectoral. Masapul a maysa a
dangan iti kaatiddogna ken maysa a dangan iti
kalawana. ¹⁷ Masapul a kabilanyo daytoy iti
uppat nga intar iti napapateg a batbato. Ti
umuna nga intar ket masapul nga adda ti maysa
a rubi, maysa a topasio ken maysa a garnet.
¹⁸ Ti maikadua nga intar ket masapul nga adda ti
maysa nga esmeralda, maysa a safiro, ken maysa
a diamante. ¹⁹ Ti maikatlo nga intar ket masapul
nga adda ti maysa a jacinto, maysa nga agate ken
maysa nga amatista, ²⁰ Ti maikapat nga intar ket
masapul nga adda ti maysa a berilio, maysa nga
onyx, ken maysa a jasper. Masapul a maimontar
dagitoy kadagiti pagsaadan a balitok. ²¹ Masapul
a maiyurnos dagiti batbato segun kadagiti nagan
dagiti sangapulo ket dua nga annak a lallaki ni
Israel, tunggal maysa segun iti urnos ti nagan.
Masapul a dagitoy ket kasla iti naikitikit iti
singsing a pangselio, itaktakder ti tunggal nagan
ti maysa kadagiti sangapulo ket dua a tribu.
²² Masapul a mangaramidka iti rabaw ti pektoral
iti kawar a kasla kadagiti tali, a nasallapid a
puro a balitok. ²³ Masapul a mangaramidka iti
dua a singsing a balitok ken ikapetmo dagitoy
kadagiti dua nga igid ti pektoral. ²⁴ Masapul nga
ikapetmo ti dua a kawar a balitok kadagiti dua a
suli ti pektoral. ²⁵ Masapul nga ikapetmo dagiti

bangir a murdong ti dua a nasallapid a kawar iti dua a pagsaad. Kalpasanna, masapul nga ikapetmo dagitoy iti terante iti abaga ti efod iti sangoananna. ²⁶ Masapul a mangaramidka iti dua a singsing a balitok, ken ikabilmo dagitoy kadagiti dua a suli ti pektoral, iti pingir iti abay ti akin uneg nga igidna. ²⁷ Masapul a mangaramidka iti dua pay a singsing a balitok, ken masapul nga ikapetmo dagitoy iti baba dagiti dua a terante iti abaga ti sangoanan ti efod, nga asideg iti nakaidaitanna, iti ngato ti nasayaat iti pannakaabelna a barikes ti efod. ²⁸ Masapul nga igalutda ti pektoral babaen kadagiti singsingna iti asul a tali kadagiti singsing ti efod, tapno maikapet daytoy iti ngatoen ti naabel a barikes ti efod. Daytoy ket, tapno saan a maikkat ti pektoral manipud iti efod. ²⁹ Inton umuneg ni Aaron iti nasantoan a disso, masapul nga awitenna dagiti nagan dagiti sangapulo ket dua nga annak a lallaki ni Israel iti pektoral nga adda iti rabaw ti pusona para iti panangikeddeng. Agserbinto daytoy a kas kankanayon a palagip kenni Yahweh. ³⁰ Masapul nga ikabilmo ti Urim ken ti Tummim iti pektoral para iti panagaramid iti pangeddeng. Masapul nga adda dagitoy iti barukong ni Aaron inton mapan isuna iti sangoanan ni Yahweh, ken masapul a kankanayon nga awiten ni Aaron iti barukongna ti panagaramid ti pangeddeng para kadagiti Israelita iti sangoanan ni Yahweh. ³¹ Masapul nga aramidem ti kagay ti efod manipud laeng iti maris ube a lupot. ³² Masapul nga adda pangiyusokan

iti ulo iti tengngana. Masapul a maabel ti aglawlaw iti igid ti pangiyusokan tapno saan a mapigis daytoy. Masapul nga aramidento daytoy ti umaabel. ³³ Iti akinbaba a gayadan, masapul a mangaramidka kadagiti granada nga asul, maris ube, ken nalabaga a pagdait iti amin nga aglawlawna. Masapul nga adda iti kampanilia a balitok kadagiti nagbabaetanda. ³⁴ Masapul nga adda iti kampanilia a balitok ken granada, maysa a kampanilia a balitok ken granada—inggana a maikkan amin —iti amin a gayadan ti kagay. ³⁵ Ti kagay ket masapul a nakasuot kenni Aaron inton agserbi isuna, tapno ti unina ket mangngeg no umuneg ken no pumanaw isuna iti nasantoan a disso iti sangoanan ni Yahweh. Daytoy ket tapno saan isuna a matay. ³⁶ Masapul a mangaramidka iti pinitpit a puro a balitok ken ikitikitmo iti rabawna daytoy, a kapada kadagiti naikitikit iti pangtimbre, NAIDA-TON KENNI YAHWEH. ³⁷ Masapul nga ikapetmo daytoy a pinitpit a puro a balitok babaen iti asul a tali iti sango ti turbante. ³⁸ Masapul nga adda daytoy iti musing ni Aaron; masapul nga awitenna a kanayon ti aniaman a basol a mabalin a maipasurot iti pannakaidaton dagiti nasantoan a sagsagut dagiti Israelita kenni Yahweh. Ti turbante ket masapul nga adda a kanayon iti musing ni Aaron tapno awaten ni Yahweh dagiti sagsagutda. ³⁹ Masapul nga aramidenyo ti kagay manipud iti napino a lino, ken masapul nga aramidenyo ti turbante manipud iti napino a lino. Masapul a mangaramidkayo pay iti barikes, aramiden iti maysa a bumuburda.

⁴⁰ Para kadagiti annak a lallaki ni Aaron, masapul a mangaramidkayo kadagiti nagayad a kagay, kadagiti barekes ken kadagiti baredbed dagiti uloda para iti dayawda ken rangrangda. ⁴¹ Masapul a kawesam ni Aaron a kabsatmo ken dagiti annakna a lallaki a kadduana. Masapul a pulotam ida, konsagraram ida, ken idatonmo ida kaniak, tapno makapagserbida kaniak a kas papadi. ⁴² Masapul nga iyaramidanyo ida iti lino a pagan-anay a pang-uneg tapno maabbongan dagiti nakalemmeng a paset iti bagida, pagan-anay a pang-uneg a mangabbong kadakuada manipud iti siket inggana iti luppoda. ⁴³ Masapul nga usaren da Aaron ken dagiti annakna a lallaki dagitoy no umunegda iti tabernakulo wenno no umasidegda iti altar tapno agserbida iti nasantoan a disso. Masapul nga aramidenda dagitoy tapno awan iti awitenda a basol ken saanda a matay. Daytoy ket agnanayon a linteg kada Aaron ken kadagiti kaputotanna a sumarsaruno kenkuana.

29

¹ Ita, kastoy ti aramidem a panangkonsagrang kadakuada tapno makapagserbida kaniak a kas papadi. Mangalaka iti maysa a bumaro a baka ken dua a kalakian a karnero nga awan mulitna, ² tinapay nga awan lebadurana, ken dagiti bibingka nga awan lebadurana a nalaokan iti lana. Mangalaka pay kadagiti ostia nga awan lebadurana a napulagidan iti lana. Aramidem dagiti ostia babaen iti panangaramat ti kasayaatan nga arina. ³ Masapul nga ikabilmo dagitoy iti

maysa a basket, iyegmo dagitoy a nakabasket, ken idatagmo dagitoy a kadua ti baka ken ti dua a kalakian a karnero. ⁴ Masapul nga idatagmo ni Aaron ken dagiti annakna a lallaki iti pagserkan ti tabernakulo. Masapul a buggoam ni Aaron ken dagiti annakna a lallaki iti danum. ⁵ Masapul nga alaem dagiti pagan-anay ket ikawesmo kenni Aaron ti nagayad a bado, ti kagay ti efod, ti efod, ken ti pektoral, ibarekesmo kenkuana ti naabel a barikes ti efod. ⁶ Masapul nga iyurnosmo ti turban iti ulona ken ikabilmo ti nasagradoan a korona iti rabaw ti turban. ⁷ Kalpasanna, alaem ti pangkonsagrang a lana ken ibukbokmo daytoy iti ulona, ket iti kastoy a wagas konsagrang isuna. ⁸ Masapul nga iyegmo dagiti annakna a lallaki ken ikawesmo kadakuada dagiti nagayad a bado. ⁹ Masapul a kawesam ni Aaron ken dagiti annakna a lallaki kadagiti barikes ken ikabilmo dagiti pangbedbed iti ulo kadakuada. Maited kadakuada ti trabaho ti maysa a padi babaen iti linteg nga agnanayon. Konsagrang ni Aaron ken dagiti annakna a lallaki iti kastoy a wagas tapno agserbida kaniak. ¹⁰ Masapul nga ipanmo ti sibubukel a baka iti pagserkan ti tabernakulo, ken masapul nga ipatay ni Aaron ken dagiti annakna a lallaki dagiti imada iti ulona daytoy. ¹¹ Masapul a papatayem ti kalakian a baka iti pagserkan ti tabernakulo iti sangoanak, ni Yahweh. ¹² Masapul a mangalaka iti bassit a dara iti baka ket ipunasmu daytoy kadagiti sara ti altar babaen kadagiti ramaymo, ken ibukbokmo ti nabati a dara iti sakaan ti altar. ¹³ Masapul

nga alaem dagiti amin a taba a nangbalkot kadagiti lalaem, ken alaem met ti nangbalkot iti dalem ken ti dua a bekkel agraman dagiti tabana; puoram amin dagitoy iti rabaw ti altar. ¹⁴ Ngem ti lasag ti kalakian a baka, agraman ti lalat ken naguneg a nagyanan iti rugit, masapul a puoram dagitoy iti ruar ti kampo. Daytoy ket daton a gapu iti basol. ¹⁵ Masapul nga alaem pay iti maysa a kalakian a karnero, ken masapul nga ipatay ni Aaron ken dagiti annakna a lallaki ti imada iti ulona daytoy. ¹⁶ Masapul a papatayem ti kalakian a karnero. Kalpasanna, alaem ti darana ket ibuyatmo iti tunggal sikigan ti altar ken iti rabawna. ¹⁷ Masapul nga iwa-waem ti kalakian a karnero iti pidapidaso ket buggoam dagiti lalaem ken dagiti sakana, ken masapul nga ikabilmo dagiti lalaem agraman dagiti narang-grangkay a pidaso ken ti ulona, ¹⁸ iti rabaw ti altar. Kalpasanna, puoram ti sibubukel a kalakian a karnero. Daytoy ket daton a maipuur amin a para kaniak, ni Yahweh. Mangipaay daytoy iti nabanglo nga ayamuom kaniak; daytoy ti daton a maipuur para kaniak. ¹⁹ Masapul nga alaem ti sabali pay a kalakian a karnero, ken masapul nga ipatay ni Aaron ken dagiti annakna a lallaki ti imada iti ulona daytoy. ²⁰ Ket masapul a papatayem ti kalakian a karnero ken mangala iti bassit a darana. Ipulagidmo daytoy kadagiti piditpidit iti makannawan a lapayag ni Aaron ken kadagiti piditpidit ti makannawan a lapayag dagiti annakna lallaki, iti makannawan a tangan dagiti ima ken sakada. Kalpasanna, masapul nga ibuyatmo ti dara iti tunggal sikigan ti altar.

²¹ Masapul a, angalaka iti bassit a dara nga adda iti altar ken bassit a lana a pangkonsagrang, ket iwarsim amin dagitoy kenni Aaron ken iti pagan-anayna, ken kasta met kadagiti annakna a lallaki ken kadagiti pagan-anayda. Mailasinto ni Aaron ken dagiti annakna a lallaki para kaniak, agraman dagiti pagan-anayda. ²² Alaem ti taba ti kalakian a karnero, ti nataba nga ipus, ti taba a nangbalkot kadagiti lalaem, ti nangbalkot iti dalem, ti dua a bekkel ken ti tabana, ken ti makannawan a luppo—ta daytoy a karnero ket para iti pannakakonsagrang dagiti padi kaniak. ²³ Mangalaka iti maysa nga iwa ti tinapay, maysa a bibingka nga adda lanana, ken maysa nga ostia manipud iti basket ti tinapay nga awan lebadurana a maidatag iti sangoanak, ni Yahweh. ²⁴ Masapul nga ipaiggemmo dagitoy kenni Aaron ken kadagiti annakna a lallaki. Masapul nga itagayda dagitoy kaniak, ni Yahweh, ken idatagda dagitoy kas daton kaniak. ²⁵ Kalpasanna, alaem ti makan manipud kadagiti imada ket puoram daytoy iti rabaw ti altar a kadua ti daton a maipuor amin. Mangipaay daytoy iti naban-glo nga ayamuom kaniak; daytoy ti daton a maipuor a para kaniak. ²⁶ Masapul nga alaem ti barukong ti kalakian a karnero a daton para iti pannakakonsagrang ni Aaron ket itag-aymo ken idatagmo daytoy a kas daton para kaniak, ni Yahweh. Ket daytoy iti paset a mabalinmo a kanen. ²⁷ Masapul nga idatonmo kaniak ti barukong a daton a naitag-ay ken ti luppo a daton a naidatag—ti barukong a naitag-ay ken ti luppo a naidatag, agpapada a naggapu iti kalakian a karnero para

iti pannakapatalged ni Aaron ken dagiti annakna a lallaki kaniak. ²⁸ Dagitoy a paset ti karne, nga inted dagiti Israelita, masapul nga agnanayon a maipaay kenni Aaron ken kadagiti kaputotanna. Babaen kadagiti annuroten para kadagiti daton para iti panagkakadua, dagitoy ket daton para kadagiti padi a naggapu kadagiti daton dagiti Israelita a naidatag kaniak, ni Yahweh. ²⁹ Ti nasantoan a pagan-anay ni Aaron ket masapul met a maisagana para kadagiti annakna a lallaki a sumaruno kenkuana kas padi. Masapul a mapulotanda a naikawes dagitoy ken ordinaram ida kaniak a naikawes dagitoy kadakuada. ³⁰ Ti sumaruno a padi kenkuana manipud kadagiti annakna a lallaki, a mapan iti tabernakulo tapno agserbi kaniak idiaiy nasantoan a disso, ket masapul nga isuotna dagidiay a pagan-anay iti las-ud iti pito nga aldaw. ³¹ Masapul nga alaem ti kalakian a karnero para iti pannakakonsagrar dagiti padi kaniak ken angrem ti karnena iti nasantoan a lugar. ³² Masapul a kanen ni Aaron ken dagiti annakna a lallaki ti karne ti karnero ken ti tinapay nga adda iti basket iti pagserkan ti tabernakulo. ³³ Masapul a kanenda ti karne ken ti tinapay a naited a mangdalus kadakuada ken tapno maordenaranda, a maidaton kaniak. Awan ti sabali a mabalin a mangan iti dayta a makan, gapu ta ibilangda daytoy a nakon-sagrar kaniak, naisagana a para kaniak. ³⁴ Ti aniaman a karne a naordinaran a daton, wenno aniaman a tinapay a matda iti sumaruno nga aldaw ket masapul a puoram. Saan a mabalin a kanen gapu ta naidaton daytoy kaniak. ³⁵ Iti kastoy

a wagas, taripatoem ni Aaron ken dagiti annakna a lallaki babaen ti panangtungpalmo iti amin nga imbilinko kenka nga aramidem. Masapul nga idatonmo ida kaniak iti uneg ti pito nga aldaw. ³⁶ Masapul a mangisagutka iti maysa a kalakian a baka iti inaldaw kas daton gapu iti basol para iti pannakapakawan. Masapul a dalusam ti altar babaen iti seremonia a mangdalus iti daytoy, ken masapul a pulotam daytoy tapno maidaton kaniak. ³⁷ Masapul nga aramidem ti seremonia a mangdalus ti altar iti uneg ti pito nga aldaw ken idatonmo daytoy kenni Yahweh. Kalpasanna, naan-anayto ti pannakaidaton ti altar kaniak. Aniaman a mangsagid ti altar ket mailasin para kenni Yahweh. ³⁸ Masapul a kanayon a mangidatonka iti rabaw ti altar iti inaldaw iti dua a karnero nga agtawen iti maysa. ³⁹ Idatonmo ti maysa iti bigat, ken ti maysa iti sumipnget. ⁴⁰ Kadua ti umuna a karnero, idatonmo ti apagkapullo ti maysa nga efa a kasayaan nga arina a nalaokan iti kakapat a paset ti maysa a hin a lana manipud iti napespes nga olibo, ken kakapat ti maysa a hin nga arak kas daton a mainom. ⁴¹ Idatonmo ti maikadua a karnero iti sumipnget. Masapul nga idatonmo ti isu met laeng a bukel a daton kas iti bigbigat, ken ti daton nga arak. Makaipaay dagitoy iti nabanglo nga ayamuom kaninak; daytoy ti daton a maipuur a para kaniak. ⁴² Masapul a dagitoy ket kanayon a maidaton a kas daton a maipuur iti amin a kaputotan dagiti tattaom. masapul nga aramidem dagitoy iti pagserkan ti tabernakulo iti sangoanak, ni Yahweh, ti pakisinnarakto a

makisarita kenka. ⁴³ Dita ti pangsararak kadagiti Israelita; ti tolda ket mailasin nga agpaay kaniak babaen iti dayagko. ⁴⁴ Idatonko ti tabernakulo ken ti altar ta dagitoy ket agpaay laeng kaniak. Idatonkonto pay ni Aaron ken dagiti annakna a lallaki tapno agserbida kaniak a kas papadi. ⁴⁵ Agnaedakto kadagiti Israelita ken siakto ti Diosda. ⁴⁶ Maammoandanto a siak ni Yahweh, a Diosda, a nangiruar kadakuada manipud iti daga ti Egipto tapno makapagnaedakto kadakuada. Siak ni Yahweh a Diosda.

30

¹ Masapul a mangaramidkayo iti altar a pagpuoran ti insenso. Masapul nga aramidenyo daytoy manipud iti kayo ti akasia. ² Masapul a maysa a cubico ti kaatiddog ken kaakabana. Masapul a kuadrado daytoy, ken dua a cubico ti kangatona. Dagiti sarana ket masapul a naisilpo a kapaset iti daytoy. ³ Masapul a kalupkopam ti altar ti insenso iti puro a balitok—ti ngatona, dagiti sikiganna ken dagiti sarana. Masapul nga iyaramidam iti iking a balitok ti aglikmotna daytoy. ⁴ Masapul a mangaramidka iti dua a balitok a singsing a maikapet iti daytoy nga iti sirok ti ikingna iti dua nga agsumbangir a sikiganna. Dagiti singsing ket isu iti mangtengngel kadagiti assiwap tapno maaawit ti altar. ⁵ Aramidem dagiti assiwap manipud iti kayo ti akasia ken masapul a kalupkopam dagitoy iti balitok. ⁶ Masapul nga ikabilmo ti altar ti insenso iti sangoanan ti kurtina nga ayan iti Lakasa ti Tulag. Maikabil daytoy iti sangoanan ti kalub a mangipakita iti

pannakakalub ti basol nakaparabaw iti Lakasa ti Tulag, a pakisinnarakakto kenka. ⁷ Masapul a mangpuor ni Aaron iti nabanglo nga insenso iti binigat. Masapul a puoranna daytoy inton estimarennan dagiti pagsilawan. ⁸ Inton sindian manen ni Aaron dagiti pagsilawan iti rabii, masapul a mangpuor isuna iti insenso iti altar ti insenso. Masapul a kanayon ti panangpuor iti insenso iti sangoanak, ni Yahweh, iti amin a kaputotan dagiti tattaom. ⁹ Ngem masapul a saankayo nga agidaton iti dadduma nga insenso iti altar ti insenso uray ania a daton a maipuur amin wenno daton a bukbukel. Saanyo a bukbokan daytoy iti daton a mainom. ¹⁰ Masapul a mangisayangkat ni Aaron ti seremonia iti pannakadalus kadagiti sara ti altar ti insenso iti maminsan iti makatawen. Aramidenna daytoy babaen iti dara a daton a mangabbong iti basol. Masapul nga aramiden daytoy iti kangatoan a padi iti amin a kaputotan dagiti tattaom. Daytoy a sagot ket naan-nayto ti pannakaidatonna kaniak, ni Yahweh.” ¹¹ Nagsao ni Yahweh kenni Moises, ¹² “Inton alaem ti sensus dagiti Israelita, masapul a tunggal tao ket mangted iti pangsubbotda ti biagda kenni Yahweh. Masapul nga aramidem daytoy kalpasan a mabilangmo ida, tapno awan ti didigra kadakuada no bilangem ida. ¹³ Tunggal maysa a naibilang iti sensus ket masapul nga agbayad iti kagudua a siklo ti pirak, sigun ti timbangan iti siklo iti santuario (ti maysa siklo ket aggatad iti duapulo a gera). Daytoy kagudua a siklo ket daton nga agpaayto kaniak, ni Yahweh. ¹⁴ Tunggal maysa a naibilang,

manipud kadagiti agtawen iti duapulo agpangato, masapul nga itedda daytoy a daton nga agpaay kaniak. ¹⁵ Inton ited kaniak dagiti tattao dagitoy a daton a mangsubbot kadagiti biagda, dagiti nabaknang ket masapul a saan a mangited iti nasursurok ngem kagudua a siklo, ken ti nakurapay ket masapul a saan a mangited iti basbassit. ¹⁶ Masapul nga awatem dagitoy a pangsubbot a kuarta manipud kadagiti Israelita ket masapul nga bingayem daytoy para iti trabaho nga agpaay iti tabernakulo. Mangpalagip daytoy kadagiti Israelita iti sangoanak, a mangsubbot iti biagyo.” ¹⁷ Nagsao ni Yahweh kenni Moises, ¹⁸ “Masapul pay a mangaramidkayo iti dakkel a bronse a palanggana a pagbuggoan nga adda pagbatayanna a bronse. Masapul nga ikabilmo ti palanggana iti nagbaetan ti tabernakulo ken ti altar, ken kargaam daytoy iti danum. ¹⁹ Masapul a buggoan ni Aaron ken dagiti annakna a lallaki dagiti ima ken sakada babaen iti danum nga adda iti daytoy. ²⁰ Inton umunegda iti tabernakulo wenno inton umasidegda iti altar nga agserbi kaniak babaen iti panagpuorda iti daton, masapul nga agbuggoda tapno saanda a matay. ²¹ Masapul a buguanda dagiti ima ken sakada tapno saanda a matay. Agnanayonto daytoy a linteg para kenni Aaron ken kadagiti kaputotanna iti amin a henerasion dagiti tattaoda.” ²² Nagsao ni Yahweh kenni Moises, ²³ “Alaem dagitoy nasasayaat a rekado: limagasut a siklo a tubbog ti mirra, 250 a siklo a nabanglo a sinamon, 250 a siklo a nabanglo nga unas,

²⁴ limagasut a siklo ti kasia, a narukod segun ti pagtimbanghan iti siklo ti santuario, ken maysa a hin iti lana nga olibo. ²⁵ Masapul a mangaramidka iti sagrado a lana a pangkonsagrar babaen kadagitoy a rekado, a trabahoen iti maysa nga agar-aramid iti bangbanglo. Daytoy ti sagrado a lana a pangkonsagrar a naisagana para kaniak. ²⁶ Masapul a pulotam ti tabernakulo iti daytoy a lana, kasta met ti Lakasa ti Tulag, ²⁷ ti lamisaan ken amin nga alikamenna, ti kandelero ken ti alikamenna, ti altar ti insenso, ²⁸ ti altar para kadagiti daton a mapuoran ken amin nga alikamenna, ken ti palanggana agraman ti pagbatayanna. ²⁹ Masapul nga idatonmo dagitoy kaniak tapno naan-anay ti pannakaisagutda kaniak. Aniaman a mangsagid kadagitoy ket mailasin met a para kaniak. ³⁰ Masapul a pulotam ni Aaron ken dagiti annakna a lallaki ken idatonmo ida kaniak tapno makapagserbida kaniak a kas papadi. ³¹ Ibagam kadagiti Israelita, 'Daytoy ti lana a pangkonsagrar a naidaton kenni Yahwen iti amin a kaputotan dagiti tattaom. ³² Saan a rumbeng a maisapsapo daytoy iti kudil dagiti tattao, wenko agaramid iti kas iti daytoy a lana gapu ta nakonsagrar daytoy nga agpaay kenni Yahweh. Masapul nga ibilangyo daytoy iti kastoy a wagas. ³³ Siasinoman nga agaramid iti kas iti daytoy a bangbanglo, wenko siasinoman a mangisapsapo daytoy iti maysa a tao, dayta a tao ket masapul a maisina manipud kadagiti tattaona.' ³⁴ Kinuna ni Yahweh kenni Moises, "Mangalaka kadagiti rekado—estakte, onitsa, ken galbanum—dagiti nabanglo a rekado

a nailaok iti puro nga insenso, nga agpapada ti kaaduna. ³⁵ Aramidem daytoy a kas iti insenso, a pinaglalaok ti agar-aramid iti bangbanglo, natimplaan iti asin, puro ken naidaton nga agpaay kaniak. ³⁶ Gilingem daytoy inggana a pumino. Ikabilmo ti daddumana daytoy iti sangoanan iti Lakasa ti Tulag, nga adda iti tabernakulo, a pakisarakakto kadakayo. Ibilangyo daytoy kas maysa a naan-anay a naidaton nga agpaay kaniak. ³⁷ Para iti daytoy nga insenso nga aramidem, masapul a di kayo agaramid iti aniaman a kapadpadana para kadagiti bagbagiyo. Masapul nga ibilangyo a nasagradoan unay daytoy. ³⁸ Siasinoman a mangaramid iti kas iti daytoy a maaramat a kas bangbanglo ket masapul a maisina manipud kadagiti tattaona.”

31

¹ Nagsao ni Yahwen kenni Moises, ² “Kitaem, inayabak babaen iti naganna ni Bezalel, ti anak a lalaki ni Uri, nga anak ni Hur manipud iti tribu ti Juda. ³ Pinunnok ni Bezalel iti espirituk tapno maikkan isuna iti kinasirib, pannakaawat, ken pannakaammo, para iti amin a kita ti batido a panagdesenio, ⁴ a mangkorte iti balitok, pirak, ken bronse; ⁵ kasta met a mangtabas ken mangurnos kadagiti batbato ken mangkitikit iti kayo—a mangaramid kadagiti amin a kita iti batido a panagdesenio. ⁶ Mainayon a kaduana, dinutokak ni Oholiab nga anak a lalaki ni Ahisamac, manipud iti tribu ti Dan. Inikkak iti kabaelan dagiti puso ti amin a masirib tapno maaramidda amin nga imbilinko kenka.

Karaman ditoy ⁷ ti tabernakulo, ti Lakasa ti Tulag ken ti kalub a mangipakita iti pannakakalub ti basol a nakaparabaw iti Lakasa, ken amin nga alikamen ti tolda— ⁸ ti lamisaan ken dagiti alikamenna, ti puro a kandelero ken dagiti alikamenna, ti altar ti insenso, ⁹ ti altar para kadagiti daton a maipuor amin ken dagiti amin nga alikamenna, ken ti dakkell a palanggana ken ti batayna. ¹⁰ Mainayon pay ditoy dagiti pagan-anay a nasayaat ti pannakabelna—dagiti sagrado a pagan-anay a para kenni Aaron a padi ken kadagiti annakna a lallaki, isaganam para kaniak tapno agserbida a kas papadi. ¹¹ Mainayon pay ditoy ti lana a pangkonsagrar ken ti nabanglo nga insenso a para iti nasantoan a disso. Masapul nga aramiden dagitoy a lallaki a batido a dumidesenio dagitoy amin a banbanag kas imbilinko kenka.” ¹² Nagsao ni Yahweh kenni Moises: ¹³ “Ibagam kadagiti Israelita: “Masapul a ngilinenyo ti Aldaw a Panaginana ni Yahweh, ta daytoyto ti pagilasinan iti nagbaetanyo kenni Yahweh iti amin a kaputotan dagiti tattaom tapno maammoanyo nga isuna ni Yahweh, ti nangilasin kadakayo nga agpaay kenkuana. ¹⁴ Isu a masapul a ngilinenyo ti Aldaw a Panaginana, ta masapul nga ibilangyo daytoy a nasantoan, a naisagana a para kenkuana. Ti siasinoman a mangtulaw iti daytoy ket rumbeng a mapapatay. Ti siasinoman nga agrabaho iti Aldaw a Panaginana, dayta a tao ket sigurado a maisina manipud kadagiti amin a tattaona. ¹⁵ Ti panagrabaho ket maaramid iti uneg ti innem nga aldaw, ngem iti maikapito nga aldaw

ket isu ti Aldaw a Panaginana, nasantoan ken naisagana a para iti pannakaidayaw ni Yahweh. Ti siasinoman nga agrabaho iti uray ania iti Aldaw a Panaginana ket rumbeng a mapapatay. ¹⁶ Masapul ngarud a salimetmetan dagiti Israelita ti Aldaw a Panaginana. Masapul a ngilinenda daytoy iti amin a kaputotan dagiti tattaoda a kas maysa nga agnanayon a linteg. ¹⁷ Ti Aldaw ti Panaginana ket agnanayon a pagilasinan iti nagbaetan ni Yahweh ken dagiti Israelita, ta iti innem nga aldaw inaramid ni Yahweh ti langit ken daga, ken iti maikapito nga aldaw naginana isuna ken nabang-aran.” ¹⁸ Kalpasan a nakisarita ti Dios kenni Moises idiyay Bantay Sinai, intedna kenkuana ti dua a tapi a bato- ti sangapulo a bilin, naaramid babaen iti bato nga insurat iti mismo nga imana.

32

¹ Idi nakita dagiti tattao a nabayagan ni Moises iti isasalogna manipud iti bantay, naguummongda iti aglawlaw ni Aaron ket kinunada kenkuana, “Umayka, mangaramidka iti maysa a didiosen a mangidaulo kadakami. Ta daytoy a Moises, ti lalaki a nangirruar kadakami manipud iti daga ti Egipto, saanmi nga ammo ti napasamak kenkuana.” ² Isu a kinuna ni Aaron kadakuada, “Ikkatenyo dagiti singsing a balitok nga adda kadagiti lapayag dagiti assawayo a babbai, annakyo a lallaki ken dagiti annakyo a babbai ket iyegyo dagitoy kaniak.” ³ Inikkat dagiti amin a tattao dagiti singsing a balitok

nga adda kadagiti lapayagda ket impanda dagitoy kenni Aaron. ⁴ Inawatna dagiti balitok manipud kadakuada, ket hinormana daytoy iti paghormaan ket pinormana daytoy a sinan-baka. Kalpasanna, kinuna dagiti tattao, "Israel, daytoy ti diosyo a nangirruar kadakayo iti daga ti Egipto." ⁵ Idi nakita ni Aaron daytoy, nangaramid isuna iti maysa nga altar iti sangoanan ti sinan-baka ket inwaragawagna; kinunana, "Inton bigat ket maysa a piesta a panagdayaw kenni Yahweh." ⁶ Nasapa a bimmangon dagiti tattao iti kinabigatanna ket nangisagutda kadagiti daton a mapuoran ken nangiyegda kadagiti daton iti panagkakadua. Kalpasanna, nagtugawda tapno mangan ken uminom ket kalpasanna timmakderda tapno agbabartekda iti nalabes a panagrambak. ⁷ Ket nagsao ni Yahweh kenni Moises, "Mapanka a dagus ta dagiti tattao, nga indauloam nga inruar iti daga ti Egipto ket dinadaelda dagiti bagbagida. ⁸ Pinanawanda a dagus ti dalan nga imbilinko kadakuada. Nangpormada para iti bagida iti sinan-baka ket nagrukabab ken nangidatonda iti daytoy. Kinunada, 'Israel, daytoy ti diosyo a nangirruar kadakayo manipud iti daga ti Egipto.'" ⁹ Ket kinuna ni Yahweh kenni Moises, "Nakitakon dagitoy a tattao. Kitaem, natangken ti uloda a tattao. ¹⁰ Ita ngarud, saannak a lapdan. Gumilgilayab ti pungtotko kadakuada isu a dadaelek ida. Ket mangaramidak iti dakkal a nasion manipud kenka." ¹¹ Ngem dinawat ni Moises kenni Yahweh a Diosna a saan nga agpungtot. Kinunana, "Yahweh, apay a bumara ti pungtotmo kadagiti

tattaom nga inruarmo manipud iti daga ti Egipto nga addaan iti naindaklan a pannakabalin ken nabileg nga ima? ¹² Apay a nasken nga ibaga dagiti Egipcio, 'Indalanna ida a rimuar manipud iti Egipto nga addaan iti dakes a panggep, tapno papatayenna ida iti kabanbantayan ken tapno dadaelenna ida iti rabaw ti daga?' Ibaw-ingmo ti gumilgil-ayab a pungtotmo ket ibabawim ti panangdusam kadagiti tattaom. ¹³ Lagipem dagiti adipenmo nga Abraham, Isaac ken ni Israel, a mismo a nagikariam ken kinunam kadakuada, "Paadduekto dagiti kaputotanyo a kas kaadu dagiti bituen idiy langit, ken itedkonto kadagiti kaputotanyo amin daytoy a daga nga imbagak. Tawidendanto daytoy iti agnanayon." ¹⁴ Ket imbabawi ni Yahweh ti kinunana a pannusa nga ipalak-amna kadagiti tattaona. ¹⁵ Kalpasanna, timmallikod ni Moises ket simmalog manipud iti bantay nga awit-awitna ti dua a tapi a bato nga ayan dagiti tulag. Agsinnumbangir a nasuratan dagiti tapi a bato, iti sangoanan ken iti likudan. ¹⁶ Mismo a ti Dios ti nangaramid kadagiti tapi a bato, ken dagiti suratna ket mismo a ti Dios ti nangisurat iti naikitikit kadagiti tapi a bato. ¹⁷ Idi nangngeg ni Josue ti ariwawa dagiti tattao nga agpupukkaw, kinunana kenni Moises, "Adda ti ariwawa ti aggugubat iti kampo." ¹⁸ Ngem kinuna ni Moises, "Saan nga ariwawa iti panagbaligi, ken saan met nga ariwawa ti naabak a tattao ngem ti timek ti agkakanta ti mangngegko." ¹⁹ Idi asidegen ni Moises iti kampo, nakitana ti sinanbaka ken dagiti agsasala a tattao. Nakapungtot isuna iti kasta unay. Imbarsakna dagiti tapi a

bato ken binurakburakna dagitoy iti sakaan ti bantay. ²⁰ Innalana ti sinan-baka nga inaramid dagiti tattao, pinuoranna ken binurakburakna agingga a nagbalin daytoy a pulbos ket imbukbokna daytoy iti danum. Ket impainumna daytoy kadagiti tattao ti Israel. ²¹ Kalpasanna, kinuna ni Moises kenni Aaron, “Ania ti inaramid dagitoy a tattao kenka, a nangiyegka iti kasta kadakkel a basol kadakuada?” ²² Kinuna ni Aaron, “Saanka koma nga agpungtot iti kasta unay, apok. Am-ammom dagitoy a tattao, no kasanoda a nairuam nga agaramid iti kinadakes. ²³ Kinunada kaniak, 'Iyaramidannakami iti dios a mangidaulo kadakami. Maipanggep iti daytoy a Moises, ti tao a nangidaulo kadakami a rimuar manipud iti daga ti Egipto, saanmi nga ammo ti napasamak kenkuana.’ ²⁴ Isu a kinunak kadakuada, 'Siasinoman nga addaan iti aniaman a balitok, ikkatenna koma daytoy. Intedda kaniak dagiti balitok ket impuruakko iti apuy ket nagbanag a sinan-baka.’” ²⁵ Nakita ni Moises nga agkakaribuso dagiti tattao, ta binay-an ida ni Aaron nga aglablabes, tapno laisen ida dagiti kabusorda. ²⁶ Kalpasanna, nagtakder ni Moises iti pagserkan ti kampo ket kinunana, “Siasinoman nga agtulnog kenni Yahweh, umay kaniak.” Nagummong dagiti amin a Levita iti aglawlawna. ²⁷ Kinunana kadakuada, “Ni Yahweh a Dios ti Israel, imbagana daytoy, 'Ikabil koma ti tunggal maysa dagiti kampilan iti sikiganda ket mapan ken agsubli iti tunggal pagserkan iti entero a kampo ket papatayenna ti kabsatna, ti kaduana ken ti kaarrubana.’” ²⁸ Inaramid dagiti

Levita ti imbilin ni Moises. Agarup tallo ribu a lallaki manipud kadagiti tattao ti natay iti dayta nga aldaw. ²⁹ Kinuna ni Moises kadagiti Levita, “Ita nga aldaw, naisaadkayon nga agserbi kenni Yahweh, ta tunggal maysa kadakayo ket binusorna ti kabsatna, isu nga inikkannakayo ni Yahweh iti bendision ita nga aldaw.” ³⁰ Iti simmaruno nga aldaw kinuna ni Moises kadagiti tattao, “Nakaaramidkayo iti dakkell unay a basol. Ita sumang-atak kenni Yahweh. Nalabit a mabalin a mangaramidak iti pakapakawanan dagiti basolyo.” ³¹ Nagsubli ngarud ni Moises kenni Yahweh ket kinunana, “Nakaaramid dagitoy a tattao iti dakkell a basol ken nangaramidda iti didiosen a balitok. ³² Ngem ita, pangngaasim ta pakawanem dagiti basolda; ngem no saan, ikkatennak iti libro nga insuratmo.” ³³ Kinuna ni Yahweh kenni Moises, “Siasinoman a nakabasol kaniak, dayta a tao ti ikkatek iti librok. ³⁴ Isu nga ita, mapanka ket idauloam dagiti tattao iti lugar nga imbagak kenka. Kitaem, umun-unanto kenka ti anghelko. Ngem iti aldaw a dusaek ida, dusaekto ida gapu iti basolda.” ³⁵ Ket nangibaon ni Yahweh iti didigra kadagiti tattao gapu ta nangaramidda iti sinan-baka, ti inaramid ni Aaron.

33

¹ Nakisao ni Yahweh kenni Moises, “Pumanawkayo manipud ditoy, sika ken dagiti tattao nga inruarmo manipud iti daga ti Egipto. Mapankayo iti daga nga inkarik kada Abraham, Isaac ken Jacob, idi kinunak, 'Itedkonto daytoy

kadagiti kaputotanyo.' ² Mangibaonakto iti anghel iti sangoanam, ket papanawekto dagiti Cananeo, Amoreo, Heteo, Perezeo, Heveo ken dagiti Jebuseo. ³ Mapankayo iti dayta a daga nga aglaplapusanan iti gatas ken diro, ngem saanak a kumuyog kadakayo, gapu ta natangken ti uloyo a tattao. Amangan no dadaelenkayo iti dalan.” ⁴ Idi nangngeg dagiti tattao dagitoy a makariribuk a sasao, nagleddaangda ket awan ti uray maysa a nangisuot iti aniaman nga alahas. ⁵ Kinuna ni Yahweh kenni Moises, “Ibagam kadagiti Israelita, 'Natangken ti uloyo a tattao. No makikuyogak kadakayo uray iti apagbiit laeng a kanito, dadaelenkayo. Isu nga ita, ikkatenyo dagiti alahasyo tapno makapanggeddengak iti aramidek kadakayo.”” ⁶ Isu a manipud iti Bantay Horeb nagtultuloy nga awan alahas a suot dagiti Israelita. ⁷ Nangala ni Moises iti tolda ket impatakterna daytoy iti ruar ti kampo, nga adayo bassit manipud iti kampo. Inawaganna daytoy iti tolda a pakiumanan. Tunggal maysa nga agkiddaw iti aniaman a banag kenni Yahweh ket rumuar iti kampo a sumrek iti tolda a pakiumanan nga adda iti ruar ti kampo. ⁸ Apaman a rumuar ni Moises a mapan iti tolda, tumakder amin dagiti tattao iti pagserkan dagiti kampoda ket kitaenda ni Moises agingga a makauneg isuna. ⁹ Ket inton makastreken ni Moises iti tolda, bumaba ti adigi nga ulep ket agtalinaed iti pagserkan ti tolda, ket makisaonton ni Yahweh kenni Moises. ¹⁰ Tunggal makita dagiti amin a tattao ti adigi nga ulep nga agtakder iti pagserkan

ti tolda, tumakderda ket agrukbabda, tunggal tao iti pagserkan ti toldana. ¹¹ Makisao ni Yahweh iti rupan-rupa kenni Moises, a kas iti pannakisao ti maysa a tao iti gayyemna. Ket agsublinto metten ni Moises iti kampo, ngem ti agtutubo a lalaki nga adipenna nga anak ni Nun a ni Josue ket agtalinaed iti ayan ti tolda. ¹² Kinuna ni Moises kenni Yahweh, “Kitaem, ibagbagam kaniak, 'Idauloam dagitoy a tattao iti panagdaliasatda,' ngem saanmo pay nga imbaga kaniak no asino ti ibaonmo a kaduak. Kinunam, 'Am-ammoka babaen iti naganmo ken nasarakam pay ti pabor iti imatangko.’” ¹³ Ita no nasarakak iti pabor iti imatangmo, ipakitam kaniak dagiti wagasmo tapno maam-ammoka iti kasta agtultuloy a masarakak ti pabor iti imatangmo. Laglagipem a daytoy a nasion ket tattao.” ¹⁴ Simmungbat ni Yahweh, “Kumuyogto kenka ti presensiak, ket ikkankanto iti inana.” ¹⁵ Kinuna ni Moises kenkuana, “No saanka a kumuyog ti presensiam kadakami, saannakami nga iyadayo manipud ditoy.” ¹⁶ Ta no saan, kasanonto a maammoan a nakasarakak iti pabor iti imatangmo, siak ken dagiti tattao? Saan kadi nga iti laeng pannakikuyogmo kadakami ti pakaammoan a siak ken dagiti tattao ket agbalin a naidumduma manipud kadagiti amin a tattao nga adda iti rabaw ti daga?” ¹⁷ Kinuna ni Yahweh kenni Moises, “Aramidek met daytoy a banag a kiniddawmo, ta nasarakam ti pabor iti imatangko ket am-ammoka babaen iti naganmo.” ¹⁸ Kinuna ni Moises, “Pangngaasim, ipakitam kaniak ti

dayagmo.” ¹⁹ Kinuna ni Yahweh, “Aramidekto amin a kinaimbagko iti sangoanam, ket iwaragawagkonto ti naganko a 'Yahweh' iti sangoanam. Managparaburakto kadagiti paraburak ken kaasiakto dagiti kaasiak.” ²⁰ Ngem kinuna ni Yahweh, “Saanmo a mabalin a kitaen ti rupak, ta awan ti nakakita kaniak ket nagbiag.” ²¹ Kinuna ni Yahweh, “Kitaem, adtoy ti lugar nga asideg kaniak; agtakderkanto iti daytoy a dakkal a bato. ²² Kabayatan a lumablabas ti dayagko, ikabilkanto iti rengngat ti bato ket akkobankanto babaen iti imak agingga a makalabasak. ²³ Kalpasanna, ikkatekto ti imak ket makitamto ti likudak ngem saanto a makita ti rupak.”

34

¹ Kinuna ni Yahweh kenni Moises, “Mangtabaska iti dua a tapi a bato a kas kadagiti immuna. Isuratkonto kadagitoy a tapi a bato dagiti sao nga adda kadagiti immuna a tapi a bato a binurakmo. ² Agsaganaka inton bigat ket sumang-atka iti Bantay Sinai ket iparangmo ti bagim kaniak iti tuktok ti bantay. ³ Awan ti siasinoman a kumuyog kenka a sumang-at. Saanmo nga ipalubos nga adda ti siasinoman a makita iti sadinoman a paset ti bantay. Awan uray arban ti ayup wenno pangen nga agarab iti sango ti bantay.” ⁴ Nangtabas ngarud ni Moises iti dua a tapi a bato kas iti immuna, ket nasapa a bimmangon iti kabigatanna ket simmang-at isuna iti Bantay Sinai, a kas imbilin ni Yahweh kenkuana. Inawit

ni Moises ti dua a tapi a bato. ⁵ Bimmaba ni Yahweh iti ulep ket nakipagtakder kenni Moises sadiay, ket imabalikasna ti nagan a “Yahweh.” ⁶ Limmabas ni Yahweh iti sangonanna ket inwaragawagna, “Yahweh, Yahweh, ti Dios a manangngaasi ken managparabur, saan a nalaka nga agpungtot, ken saan a marukod ti kinapudnona ken kinamapagtalkanna iti tulag, ⁷ mangpatpatalinaed iti kinapudno ti tulag iti rinibribu a kaputotan, mangpakpakawan iti kinadakes, panagsalungasing, ken basbasol. Ngem iti uray ania a wagas saanna a kanunongan ti nagbiddut. Iyegnanto ti pannusa ti basol dagiti amma kadagiti annakda ken kadagiti annak ti annakda agingga kadagiti iti maikatlo ken maikapat a kaputotan.” ⁸ Dagdagus nga indumog ni Moises ti ulona iti daga ket nagrukab. ⁹ Ket kinunana, “No ita ket nakasarakak ti pabor iti imatangmo, Apok, pangngaasim ta kumuyogka kadakami, ta natangken ti ulo dagitoy a tattao. Pakawanem ti kinadakesmi ken ti basolmi, ket alaennakami akas tawidmo.” ¹⁰ Kinuna ni Yahweh, “Kitaem, mangaramidakon iti tulag. Iti sangoanan dagiti amin a tattao, mangaramidak kadagiti nakaskasdaaw a kas kadagiti saan pay a naimatangan iti entero a daga wenno iti sadinoman a nasion. Amin a tattao kadakayo ket makitadanto dagiti aramidek, ta nakabutbuteng daytoy a banag nga aramidek kadakayo. ¹¹ Tungpalenyo ti ibilinko kadakayo ita nga aldaw. Dandanikon papanawen iti sangoananyo dagiti Amoreo, Cananeo, Heteo, Perezeo, Heveo

ken dagiti Jebuseo. ¹² Agannadkayo a saankayo a makitulag kadagiti agnanaed iti daga a papananyo, ta no saan agbalindanto a palab-og kadakayo. ¹³ Ngem ketdi, masapul a ribbaenyo dagiti altarda, rumekenyo dagiti nasagradoan a bato nga adigida, ken putdenyo dagiti poste ti Aserada. ¹⁴ Ta masapul nga awan ti sabali a dios a pagrukbabanyo, ta siak ni Yahweh a ti naganna ket 'Naimun,' naimunak a Dios. ¹⁵ Agannadkayo a saankayo a makitulag kadagiti agnanaed iti daga, tunggal makimalalada kadagiti diosda ken mangidatonda kadagiti diosda, ken awisennakayo ti maysa a tao ken mangan iti indatonna. ¹⁶ Mangalakayo pay kadagiti annakda a babbai para kadagiti annakyo a lallaki, ken makikamalala dagiti annakda a babbai iti diosda, ket allukoyenda dagiti annakyo a lallaki a makikamalala iti diosda. ¹⁷ Saankayo a mangaramid kadagiti diosyo manipud iti nairunaw a landok. ¹⁸ Masapul a salimetmetanyo ti Fiesta iti Tinapay nga awan Lebadurana. Kas imbilinko kadakayo, masapul a mangankayo iti tinapay nga awan lebadurana iti uneg ti pito nga aldaw iti naituding a tiempo iti bulan iti Abib, ta iti bulan ti Abib a rimmuarkayo manipud iti Egipto. ¹⁹ Kukuak amin nga inauna nga anak, uray ti tunggal inauna a kalakian nga anak ti bakayo, agpada a bakbaka ken karnero. ²⁰ Masapul a subbotenyo dagiti inauna nga anak ti asno babaen iti maysa a kordero, ngem no saanyo a subboten daytoy, ket masapul a rung-oenyo ti tengngedna daytoy. Masapul a subbotenyo amin nga inauna nga anak

kadagiti annakyo a lallaki. Awan ti siasinoman a mabalin nga agparang kaniak nga ima-ima. ²¹ Mabalinyo ti agrabaho iti innem nga aldaw, ngem iti maikapito nga aldaw ket masapul nga aginanakayo. Uray iti tiempo ti panagarado ken iti panagapit, masapul nga aginanakayo. ²² Masapul a ngilinenyo ti Fiesta dagiti Lawas iti umuna a bunga dagiti maapit a trigo, ken masapul a ngilinenyo ti Fiesta iti Panagapit iti panaggibus ti tawen. ²³ Masapul a mamitlo a daras iti tunggal tawen nga agparang amin a lallaki kaniak, ni Yahweh, ti Dios ti Israel. ²⁴ Ta papanawekto dagiti nasion iti sangoananyo ken palawaek dagiti nagbeddenganyo. Awanto ti siasinoman a mangtarigagay a mangserrek iti dagayo ken mangala iti daytoy inton sumangatkayo nga agparang kaniak, ni Yahweh a Diosyo, iti mamitlo a daras iti tunggal tawen. ²⁵ Masapul a saanyo a pakuyogan iti tinapay nga adda lebadurana ti dara a maidaton kaniak, wenno adda matda a karne agingga iti kabigatanna manipud iti naidaton iti Fiesta ti Ilalabas. ²⁶ Masapul nga iyegyo iti balayko ti kasasayaatan kadagiti umuna a bunga manipud iti taltalonyo. Masapul a saanyo a lutoen ti urbon a kalding iti gatas ti inana.” ²⁷ Kinuna ni Yahweh kenni Moises, “Isuratmo dagitoy a sasao, ta ikarik iti bagik kadagitoy a naisaokon ken nakitulagakon kenka ken iti Israel.” ²⁸ Nakipagtalinaed ni Moises kenni Yahweh sadiay iti las-ud ti uppap a pulo nga aldaw ken rabii; saan isuna a nangan iti aniaman a taraon wenno imminum iti danum. Insuratna kadagiti tapi ti bato dagiti tulag, ti

sangapulo a bilin. ²⁹ Idi simmalog ni Moises iti Bantay Sinai nga awitna ti dua a tapi ti bato a nakaisuratan ti sangapulo a bilin, saanna nga ammo a rimmaniag ti kudil ti rupana bayat ti pannakisarsaritana iti Dios. ³⁰ Idi nakita ni Aaron ken dagiti Israelita ti kudil ti rupa ni Moises nga agranraniag ket nagbutengda nga umasideg kenkuana. ³¹ Ngem inayaban ni Moises ida, ket immasideg kenkuana ni Aaron ken dagiti amin a mangidadaulo iti komunidad. Ket nakisarita ni Moises kadakuada. ³² Kalpasan daytoy, immasideg amin dagiti tattao kenni Moises, ket imbagana kadakuada dagiti amin a bilin nga inted ni Yahweh kenkuana iti Bantay Sinai. ³³ Idi nalpas a nakisarita ni Moises kadakuada, nangikabil isuna iti abbong iti rupana. ³⁴ Tunggal mapan makisarita ni Moises kenni Yahweh, ikkatenna ti abbong. Ket isublinanto manen ti abbong no makaadayo isuna. Rumuar isuna iti tolda ket ibagana kadagiti Israelita ti naibilin kenkuana. ³⁵ Nakita dagiti Israelita ti rupa ni Moises nga agranraniag. Ngem kalpasanna, ikabilnna manen ti abbong iti rupana agingga nga agsubli isuna a makisarita kenni Yahweh.

35

¹ Inummong ni Moises dagiti amin a tattao nga Israelita ket kinunana kadakuada, “Dagitoy dagiti banbanag nga imbilin ni Yahweh nga aramidenyo. ² Mabalin a leppasen ti trabaho iti innem nga aldaw, ngem para kadakayo, masapul a nasagradoan ti maikapito nga aldaw,

naan-anay nga inana ti Aldaw a Panaginana, ta nasantoan kenni Yahweh. Siasinoman nga agtrabaho iti dayta nga aldaw ket masapul a mapapatay. ³ Saankayo a mangaron iti aniaman kadagiti balbalayyo iti Aldaw a Panaginana.” ⁴ Nagsao ni Moises kadagiti amin nga Israelita a kunana, “Daytoy ti banag nga imbilin ni Yahweh. ⁵ Mangalakayo iti daton para kenni Yahweh, dakayo a siaayat a mangted. Mangiyegkayo iti daton kenni Yahweh—balitok, pirak, bronse, ⁶ asul, maris ube, ken nalabbaga a de lana ken kasayaatan a lino; dutdot iti kalding; ⁷ napalabbaga a lalat ti kalakian a karnero ken kudil ti dugong; kayo ti akasia; ⁸ lana para iti pagsilawan iti santuario, rekado para iti pangkonsagrang a lana ken ti nabanglo nga insenso, ⁹ bato nga onyx ken dadduma a napateg a batbato a maikabil para iti efod ken pektoral. ¹⁰ Tunggal batido a lallaki kadakayo nga addaan iti kabaelan ket umay agaramid iti amin a banag nga imbilin ni Yahweh- ¹¹ ti tabernakulo nga adda toldana, ti abbongna, dagiti kaw-itna, dagiti tabla, dagiti balunet, dagiti poste, ken dagiti pagbatayan; ¹² kasta met ti lakasa nga adda assiwna, ti kalub a mangipakita iti pannakakalub iti basol ti lakasa, ken kurtina a pangabbong iti daytoy. ¹³ Nangiyegda iti lamisaan nga adda assiwna, amin nga alikamenna, ken ti tinapay ti presensia; ¹⁴ ti kandelero para kadagiti silaw, karaman dagiti arkusna, dagiti pagsilawanna, ken ti lana para kadagiti pagsilawan; ¹⁵ ti altar ti insenso ken dagiti assiwna, ti pangkonsagrang a lana ket

ti nabanglo nga insenso; ti maibitin para iti pagserkan ti tabernakulo; ¹⁶ ti altar para kadagiti mapuoran a daton nga adda bronse a barandiliasna ken dagiti assiwna, dagiti alikamenna; ken ti dakkel a palanggana nga adda pagbatayanna. ¹⁷ Inyegda dagiti maibitin nga adda poste ken batayna para iti paraangan, ken ti kurtina para iti pagserkan iti paraangan; ¹⁸ ken dagiti pasok ti tolda para iti tabernakulo ken paraangan, a karaman dagiti talida. ¹⁹ Nangiyegda iti pagan-anay a nasayaat ti pannakabelna para iti panagserbi iti nasantoan a disso, dagiti sagrado a pagan-anay para kenni Aaron a padi ken kadagiti annakna a lallaki, para kadakuada nga agserbi a kas papadi.” ²⁰ Kalpasanna pimmanaw dagiti amin a tribu ti Israel ket immadayoda manipud iti imatang ni Moises. ²¹ Tunggal maysa a natignay ti pusona ken nagbalin a siaayat ti espirituna ket immay ken nangitugot iti maysa a daton kenni Yahweh para iti pannakaipatakder ti tabernakulo, para iti amin a banag a panagserbi iti uneg, ken para kadagiti nasagradoan a pagan-anay. ²² Immayda, dagiti lallaki ken babbai, amin a siaayat ti pusona. Nangiyegda iti al-alahas, araritos, dagiti singsing, ken dagiti pulseras, amin a kita iti alahas a balitok. Indatagda dagiti amin a daton a balitok kenni Yahweh. ²³ Tunggal maysa nga addaan iti asul, maris ube ken nalabbaga a de lana, nafino a lino, dutdot ti kalding, napalabbaga a lalat ti kalakian a karnero ken lalat ti dugong ket nangiyegda. ²⁴ Tunggal maysa nga agar-aramid iti pirak a daton wenno bronse

ket inyegna daytoy a kas daton kenni Yahweh, ken nangiyeg ti tunggal maysa nga addaan iti kayo nga akasia para iti aniaman a pakausaran iti trabaho. ²⁵ Tunggal babbai a kabaelanna ti agtibbi iti de lana babaen kadagiti imana ket nangiyeg kadagiti tinibbina nga asul, maris ube, wenno nalabbaga a de lana, wenno nafino a lino. ²⁶ Amin dagiti babbai a natignay ti pusona ken kabaelanna ket nagtibbi iti dutdot ti kalding. ²⁷ Nangiyeg dagiti mangidadaulo iti batbato nga onyx ken dadduma pay a napapateg a bato a maikabil iti efod ken pektoral; ²⁸ nangiyegda kadagiti rekado ken lana para kadagiti pagsilawan, para iti pangkonsagrar a lana, ken para iti nabanglo nga insenso. ²⁹ Nangiyeg dagiti Israelita kenni Yahweh iti daton a nagtaud iti kaungganda; tunggal lallaki ken babbai a siaayat ti pusoda ket nangiyeg kadagiti alikamen para iti amin a trabaho nga imbilin ti Dios kenni Moises a maaramid. ³⁰ Kinuna ni Moises kadagiti Israelita, “Kitaenyo, inayaban ni Yahweh babaen iti nagan ni Bezalel ti anak a lalaki ni Uri nga anak a lalaki ni Hur, manipud iti tribu ti Juda. ³¹ Pinunnona ni Bezalel iti espirituna tapno ikkanna iti kinasirib, pannakaawat, ken pannakaammo, para iti amin a kita ti kinabatido, ³² nga agaramid kadagiti nasasayaat a disenio babaen iti balitok, pirak, ken bronse; ³³ ken agtabas pay ken mangiyurnos kadagiti bato ken agkitikit ti kayo-tapno agaramid iti amin a kita iti disenio ken kinabatido. ³⁴ Inkabilna iti pusona ti mangisuro, isuna ken ni Oholiab nga anak

a lalaki ni Ahisamak, manipud iti tribu ti Dan. ³⁵ Pinunnona ida iti kabaelan nga agaramid kadagiti amin a kita ti trabaho, a kas dumidis-enio, a kas kumikitikit, a kas bumumurda iti asul, maris ube, ken nalabbaga a de lana, ken kasayaatan a lino, ken kas umaabael. Isuda dagiti batido a tao iti amin a kita ti trabaho, ken isuda dagiti agdisdisenio iti nasayaat.

36

¹ Agtrabahonto ngarud da Bezalel ken Oholiab, kasta met ti tunggal nasirib ti pusona a tao nga inikkan ni Yahweh iti kabaelan ken pannakaawat a mangammo no kasano ti mangipatakder iti nasantoan a disso, a suroten dagiti alagaden nga intedna nga aramidenyo.” ² Pinaayaban ni Moises da Bezalel, Oholiab, ken tunggal nalaing a tao nga inikkan ni Yahweh iti laing ti kapanunotanna, ken ti natignay ti pusona nga umay ken agtrabaho. ³ Inawatda manipud kenni Moises dagiti amin a sagut nga inyeg dagiti Israelita para iti pannakaipatakder ti nasantoan a disso. Agtultuloy latta a mangip-ipan dagiti tattao kenni Moises iti binigat kadagiti sagut nga agtaud iti kaungan. ⁴ Isu nga immay amin dagiti batido a tattao nga agtartrabaho idiaiy nasantoan a disso manipud iti sigud nga araramidenda a trabaho. ⁵ Kinunada kenni Moises, “Mangiyum-umay dagiti tattao iti ad-adu ngem iti kasapulan para iti panagaramid iti trabaho nga imbilin ni Yahweh nga aramidentayo.” ⁶ Isu nga imbilin ni Moises nga awanen ti mangiyeg

manipud iti kampo ti aniaman kadagiti daton para iti pannakaipatakder ti nasantoan a disso. Insardeng ngarud dagiti tattao ti mangiyeg kadagitoy a sagsagut. ⁷ Addaandan iti ad-adu pay ngem iti kasapulanda para iti amin a trabaho. ⁸ Impatakder ngarud dagiti amin a batido a tattao kadakuada ti tabernakulo nga addaan iti sangapulo a kurtina a naaramid manipud iti kasayaatan a lino ken asul, maris-ube, ken nalabbaga a de lana, a nadisenyoan iti kerubim. Daytoy ket trabaho ni Bezalel, ti batido unay nga agdisenio. ⁹ Ti kaatiddog ti tunggal kurtina ket duapulo ket walo a cubico, ti kaakabana ket uppat a cubico. Agpapada amin ti rukod dagiti kurtina. ¹⁰ Pinagsasaep ni Bezalel dagiti lima a kurtina, ken pinagsasaepna pay dagiti sabali a lima a kurtina. ¹¹ Nangaramid isuna iti asul a pangiyusokan iti akinruar nga igid iti murdong a kurtina iti maysa a beddeng, ken kasta met ti inaramidna iti akinruar nga igid iti murdong a kurtina oti maikadua a beddeng. ¹² Nangaramid isuna iti limapulo a pangiyusokan iti umuna a kurtina ken limapulo a pangiyusokan iti igid ti murdong a kurtina iti maikadua a beddeng. Isu a nagbibinnatug dagiti pangiyusokan. ¹³ Nangaramid isuna iti limapulo a kaw-it a balitok ken pinagsasaepna dagiti kurtina ket nagbalin a sangsangkamaysa ti tabernakulo. ¹⁴ Nangaramid ni Bezalel kadagiti kurtina babaen iti dutdot ti kalding para iti kasla tolda a pangabbong iti ngatoen ti tabernakulo; nangaramid isuna iti sangapulo

ket maysa kadagitoy a kurtina. ¹⁵ Ti kaatiddog ti tunggal kurtina ket tallopulo a cubico, ken ti kaakaba ti tunggal kurtina ket uppat a cubico. Tunggal pidaso kadagiti sangapulo ket maysa a kurtina ket agpapada ti rukodna. ¹⁶ Pinagsasaepna ti lima a kurtina ken dagiti dadduma nga innem a kurtina. ¹⁷ Nangaramid isuna iti limapulo a pangiyusokan iti igid ti murdong a kurtina iti umuna a beddeng, ken limapulo a pangiyusokan iti igid ti murdong a kurtina a nakasilpoan ti maikadua a beddeng ti kurtina. ¹⁸ Nangaramid ni Bezalel iti limapulo a kaw-it a bronse a mangisaip iti pangabbong a kasla tolda tapno agbalin daytoy a maymaysa. ¹⁹ Nangaramid isuna iti pangabbong a para iti tabernakulo babaen iti napalabbaga a lalat ti kalakian a karnero, sabali pay a pangabbong a naaramid iti kasayaatan a lalat a maiyabbong iti ngatoenna dayta. ²⁰ Nangaramid ni Bezalel iti nakapatakder a tabla manipud iti kayo nga akasia para iti tabernakulo. ²¹ Ti kaatiddog ti tunggal tabla ket sangapulo a cubico, ken ti kaakabana ket maysa ket kagudua a cubico. ²² Adda dua a nakadawadaw iti tunggal tabla para iti panagkikinnamang dagiti tabla. Inaramidna amin dagiti tabla ti tabernakulo iti kastoy a wagas. ²³ Iti kastoy a wagas nga inaramidna dagiti tabla para iti tabernakulo. Nangaramid isuna iti duapulo a tabla para iti akin-abagatan a paset. ²⁴ Nangaramid ni Bezalel iti uppat a pulo a pagbatayan a pirak a maipasirok kadagiti duapulo a tabla. Adda dua a pagbatayan iti

sirok ti umuna a tabla nga isu ti agbalin a dua a pagbatayanna, kasta met a dua a pagbatayan iti sirok ti tunggal dadduma pay a tabla para iti dua a pagbatayanda. ²⁵ Para iti maikadua a paset ti tabernakulo, iti akin-amianan a paset, nangaramid isuna iti duapulo a tabla, ²⁶ ken dagiti uppata pulo a pirak a pagbatayanda. Adda dua a pagbatayan iti sirok ti umuna a tabla, dua a pagbatayan iti sirok ti sumaruno a tabla, ken dadduma pay. ²⁷ Para iti likod ti tabernakulo nga adda iti laud, nangaramid ni Bezalel iti innem a tabla. ²⁸ Nangaramid isuna iti dua a tabla para iti akinlikod a suli ti tabernakulo. ²⁹ Dagitoy a tabla ket nagsinnina ti akinbaba, ngem nagkinnamang ti ngatoen dagitoy babaen iti isu met laeng a singsing. Kastoy ti pannakaaramid dagiti dua nga akinlikod a suli. ³⁰ Adda iti walo a tabla, agraman dagiti pabatayanda a pirak. Sangapulo ket innem amin dagiti pagbatayan, dua a pagbatayan iti sirok ti umuna a tabla, dua a pagbatayan iti sirok ti sumaruno pay a tabla, ken dadduma pay. ³¹ Nangaramid ni Bezalel kadagiti balunet babaen iti kayo ti akasia-lima para kadagiti tabla nga adda iti maysa a sikigan ti tabernakulo, ³² lima a balunet para kadagiti tabla iti sabali pay a sikigan ti tabernakulo, ken lima a balunet para kadagiti tabla nga adda iti likod ti tabernakulo iti laud. ³³ Inkabilna ti balunet idia tengnga dagiti tabla, dayta ket, kagudua nga agpangato, a dumanon manipud pungto inggana pungto. ³⁴ Kinalupkopanna dagiti tabla iti balitok. Inaramidna dagiti singsingda manipud iti balitok, a mangtenggel kadagiti balunet,

ken kinalupkopanna dagiti balunet iti balitok. ³⁵ Nangaramid ni Bezalel iti kurtina nga asul, maris-ube, ken nalabbaga a de lana, ken ti nafino a lino, a nadisenioan iti kerubim, ti aramid iti batido a trabahador. ³⁶ Nangaramid isuna iti uppat nga adigi a kayo ti akasia para iti kurtina, ken kinalupkopanna dagitoy iti balitok. Nangaramid pay isuna iti balitok a pangikaw-itan para kadagiti adigi, ken inyaramidanna dagitoy iti uppat a pagbatayan a pirak. ³⁷ Nangaramid isuna kadagiti maibitin para iti pagserkan ti tolda. Naaramid daytoy babaen iti panangaramat iti nafino a lino nga asul, maris-ube, nalabbaga a de lana, ti trabaho iti maysa a bumuburda. ³⁸ Inaramidanna pay dagiti lima nga adigi nga adda kaw-itna. Kinalupkopanna iti balitok dagiti murdongda ken dagiti pagubonda. Naaramid manipud iti bronse dagiti lima a batayda.

37

¹ Inaramid ni Bezalel ti lakasa babaen iti kayo ti akasia. Ti kaatiddogna ket dua ket kagudua a cubico; ti kaakabana ket maysa ket kagudua a cubico ken ti kangatona ket maysa ket kagudua a cubico. ² Kinalupkopanna daytoy iti uneg ken ruar iti puro a balitok ken inyaramidanna daytoy iti iking a balitok iti aglawlaw ti rabawna. ³ Nangaramid isuna kadagiti uppat a singsing a balitok para iti uppat a sakana, nga adda dua a singsing iti maysa a sikiganna, ken dua a singsing iti bangirna. ⁴ Nangaramid isuna kadagiti assi w babaen iti kayo ti akasia ken kinalupkopanna dagitoy iti balitok. ⁵ Inyusokna

dagiti assiw kadagiti singsing nga adda iti sikigan ti lakasa, tapno maawit daytoy. ⁶ Nangaramid isuna iti kalub a mangipakita iti pannakakalub ti basol ti lakasa manipud iti puro a balitok. Ti kaatiddogna ket dua ket kagudua a cubico, ken ti kaakabana ket maysa ket kagudua a cubico. ⁷ Nangaramid ni Bezalel iti dua a kerubim manipud iti pinitpit a balitok a para kadagiti dua a pungto iti kalub a mangipakitaiti pannakakalub ti basol ti lakasa. ⁸ Ti maysa a kerubim ket para iti maysa a pungto iti kalub a mangipakitaiti pannakakalub ti basol ti lakasa, ken ti maysa a kerubim ket para iti sabali pay a pungto. Naaramid dagitoy a sangsangkamaysa iti kalub a mangipakitaiti pannakakalub ti basol ti lakasa. ⁹ Nakaukrad a pangato dagiti payyak ti kerubim ket lininonganda ti kalub a mangipakitaiti pannakakalub ti basol ti lakasa. Dagiti kerubim ket nagsinnango a nakaturong dagiti matada iti tengnga ti kalub ti lakasa. ¹⁰ Nangaramid ni Bezalel iti lamisaan manipud iti kayo ti akasia, ti kaatiddogna ket dua a cubico, ti kalawana ket maysa a cubico ken ti kangatona ket maysa ket kagudua a cubico. ¹¹ Kinalupkopanna daytoy iti puro a balitok ken pinaikinganna ti aglawlaw ti rabawna iti puro a balitok. ¹² Pinalikmutanna daytoy iti paigid a sangadakup ti kalawana, nga addaan iti paiking iti aglawlawna a balitok para iti paigid. ¹³ Inyaramidanna daytoy iti uppat a singsing a balitok sana inkapet kadagiti uppat a suli, nga ayan iti uppat a sakana. ¹⁴ Naikapet dagiti singsing iti paigid a

pangiyusokan kadagiti assiwi, tapno maawit ti lamisaan. ¹⁵ Inaramidna dagiti assiwi babaen iti kayo ti akasia ken kinalupkopanna dagitoy iti balitok, tapno maawit ti lamisaan. ¹⁶ Inaramidna dagiti banag a maiparabaw ti lamisaan-dagiti pinggan, dagiti kutsara, dagiti mallukong, ken dagiti pitser a mausar a pangibukbukan kadagiti daton. Inaramidna dagitoy manipud iti puro a balitok. ¹⁷ Inaramidna ti kandelero manipud iti pinitpit a puro a balitok. Inaramidna ti kandelero nga adda batayna ken puonna. Dagiti kopana, dagiti nakaikapetanna a nakortean iti sinan-bulong, ken dagiti sabongna ket naaramid a sangsangkamaysa iti daytoy. ¹⁸ Innem a sanga ti nakadawadaw kadagiti sikigan daytoy-nakadawadaw dagiti tallo a sanga iti maysa a sikigan, ken nakadawadaw met dagiti tallo a sanga iti bangir a sikigan ti kandelero. ¹⁹ Ti umuna a sanga ket addaan iti tallo a kopa a kasla sabong ti almendra ti pannakaaramidna, a nakortean iti sinan-bulong ti nakaikapetanna ken sinan-sabong, ken tallo a kopa a kasla sabong ti almendra ti pannakaaramidna iti sabali pay a sanga, a nakortean iti sinan-bulong ti nakaikapetanna ken sinan-sabong. Agpapada dagitoy nga innem a sanga a nakadawadaw manipud iti kandelero. ²⁰ Iti mismo a kandelero, ti sentro a puonna ket adda iti uppat a kopa a kasla sabong ti almendra ti pannakaaramidna, a nakortean ti sinan-bulong ken sabsabong ti nakaikapetanna. ²¹ Adda maysa a nakortean iti sinan-bulong iti sirok ti umuna a pares dagit sanga a naaramid a sangsangkamaysa

iti daytoy, ken nakortean iti sinan-bulong iti sirok ti maikadua a pares dagiti sanga-naaramid a sangsangkamaysa iti dagitoy. Kasta met nga adda naikorte a sinan-bulong iti sirok ti maikatlo a pares dagiti sanga, a naaramid a sangsangkamaysa iti daytoy. Agpapada para kadagiti innem a sanga nga agdawdawadaw iti kandelero. ²² Dagiti naikorte a sinan-bulong a nakaikapetan ken sangada ket sangsangkamaysa amin iti daytoy, maysa a napanday a pidaso ti puro a balitok. ²³ Inaramid ni Bezalel ti kandelero ken ti pito a pagsilawanna, dagiti pagarsang ken dagiti pagarsangan manipud iti puro a balitok. ²⁴ Inaramidna ti kandelero ken dagiti alikamenna manipud iti maysa a talento ti puro a balitok. ²⁵ Inaramid ni Bezalel ti altar ti insenso. Inaramidna daytoy manipud iti kayo ti akasia. Maysa a cubico ti kaatiddogna, ken maysa a cubico ti kaakabana. Kuadrado daytoy, ken dua a cubico ti kangatona. Naaramid dagiti kasla sarana a sangsangkamaysa iti daytoy. ²⁶ Kinalupkopanna ti altar iti insenso iti puro a balitok-ti rabawna, kadagiti sikiganna, ken kadagiti kasla sarana. Nangaramid pay isuna iti ikingna a balitok para iti daytoy. ²⁷ Nangaramid isuna iti dua a balitok a singsing a maikapet iti sirok ti ikingna iti nagsinnumbangir a sikiganna. Dagiti singsing ti mangtengngel kadagiti assiwa pangawit ti altar. ²⁸ Inaramidna dagiti assiwa manipud iti kayo ti akasia, ken kinalupkopanna dagitoy iti balitok. ²⁹ Inaramidna ti nasagradoan a pangkonsagrang a lana ken ti puro a bangbanglo nga insenso, trabaho ti maysa nga umaaramid iti

bangbanglo.

38

¹ Inaramid ni Bezalel ti altar a kayo ti akasia para kadagiti daton a mapuoran. Lima a cubico ti kaatiddogna ken lima a cubico ti kalawana—maysa a kuadrado—ken tallo a cubico ti kangatona. ² Sinilpoanna dagiti uppat a sulina iti nasukog a kas kadagiti sara ti bulog a baka. Naaramid dagiti sara a sangsangkamaysa iti altar ken kinalupkopanna dagitoy iti bronse. ³ Inaramidna amin dagiti alikamen para iti altar—dagiti banga para kadagiti dapu, dagiti pala, dagiti palanggana, dagiti salukay iti karne ken pagikkan kadagiti beggang. Inaramidna amin daytoy nga alikamen babaen iti bronse. ⁴ Inaramidna ti barandillas para iti altar, nagkikinnamang a bronse a maikabil manipud sirok ti pasamano nga agpababa a dumanon iti tengnga. ⁵ Nangaramid isuna iti uppat a singsing para iti uppat a suli iti bronse a barandillas, a pakaiyusokan dagiti assiw. ⁶ Nangaramid ni Bezalel kadagiti assiw a kayo ti akasia ken kinalupkopanna dagitoy iti bronse. ⁷ Inyusokna dagiti assiw kadagiti singsing nga adda kadagiti sikigan ti altar, tapno maawit daytoy. Inaramidna ti altar nga awan nagan ti unegna manipud iti napuskol a tabla. ⁸ Inaramid ni Bezalel ti dakkal a palanggana a bronse nga adda pakaiparabawanna a bronse. Inaramidna ti palanggana manipud kadagiti sarming a kukua dagiti babbai nga agserserbi idia pagserkan ti sagrado a tolda. ⁹ Inaramidna

pay ti paraangan. Dagiti naibitin iti abagatan a paset iti paraangan ket naaramid iti kasayaatan a lino, a sangagasut a cubico ti kaatiddogna. ¹⁰ Dagiti naibitin ket addaan iti duapulo a poste nga addaan iti duapulo a bronse a batayna. Adda dagiti kaw-it a naikapet kadagiti poste ken kasta met kadagiti pagubon a pirak. ¹¹ Kasta met iti akin-amianan, adda dagiti nakabitin a sangagasut a cubico ti kaatiddogda nga addaan iti duapulo a poste, duapulo a bronse a batayda, dagiti kaw-it a naikapet kadagiti poste ken dagiti pagubon a pirak. ¹² Dagiti naibitin iti akin-laud ket limapulo a cubico ti kaatiddogda, nga addaan iti sangapulo a postena ken pagbatayan. Dagiti kaw-it ken dagiti pagubon dagiti poste ket pirak. ¹³ Ti akin-daya a paraangan ket limapulo a cubico met iti kaatiddogna. ¹⁴ Dagiti naibitin iti maysa a paset iti pagserkan ket sangapulo ket lima a cubico ti kaatiddogda. Addaanda iti tallo a poste nga addaan iti tallo a pagbatayan. ¹⁵ Iti sabali a paset iti pagserkan ti paraangan ket adda pay ti naibitin a sangapulo ket lima a cubico ti kaatiddogda, nga addaan iti tallo a poste ken iti tallo a pagbatayan. ¹⁶ Amin dagiti nakabitin iti aglawlaw ti paraangan ket naaramid iti kasayaatan a lino. ¹⁷ Dagiti pagbatayan para kadagiti poste ket naaramid manipud iti bronse. Dagiti kaw-it ken pagubon para kadagiti poste ket naaramid manipud iti pirak, ken dagiti naikalupkop kadagiti tuktok dagiti poste ket naaramid pay babaen iti pirak. Amin dagiti poste ti paraangan ket nakalupkohan iti pirak. ¹⁸ Ti

kurtina iti ruangan ti paraangan ket duapulo a cubico ti kaatidogna. Ti kurtina ket naaramid kadagiti asul, maris ube ken nalabaga a lino, tinali a kasayaatan a lino ken duapulo a cubico ti kaatidogna. Duapulo a cubico ti kaakabana ken lima a cubico ti kangatona, a kasla kadagiti kurtina iti paraangan. ¹⁹ Addaan daytoy kadagiti uppat a batay a bronse ken kadagiti kaw-it a naaramid babaen iti pirak. Dagiti nakakalupkop kadagiti tuktokda ken dagiti pagubonda ket naaramid babaen iti pirak. ²⁰ Amin dagiti pasok ti tolda para iti tabernakulo ken paraangan ket naaramid iti bronse. ²¹ Daytoy ti listaan ti tabernakulo, ti tabernakulo iti sangapulo a bilin, naala daytoy a kas panangsurot kadagiti bilin ni Moises. Trabaho daytoy dagiti Levita babaen ti panangimaton ni Itamar nga anak a lalaki ni Aaron a padi. ²² Ni Bezalel, ti anak a lalaki ni Uri nga anak a lalaki ni Hur, manipud iti tribu ti Juda, inaramidna amin a banbanag nga imbilin ni Yahweh kenni Moises. ²³ Ni Oholiab nga anak a lalaki ni Ahisamac manipud iti tribu ti Dan ket kaddua ni Bezalel a nagtrabaho a kas kumikitikit, a kas batido a trabahador, ken kas bumuborda iti asul, maris ube ken nalabbaga a de lana, ken napino a lino. ²⁴ Amin a balitok a nausar para iti trabaho, iti amin a trabaho a mainaig iti nasantoan a disso —ti balitok manipud iti pannakaidatag ti daton —ket duapulo ket siam a talento ken 730 a siklo, narukod babaen iti naituyang a pagtimbang an iti siklo ti santuario. ²⁵ Ti pirak nga inted dagiti tattao ket agdagsen iti sangagasut a talento ken 1,

775 a siklo, segun iti naituyang a pagtimbangang iti siklo ti santuario, ²⁶ wenna maysa a beka kada tao, a kagudua ti maysa a siklo, narukod segun iti pagtimbangang iti siklo ti santuario. Daytoy a bilang ket naibasar iti tunggal tao a naibilang iti sensus, dagiti agtawen iti dua-pulo nga agpangato—603, 550 amin a lallaki. ²⁷ Sangagasut a talento iti pirak ti naaramid para kadagiti batay iti nasantoan a disso ken batay dagiti kurtina: iti sangagasut a batay, maysa a talento para iti tunggal batay. ²⁸ Inaramid ni Bezalel dagiti nabati a 1, 775 a siklo iti pirak a kaw-it para kadagiti poste, panangkalupkop kadagiti tuktok ti poste, ken naaramid a pagubon para kadagitoy. ²⁹ Ti bronse manipud kadagiti daton ket agdagsen iti pitopulo a talento ken 2, 400 a siklo. ³⁰ Inaramidna babaen kadagitoy dagiti batay para iti pagserkan nga agturong iti sagrado a tolda, ti bronse nga altar, ti bronse a barandiliasna, amin dagiti alikamen a para iti altar, ³¹ dagiti batay para iti paraangan, dagiti batay iti pagserkan ti paraangan, amin dagiti pasok ti tolda a para iti tabernakulo ken amin dagiti pasok ti tolda a para iti paraangan.

39

¹ Babaen iti asul, maris ube ken nalabbaga a de lana ket nangaramidda iti kasayaatan ti pannakaabelna a pagan-anay para iti panagserbi iti nasantoan a disso. Inaramidda ti pagan-anay ni Aaron para iti nasantoan a disso, kas imbilin ni Yahweh kenni Moises. ² Inaramid ni Bezalel ti efod iti balitok, iti asul, maris ube ken

nalabbaga a de lana, ken iti tinali a napino a lino. ³ Nangpitpida kadagiti pidaso iti balitok ket rinagasda a pinagbalin a kasla kaingpis ti sinulid tapno mainayon dagitoy kadagiti asul, maris ube ken nalabbaga a de lana, ken iti napino a lino, ti aramid iti maysa a batido a trabahador. ⁴ Nangaramidda kadagiti terante para iti efod, a naikapet iti dua nga akinngato a sulina. ⁵ Ti napintas ti pannakaabelna a barikes ket kasla met laeng iti efod; naaramid daytoy a sangsangkamaysa a karaman ti efod, naaramid iti tinali a napino a lino a balitok, asul, maris ube ken nalabbaga, kas imbilin ni Yahweh kenni Moises. ⁶ Tinabasda dagiti onyx a bato sada impabugas iti balitok a pagsaadanna, naisaad nga addaan naikitikit a kas pangselio, ken naikitikit dagiti nagan dagiti sangapulo ket dua nga annak a lallaki ni Israel. ⁷ Inkabil ni Bezalel dagitoy iti terante ti efod, a kas batbato a mangipalagip kenni Yahweh kadagiti sangapulo ket dua nga annak a lallaki ni Israel, kas imbilin ni Yahweh kenni Moises. ⁸ Inaramidna ti pektoral, ti aramid ti maysa a batido a trabahador, naaramid a kas iti efod. Inaramidna daytoy manipud iti balitok, iti asul, maris ube ken nalabbaga a de lana, ken napino a lino. ⁹ Kuadrado daytoy. Inkulpida ti pektoral iti namindua. Maysa a dangan ti kaatiddogna ken maysa a dangan ti kalawana. ¹⁰ Nangaramidda iti daytoy iti uppat nga intar dagiti napapateg a bato. Ti umuna nga intar ket addaan iti maysa a rubi, maysa a topasio ken maysa a granate. ¹¹ Ti maikadua nga intar ket addaan iti maysa nga esmeralda, maysa a safiro

ken maysa a diamante. ¹² Ti maikatlo nga intar ket addaan iti maysa a jasinto, maysa nga agata ken maysa nga amatista. ¹³ Ti maikapat nga intar ket addaan iti maysa a berrilio, maysa nga onyx ken maysa a jaspe. Naimontar dagiti bato kadagiti balitok a pagsaadan. ¹⁴ Naiyurnos dagiti bato babaen kadagiti nagan dagiti sangapulo ket dua nga annak a lallaki ni Israel, babaen iti panagsisinnaruno ti nagan. Maipada dagitoy kadagiti naikitikit iti singsing a pangselio, itaktakder ti tunggal nagan ti maysa kadagiti sangapulo ket dua a tribu. ¹⁵ Iti pektoral nangaramidda iti kawar a kasla tali, a nasallapid a puro a balitok. ¹⁶ Nangaramidda iti dua a balitok a pagimontaran ken dua a balitok a singsing, ket inkapetda dagiti dua a singsing iti dua a suli ti pektoral. ¹⁷ Inkabilda dagiti dua a nasallapid a kawar a balitok iti dua a singsing kadagiti suli ti pektoral. ¹⁸ Inkapetda dagiti sabali a dua a murdong ti nasallapid a kawar iti dua a pagimontaran. Inkapetda dagitoy iti terante ti efod iti sangoananna. ¹⁹ Nangaramidda iti dua a singsing a balitok ken inkapetda dagitoy iti dua a sabali pay a suli ti pektoral, iti akinbaba nga igid ti akin-uneg a gayadanna. ²⁰ Nangaramidda pay iti dua a balitok a singsing ken inkapetda dagitoy iti akinbaba iti dua a terante iti sangoanan ti efod, nga asideg iti nagdaitan iti ngatoen ti nasayaat ti pannakaabelna a barikes ti efod. ²¹ Inggalotda ti pektoral babaen kadagiti singsingna kadagiti singsing ti efod iti asul a tali, tapno mabalin a maikapet daytoy iti ngatoen

laeng ti nasayaat ti pannakaabelna a barikes ti efod. Daytoy ket tapno ti pektoral ket saan a maikkat manipud iti efod. Naaramid daytoy a kas imbilin ni Yahweh kenni Moises. ²² Inaramid ni Bezalel ti kagay ti efod a pasig a maris ube a lupot, ti aramid iti maysa nga umaabel. ²³ Addaan daytoy iti pangiyusokan ti ulo iti tengngana. Naabel ti igid ti pangiyusokan tapno saan a mapigis. ²⁴ Iti gayadan, nangaramidda kadagiti sinan granada babaen iti asul, maris ube ken nalabbaga a sinulid, ken iti napino a lino. ²⁵ Nangaramidda kadagiti kampanilia a puro a balitok, ken inkabilda dagiti kampanilia iti nagbaetan dagiti sinan-granada iti amin nga aglawlaw ti gayadan ti kagay, iti nagbaetan dagiti sinan-granada— ²⁶ maysa a kampanilia ken maysa a sinan-granada, maysa a kampanilia ken maysa a sinan-granada—iti igid ti kagay tapno makapagserbi ni Aaron. Daytoy ket kas iti imbilin ni Yahweh kenni Moises. ²⁷ Inaramidda dagiti tunika manipud iti napino a lino para kenni Aaron ken para kadagiti annakna a lallaki. ²⁸ Inaramidda ti turban manipud iti napino a lino, ti naarkusan a baredbed ti ulo manipud iti napino a lino, ti akin-uneg a pagan-anay manipud iti napino a lino, ²⁹ ken ti barikes iti napino a lino ken asul, maris ube, ken nalabbaga a sinulid, ti aramid ti maysa a bumuborda. Daytoy ket kas imbilin ni Yahweh kenni Moises. ³⁰ Inaramidda ti insignia ti nasantoan a korona iti puro a balitok; inkitikitda iti daytoy, kasla iti naikitikit iti singsing nga adda timbrena, NAIDATON KENNI YAHWEH. ³¹ Inkapetda iti

turban ti maysa nga asul a tali iti rabaw ti turban. Daytoy ket kas imbilin ni Yahweh kenni Moises. ³² Isu a ti trabaho iti tabernakulo, nga isu ti sagrado a tolda ket nalpas. Inaramid dagiti Israelita dagiti amin a banag. Sinurotda dagiti amin a bilin nga inted ni Yahweh kenni Moises. ³³ Impanda ti tabernakulo kenni Moises —ti tolda ken amin dagiti alikamenna, dagiti pagsab-itanna, dagiti tabla, dagiti balunet, dagiti poste, ken dagiti batay; ³⁴ ti pangabbong a lalat ti kalakian a karnero a namarisan iti nalabbaga, ti pangabbong a lalat ti dugong ken dagiti kurtina a panglinged ³⁵ iti lakasa ti tulag, kasta met dagiti assiwn ken ti kalub a mangipakita iti pannakakalub iti basol. ³⁶ Impanda ti lamisaan, dagiti amin nga alikamenna, ken ti tinapay iti presensia; ³⁷ ti kandelero a puro a balitok ken dagiti pagsilawanna a nakaintar, agraman dagiti alikamenna ken ti lana para kadagiti pagsilawan; ³⁸ ti altar a balitok, ti pangpulot a lana ken ti nabanglo nga insenso; ti maibitin para iti pagserkan ti tabernakulo; ³⁹ ti bronse nga altar agraman dagiti barandiliasna a bronse, dagiti assiwna ken dagiti alikamenna, ken ti dakkell a palanggana agraman ti batayna. ⁴⁰ Impanda dagiti maibitin para iti paraangan ken dagiti poste ken dagiti batayna, ken ti kurtina para iti pagserkan ti paraangan; dagiti talina ken dagiti pasok ti tolda; ken dagiti amin nga alikamen para iti panagserbi iti tabernakulo, ti sagrado a tolda. ⁴¹ Impanda dagiti nasayaat a naabel a pagan-anay para iti panagserbi iti nasantoan a

disso, dagiti nasantoan a pagan-anay ni Aaron a padi ken dagiti annakna a lallaki, tapno maka-pagserbida a kas papadi. ⁴² Inaramid ngarud dagiti Israelita ti amin a trabaho kas imbilin ni Yahweh kenni Moises. ⁴³ Sinukimat ni Moises ti amin a trabaho, ket, adtoy, naaramidda daytoy. Kas imbilin ni Yahweh, iti dayta a wagas ket naaramidda daytoy. Kalpasanna, binendisionan ida ni Moises.

40

¹ Kalpasanna, nagsao ni Yahweh kenni Moises. ² “Iti umuna nga aldaw ti umuna a bulan ti baro a tawen, masapul nga ibangonmo ti tabernakulo, ti sagrado a tolda. ³ Masapul nga ikabilmo ti lakasa ti tulag iti daytoy, ken masapul a lingedam ti lakasa iti kurtina. ⁴ Masapul nga ipanmo ti lamisaan ken iyurnosmo dagiti banag a karaman iti daytoy. Ken masapul nga iyunegmo ti kandelero ket iyurnosmo dagiti pagsilawanna. ⁵ Masapul nga ikabilmo ti balitok nga altar ti insenso iti sango ti lakasa ti tulag, ken masapul nga ibitinmo ti kurtina iti pagserkan ti tabernakulo. ⁶ Masapul nga ikabilmo ti altar para kadagiti daton a mapuoran idiyang sangoanan iti pagserkan ti tabernakulo, ti sagrado a tolda. ⁷ Masapul nga ikabilmo ti dakkel a palanggana iti nagbaetan ti sagrado a tolda ken ti altar, ken masapul a kargaam iti danum daytoy. ⁸ Masapul nga isimpam ti paraangan iti aglawlawna daytoy, ken masapul nga ibitinmo ti kurtina iti pagserkan ti paraangan. ⁹ Masapul nga alaem ti lana a pangpulot ket konsagraram

ti tabernakulo ken amin a banag nga adda iti daytoy. Masapul nga idatonmo daytoy ken dagiti amin nga alikamenna kaniak, ket agbalinto a nasantoan daytoy. ¹⁰ Masapul konsagraram ti altar para kadagiti daton a mapuoran ken amin dagiti alikamenna. Masapul nga idatonmo ti altar kaniak, ket naan-anayto ti pannakaidatonna kaniak. ¹¹ Masapul a konsagraram ti bronse a palanggana ken ti batayna ken idatonmo dagitoy kaniak. ¹² Masapul nga ipanmonto ni Aaron ken dagiti annakna a lallaki iti pagserkan ti sagrado a tolda, ken masapul a buggoam ida iti danum. ¹³ Masapul a kawesam ni Aaron kadagiti pagan-anay a naidaton kaniak, pulotam ken idatonmo isuna kaniak tapno agserbi isuna a kas padik. ¹⁴ Masapul nga ipanmonto dagiti annakna a lallaki ket kawesam ida kadagiti kagay. ¹⁵ Masapul a pulotam ida kas iti panangpuloatmo iti amada tapno makapagserbida kaniak a kas papadi. Ti pannakapulotda ket isu ti mamagbalin kadakuada iti agnanayon a kinapadida iti amin a kaputotan dagiti tattaoda.” ¹⁶ Daytoy ti inaramid ni Moises; tinungpalna amin nga imbilin ni Yahweh kenkuana. Inaramidna amin dagitoy a banbanag. ¹⁷ Isu a naibangon ti tabernakulo iti umuna nga aldaw ti umuna a bulan iti maikadua a tawen. ¹⁸ Imbangon ni Moises ti tabernakulo, inkabilna dagiti batay iti pagsaadanna, insimpana dagiti bastidorna ken inkapetna dagiti balunet ken impatakterna dagiti postena. ¹⁹ Inyukradna ti abbong iti rabaw ti tabernakulo ken inkabilna ti kasla tolda a pannakakalob ti rabaw daytoy, kas imbilin ni

Yaweh kenkuana. ²⁰ Innalana ti sangapulo a bilin ket inkabilna dagitoy iti Lakasa. Inkabilna pay dagiti assiwiw iti Lakasa. Ken inkabilna iti daytoy ti kalub a mangipakita iti pannakakalub iti basol. ²¹ Inyapanna ti Lakasa iti tabernakulo. Insimpana ti kurtina para iti daytoy a manglinged iti Lakasa ti Tulag, kas imbillin ni Yahweh kenkuana. ²² Inkabilna ti lamisaan iti uneg ti sagrado a tolda, iti akin-amianan a paset ti tabernakulo, iti ruar ti kurtina. ²³ Inyurnosna ti tinapay iti rabaw ti lamisaan iti sangoanan ni Yahweh, kas imbillin ni Yaweh kenkuana. ²⁴ Inkabilna ti kandelero iti uneg ti sagrado a tolda, a naibatog iti lamisaan, iti akin-abagatan a paset ti tabernakulo. ²⁵ Sinindianna dagiti pagsilawan iti sangoanan ni Yahweh, kas imbillin ni Yahweh kenkuana. ²⁶ Inkabilna ti balitok nga altar iti uneg ti sagrado a tolda iti sangoanan ti kurtina. ²⁷ Nangpuor isuna iti nabanglo nga insenso iti rabaw daytoy, kas imbillin ni Yahweh kenkuana. ²⁸ Imbitinna ti kurtina iti pagserkan ti tabernakulo. ²⁹ Inkabilna ti altar para iti daton a mapuoran iti pagserkan ti tabernakulo, ti sagrado a tolda. Nangidaton isuna iti rabaw daytoy ti daton a mapuoran ken ti bukbukel a daton, kas imbillin ni Yahweh kenkuana. ³⁰ Inkabilna ti palanggana iti nagbaetan ti sagrado a tolda ken ti altar ket kinargaanna daytoy iti danum a pagbuggoan. ³¹ Bugbuguan ni Moises, Aaron ken dagiti annakna a lallaki dagiti ima ken sakada iti palanggana ³² tunggal mapanda iti sagrado a tolda ken tunggal sumagpatda iti altar. Buggoanda dagiti bagbagida, kas imbillin

ni Yahweh kenni Moises. ³³ Insimpa ni Moises ti paraangan iti aglawlaw ti tabernakulo ken ti altar. Insimpana ti kurtina idia pagserkan ti paraangan. Iti kastoy a wagas, nalpas ni Moises ti trabaho. ³⁴ Ket inabbongan ti ulep ti sagrado a tolda, ken napno iti dayag ni Yahweh ti tabernakulo. ³⁵ Saan a makastrek ni Moises iti sagrado a tolda gapu ta nagtalinaed ti ulep iti daytoy, ken gapu ta napno iti dayag ni Yahweh ti tabernakulo. ³⁶ Tunggal agpangato ti ulep iti ngatoen ti tabernakulo, agrubbuat dagiti Israelita iti panagdaliasatda. ³⁷ Ngem no saan nga agpangato ti ulep manipud iti tabernakulo, ket saan nga agdaliasat dagiti tattao. Agtali-naedda agingga iti aldaw nga agpangato daytoy. ³⁸ Ta ti ulep ni Yahweh ket adda iti ngatoen ti tabernakulo iti aldaw, ken ti apuyna ket adda iti ngatoen daytoy iti rabii, a makita amin dagiti Israelita bayat ti panagdaliasatda.

Ti Biblia

Unlocked Literal Bible in the Ilocano language of the Republic of the Philippines

copyright © 2019 Door43 World Missions Community

Language: Ilocano

Translation by: Door43 World Missions Community

Contributor: Alexander D. Pagtacunan Sr., Ambrocio A. Dat-ay Jr., Anabel Magulod, Angelita H. Goco, Arlyn D. Fianza, Daniel Disay, Ely F. Belisario, Euhler Evangelista, Fredelyn R. Castillo, Gerry D. Pido, Gerwine P. Puguon, Irene China Covita, Jacquelyn Pinchingan , Jeffrey G. Arevalo, Jennilyn D. Inway, Jhun Dat-ay, Jomar N. Puclalay, Johnny Ray Lumawan, Jonathan D. Castillo, Jovy M. Lacaden, Juvie K. Jose, Karen F. Acio, Leonardo M. Disay, Liwliwa V. Ario, Lynn Castillo, Marben Obra, Marie fe Lardizabal, Maripple Lopez, Mary johanna delos Reyes, May ann Antonio, Micah H. Asis, Michael L. Pagtacunan, Miriam B. Pido, Nathaniel H. Pascio, Nerissa A. Kildo, Nieves Abluyan, Novie M. Espara, Ralph B. Lantion, Raymond, Recelyn Camilo, Reymark, Robert Diser, Rommel Flores, Sarah Aniban, Shirley L. Espiritu, Susan L. Soliven, Tomas Domingo, William Tolentino, Ambrocio A. Dat-ay, Arlyn D. Fianza, Bernard Serquina, Bernie Abarquez, David Castillo, Delfin Asis, Euhler Evangelista, Grace Delos Santos, Jhon Alicay, Jhon Sibayan, Jomar N. Puclalay, Jonathan D. Castillo, Jovy M. Lacaden, Juvie K. Jose, Karen F. Acio, Liwliwa V. Ario, Lorenzo Marilao, Marben Obra, Marlon Aggasid, Mary Johanna delos reyes acob, May ann Antonio, Michael L. Pagtacunan, Mila Agpalasin, Myrna Santos, Nerissa A. Kildo, Nieves Abluyan, Pablo Bernardino, Ralph B. Lantion, Recelyn Camilo, Ronnie Acob, Rudy Pascual, Sanie Castillo, Sarah Aniban, Shirley L. Espiritu, Tano Emboc,

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2020-06-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 10 Jun 2020

2ed8cbc0-a07c-572f-a9f0-aa114d36da98